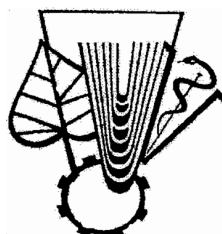

BULLETIN

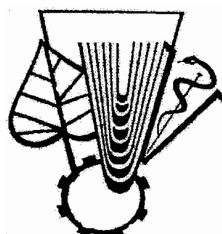
*Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske,
lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri
SAV v Bratislave*

Bratislava 2017

BULLETIN

*Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske,
lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri
SAV v Bratislave*

Bratislava 2017

**Bulletin Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske
a veterinárske vedy pri SAV v Bratislave**

BULLETIN 2017, č. 41

**Sekretariát Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske
a veterinárske vedy pri SAV:
Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre
Tr. A. Hlinku 2
949 01 Nitra**

Názov: **BULLETIN 2017, č. 41**

Zostavil: prof. Ing. Jozef Golian, Dr.,

Rok vydania: 2017

Náklad: 150 ks

Tlač:

Recenzenti: prof. Ing. Marcela Capcarová, PhD., Ing. Margita Kuklová, CSc.

Rukopis neprešiel redakčnou úpravou vo vydavateľstve.

ISBN

	Obsah	
1.	25 rokov slovenskej vedy a výskumu	5
2.	Kvalita a zmeny v odbornom vzdelávaní na Slovensku	7
3.	Od Horizontu 2020 k 9. rámcovému programu EÚ pre výskum a inovácie	13
4.	Konkurencia, pragmatizmus a etika vedy	15
5.	Stanovisko Potravinárskej sekcie k aktuálnym problémom potravinárstva	17
6.	Nositelia Fándlyho medaily 2017	19
7.	Jubilanti v roku 2017	23
	doc. Dr. Ing. Bohdan Konôpka 50 ročný	23
	K životnému jubileu Dr. Ing. Rastislava Janíka	25
	Ing. Anton Janitor, PhD. 80 ročný	26
	prof. Ing. Eduard Bublinec, CSc. 80. ročný	27
	prof. Ing. Rudolf Šály, DrSc. – životné jubileum	29
8.	Spomienky	31
	Rozlúčili sme sa s doc. Ing. Gabrielou Juhásovou, CSc.	31
	Za docentkou Gabrielou Juhásovou	33
	Spomíname – prof. Ing. Alexander Dandár, DrSc.	38
	Život a dielo Ing. Vladimíra Linkeša, CSc.	40
9.	Správa o činnosti Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV v Bratislave za rok 2017	42
10.	Plán podujatí na rok 2018	51
11.	Podujatia realizované v roku 2017	60
	Rokovanie pôdozalcov z krajín V4 v Českej republike na tému Degradácia a revitalizácia pôdy a krajiny	60
	HYGIENA ALIMENTORUM XXXVIII - Bezpečnosť mäsa a mäsových výrobkov v hľadani tradičnej kvality	62
12.	Výsledky súťaže 4. ročníka súťaže „Mladí vedci 2016“ vyhlásená SSPLPVV pri SAV v Bratislave	64

25 rokov slovenskej vedy a výskumu

Prvého januára 2018 uplynulo 25 rokov od vzniku samostatnej Slovenskej republiky, ktorá vznikla pokojným spôsobom po rozdelení spoločného štátu. Úvahy o spôsobe, forme a postupy rozdelenia sú aj pri tejto príležitosti stále predmetom posudzovania či to bolo dobré, správne, spravodlivé a pod. Oveľa viac sa však dnes treba zamerať na to, ako sme uplynulých 25 rokov využili na to, aby sme urobili maximum pre to, čo je potrebné pre zlepšenie kvality života ľudí. Bezpochyby k tomu patrí aj oblasť vzdelávania, vedy a výskumu. Pri jej hodnotení však už nemôžeme mať veľký optimizmus, pretože mnohé veci sa vôbec nezrealizovali, iné sa nepodarilo ani začať a ani dobehnúť vyspelé krajiny EÚ. Pri pohľade na plagát s počtom ministrov školstva od roku 1989, ktorých bolo 20, je zrejmé, že mnohým nielen čas ale aj odborné skúsenosti a schopnosti nedovolili reformy ani začať, nie to ich ešte vytvoriť. Dobrým manažérom môže byť človek aj v nižšom veku, dobrým odborníkom sa stane na základe dlhodobých skúseností a predovšetkým riadenia a prebratia zodpovednosti na nejakej nižšej funkcii. Toto platí všeobecne všade a vždy bez ohľadu na stupeň vyspelosti spoločnosti. V školstve a v jeho riadení to platí dvojnásobne, pretože naozaj sú potrebné aj manažérske skúsenosti a vysoký stupeň odbornosti. Tu sa však dostávame k problému, kde takýchto ľudí nájsť, ako ich získať pre riadenie rezortu a ako ich odborne povzbudiť. Treba tiež uviesť, že prílišné spolitizovanie odborných vecí oveľa viac škodí, pretože nedáva priestor na rozvoj odborný. Na strane univerzít, rezortných ústavov, ústavov akadémie a ďalších organizácii je potrebné uviesť fakt, že nebola zaznamenaná snaha o vnútorné premeny, o hľadanie finančných rezerv, o vytváranie novej kvality a zánik nefunkčných inštitúcií a o hľadanie modelu, ktorý by právne, personálne, ekonomicky zodpovedal požiadavkám, ktoré vznikli po roku 1993 ako aj po vstupe do EÚ. A tak sme svedkami toho, že mnohé transformácie trvajú dlho, mnohé ani neprebehli, počet univerzít narástol bez reálnej potreby a bez schopnosti konkurovať navzájom aj svetu a kvalita vedy, výskumu a primárne aj vzdelávania sa neustále devaluje. Znovu si môžeme položiť otázky, či je táto situácia riešiteľná, za aký čas, koľko nás bude stáť, ktorá generácia to bude riešiť, nájde sa zdravý rozum a potrebný cit a hlavne to, čo bolo doteraz a ešte bude nejaký čas pretrvávať, aký bude mať dosah na mentálnu vyspelosť ľudí na Slovensku. Každá reforma, zmena a nevyriešenie problémov majú v pozadí aj nevyčísliteľné a neviditeľné dopady a to tak pozitívne ako aj negatívne. Vyčíslieť dopady toho, čo sa nestalo a mohlo sa stať, sa ešte nikto nepokúsil, lebo je to veľmi ťažké a zložité. No vyčíslieť sa dá hodnota, aký podiel HDP dáva štát na vzdelávanie a vedu, a tu je každému jasné, že za vyspelými krajinami zaostávame. A to vôbec nehovoríme o štruktúre financovania, prioritách, spoločenských potrebách, konkurencieschopnosti a adekvátnom odmeňovaní. Spomeňme aspoň niekoľko problémov, ktoré sa nahromadili za 25 rokov a ich riešenie ešte stále nie je ukončené. Prioritným problémom je absencia štátnej vednej politiky a orgánu, ktorý by ju zastrešoval. Na pracoviskách akadémie, univerzít, rezortných ústavov ale aj podnikovej sféry sa riešia výskumné úlohy aj neaktuálne, nepotrebné pre prax, duplicitne a pod. S takto vynaloženými finančnými zdrojmi sa nekontrolovateľne plytvá nielen s financiami ale aj s časom, prístrojmi, chemikáliami a ľudským potenciálom. Finančných prostriedkov na komplexnejšie projekty je menej, dostávajú sa k nim prakticky stále tí istí a ostatná časť výskumníkov pasívne prežíva a nemá financie na tvorivú činnosť. Vážnym problémom je aj hodnotenie projektov, kde sa hodnotí len aktuálna žiadosť a problematiku je zhodnotiť a vyjadriť sa k tomu, či problematika už nie je vyriešená, či je spoločensky prínosná, kto ju využije a pod.

Druhým zásadným problémom je nastavenie kritérií vedeckého rastu a tzv. „publikovanie pre čiarky“. Mnohí učitelia a výskumní pracovníci majú jedinou metú splniť kritériá, získať titul a potom začne stagnácia resp. „privyrábanie si vlastným spôsobom“. Toto nevedie ani k vytváraniu vedeckých tímov ani ku kvalitnej výchove doktorandov, ale len

k osobným cieľom jednotlivcov. Pracoviskám chýbajú komplexnejšie výskumné programy postavené prierezovo, ktorými by mohli konkurovať najmä výskumným tímom v zahraničí. Chyba je aj v samotnom začiatku vedeckej prípravy, v nastavení pravidiel a kritérií ale aj v systéme financovania, ktorý to umožňuje.

Ďalším závažným problémom je chýbanie koncepcií výskumu v jednotlivých oblastiach a stanovenie optimálneho počtu výskumných pracovníkov vo všetkých sférach výskumu. Mnohé pracoviská sa necitlivo zrušili alebo zlúčili a dnes neexistuje v danej oblasti ani výskum ani výskumní pracovníci. Transformácie, ktoré prebiehali, boli často politicky a ekonomicky motivované a zabudli sme na zachovanie aspoň minimálnych výskumných kapacít v niektorých oblastiach. Zmeny samozrejme boli potrebné, ale bolo ich treba robiť citlivo, ekonomicky prijateľne a hlavne tak, aby sme v každej oblasti zachovali určité minimum. Rôzne formy výskumných organizácií a ich transformácie prispeli aj k tomu, že časť pracovníkov odišla podnikat', časť odišla na univerzity, resp. pracuje paralelne a len menšia časť zostala ťahať bremeno výskumu.

Od roku 2007 kedy začalo prvé programovacie obdobie čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie môžeme hovoriť o ďalších problémoch a úskaliach vedy a výskumu. Vo všeobecnosti platí, že princípy čerpania finančných prostriedkov neboli nastavené tak, aby v každom prípade boli celospoločensky prospešné. Ako typický príklad možno uviesť napr. postavenie rôznych penziónov, ktorých využiteľnosť je v súčasnom období nízka, alebo žiadna. Podobne je to v mnohých prípadoch aj vo výskume, vybudovali sa mnohé výskumné pracoviská, naplnili sa modernou prístrojovou technikou, ale chýba kvalifikovaný personál, myšlienky, projekty, výsledky použiteľné pre prax. Prístrojová technika rýchlo zostarne a aj využiteľnosť sa každým rokom znižuje. Naopak, mnohé základné pracoviská zostali technicky nevybavené a ich budúca vybavenosť je v nedohľadne. Po skončení druhého programovacieho obdobia príde pre mnohé pracoviská krutá realita, pretože nebudú mať finančné prostriedky na nové prístroje a u existujúcej infraštruktúry bude problém buď so zastaranosťou alebo nedostatkom financií na chemikálie, servis a pod. Zásadným problémom vedy a výskumu je výchova mladej generácie, doktorandov a konkurencieschopných odborníkov. Financovanie doktorandského štúdia prešlo na základné pracoviská a rezort sa tak zbavil zodpovednosti. Tým sa počet doktorandov rapídne znížil a pracoviská si z vlastných rozpočtov nemôžu dovoliť financovať vyššie počty doktorandov. Aj keď je štipendium pomerne slušné v porovnaní s Českou republikou, mnohí odchádzajú študovať práve tam nielen na I. a II. stupeň štúdia, ale potom tam zostávajú študovať aj III. stupeň. Druhou otázkou je skutočný záujem mladých ľudí pracovať v oblasti vedy a to najmä vtedy, keď nenájdu priaznivé pracovné prostredie, technické zázemie a finančné ohodnotenie. Mnohým chýba aj odvaha vycestovať do zahraničia, naučiť sa nové metodiky a prísť ich uplatňovať naspäť domov. Ďalší zostanú v zahraničí, najmä ak tam nájdu priaznivé podmienky, vhodné prostredie a perspektívu práce. Z toho vyplýva, že v našich podmienkach nebola doteraz verejne proklamovaná snaha aktívne vyhľadávať mladých vedeckých pracovníkov, osobitne ich podporovať a vytvárať im priaznivé podmienky. Naopak v ostatnom období je snaha prilákať kvalitných vedcov zo zahraničia, aby sa vrátili domov a dať im k tomu slušný príspevok. Úspešnosť takýchto krokov je veľmi problematická, lebo ak má niekto prísť domov, hoci v zahraničí bol kvalitný výskumník, podmienky, financovanie a spoločenská klíma ho môže znechutiť a úplne odradiť. Čiže je potrebné zmeniť celkový prístup a filozofiu vedecko-výskumnej činnosti a hlavne odstrániť individuálne vplyvy jednotlivcov, ktorí sa chcú mať len dobre, ale na ostatnom im nezáleží.

To je len niekoľko námetov, ktoré je potrebné v našej vede a výskume zmeniť. A je každému zrejme, že 25 rokov je na zmenu myslenia, prístupu a filozofie málo.

prof. Ing. Jozef Golian, Dr.
predseda SSPLPVV pri SAV v Bratislave

Kvalita a zmeny v odbornom vzdelávaní na Slovensku

Vzdelávanie a vzdelávací systém v Slovenskej republike je neustále terčom kritiky. Zmeny na poste rezortu školstva neprispievajú k riešeniu dlhoročne nahromadených problémov ale ich len prehlbujú. Hľadanie východísk malo byť aj cieľom materiálu „Učiac sa Slovensko“, ktorý bol síce vypracovaný na základe reálnych skúsenosti, ale chýbali mu spôsoby, ako dosiahnuť nejaké konkrétne riešenia, kto ich bude realizovať. Jednoducho povedané, tu chýbala a zlyhala zodpovednosť tak, ako chýba zodpovednosť v školstve, vede a výskume už minimálne 25 rokov. Trpkosť poznania je o to väčšia, ak sa zamyslíme nad časovým horizontom možných zmien a ak si predstavíme, že čo budú vedieť súčasné generácie, keď úroveň vzdelania na základných, stredných ale aj vysokých školách sa neustále znižuje. Jedným z hlavných problémov je práve aj odborné vzdelávanie, ktoré vedie v konečnom dôsledku k nekvalifikovanej pracovnej sile a urobí tak množstvo ľudí nešťastnými. V slovenskom odbornom vzdelávaní a príprave bolo identifikovaných viacero systémových nedostatkov, ktorých dôsledkom je nízka kvalita a efektivita, nesprávne nastavené motivácie pri rozhodovaní o zriaďovaní škôl, ich smerovaní a získavaní študentov, ako aj nesprávne signály pre žiakov a rodičov pri rozhodovaní o výbere vzdelávacej cesty. Absolventi stredných škôl sú potom nedostatočne pripravení pre trh práce, nemajú pracovné návyky, sociálne a ekonomické osamostatnenie je pre nich problémom. Pre zmenu tejto situácie je potrebné:

1. Zmeniť financovanie odborného vzdelávania, hlavnou motiváciou stredných škôl by nemal byť počet prijatých a študujúcich žiakov, ale kvalita výučby a absolventi pripravení tak, aby sa uplatnili na trhu práce a aby to bolo v súlade so zameraním štúdia. Financovanie by malo zohľadňovať aj finančnú náročnosť jednotlivých odborov vzdelávania a preferovať konkrétne odbory s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce.

Najväčším systémovým nedostatkom slovenského vzdelávacieho systému, čiže aj odborného vzdelávania, je nastavenie jeho financovania. Financovanie základných a stredných škôl je postavené na normatívnom princípe, školy sú financované podľa počtu žiakov, personálnej a ekonomickej náročnosti výchovno-vzdelávacieho procesu v zmysle zákona o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení a nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia.

Normatívne „financovanie na žiaka“ priamo motivuje školy ku kvantite a nijako ich nemotivuje ku kvalite. Stredná odborná škola dostane financie na každého zapísaného žiaka bez ohľadu na to, ako kvalitne ho pripravuje, aké výsledky žiak dosiahne a ako sa uplatní na trhu práce. V podstate sa chová racionálne, keď sa snaží vyučovať marketingovo dobre znejúce odbory, prijať čo najviac žiakov a čo najdlhšie si ich udržať. Neexistuje dôvod, prečo by mala dbať na vzdelávací potenciál žiakov, kvalitu ich prípravy, vybavenie školy a kvalite pripravených absolventov. Je nutné zmeniť systém financovania odborného vzdelávania tak, aby motivoval ku kvalite, nie ku kvantite, ako je to teraz. Toto by si mali uvedomiť aj učitelia a manažmenty škôl, pretože z dlhodobého hľadiska je to neudržateľná cesta.

Stredná odborná škola odvedla kvalitnú prácu, až keď sa jej absolvent uplatní na pracovnom trhu, optimálne v súlade so zameraním štúdia. Keby boli dostupné všetky podrobné informácie o uplatnení absolventov, tak by bolo optimálne nastaviť financovanie strednej odbornej školy len za uplatneného absolventa. Rovnako ako podnik v trhovej ekonomike dostane zaplatené až v momente, keď svoj produkt realizuje na trhu. Nedostane zaplatené dopredu a nie len preto, že produkt vyprodukoval.

Financovanie stredných odborných škôl by malo byť síce postavené na normatívoch, no škola by mohla dostávať financie postupne pri dosiahnutí určitých cieľov. Prvú časť už počas štúdia žiaka, ďalšiu za úspešné vykonanie záverečnej alebo maturitnej skúšky (skúšať musí

nezávislá inštitúcia, nie tá, ktorá vzdeláva) a tretiu časť za uplatnenie absolventa na trhu práce, v podnikaní, alebo štúdiu na vysokej škole. Takto by sa doterajší systém postupne zmenil a následne by sa mohli realizovať aj ďalšie zmeny.

Výška normatívoov by mala čo najpresnejšie zohľadňovať personálnu a prevádzkovú náročnosť prípravy žiaka v konkrétnom odbore. Aktuálny počet kategórií škôl s jednotným normatívom je príliš vysoký, vzhľadom na potrebu diferencovať odlišnú nákladovosť jednotlivých odborov. Existuje 15 kategórii stredných odborných škôl, rozdiely v normatívoch sú však pri niektorých kategóriách zanedbateľné a v niektorých kategóriách je minimálny počet žiakov, čo systém zbytočne komplikuje a finančne zaťažuje. Napríklad stredné odborné školy v kategórií 7 a 8 navštevuje iba niečo menej ako 1 % žiakov a rozdiel v normatívoch je minimálny. V konečnom dôsledku sa z celkového objemu normatívneho objemu na mzdové náklady 300 mil. € prideliuje na uvedené dve kategórie škôl iba 5 mil. € . Počet kategórií by bolo vhodné optimálne znížiť na maximálne 10.

Výška finančného normatívu by mala zohľadňovať všetky mzdové a prevádzkové náklady spojené s prípravou žiaka v konkrétnom odbore. Mala by tiež pokryť investície potrebné na priebežnú modernizáciu vybavenia školy, rôzne opravy priestorov a pod. Škola by mala byť schopná dlhodobo bez problémov fungovať z týchto financií. Normatív by sa určoval na celé štúdium. Najväčším problémom v súčasnosti je veľký počet rovnakých škôl, ktoré potom trpia nedostatkom financií na kvalitné vybavenie. Keby ich bolo menej, bolo by viac finančných prostriedkov na vybavenie a zvýšila by sa tak kvalita vzdelávania.

Ak ide o odbor s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce, bol by dočasne presunutý o jednu, dve alebo tri kategórie vyššie. Naopak, ak by išlo o odbor s počtom absolventov nad rozsah potrieb trhu práce, bol by o jednu, dve alebo tri kategórie nižšie. Nahradila by sa tým dnešná prax tvorby dvoch zoznamov, s odbormi s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce a s počtom absolventov nad rozsah potrieb trhu práce. Toto pravidlo by sa primerane uplatňovalo pri školách, ktoré popri svojom názve používajú označenie centrum odborného vzdelávania a prípravy, alebo sú zapojené v systéme duálneho vzdelávania, aby sa zníženým normatívom nepoškodili aj vynikajúce školy.

2. Na základe komplexného auditu v spolupráci so zamestnávateľmi je potrebné optimalizovať sieť stredných škôl, podľa demografického vývoja a potrieb trhu práce. V niektorých odboroch by mali byť školy s celoslovenskou pôsobnosťou, lebo na krajskej úrovni sa niektoré odbory z titulu malého záujmu žiakov neotvorili už niekoľko rokov.

Zmena financovania by z dlhodobého hľadiska mala postupne vygenerovať takú sieť stredných odborných škôl (ďalej len „sieť“), ktorá bude zodpovedať potrebám trhu práce a demografickému vývoju. Keďže aktuálna sieť tomu často nezodpovedá, je potrebné tiež prijať krátkodobé opatrenia a na základe komplexného auditu, v spolupráci so zamestnávateľmi optimalizovať sieť vyradením odborov, prípadne niektorých škôl zo siete. Audit by mal zohľadňovať najmä potreby trhu práce v sektore a regióne, nezamestnanosť absolventov jednotlivých škôl, materiálno-technické, priestorové a personálne zabezpečenie, ako aj ďalšie kritériá určené analýzou spracovanou na tento účel. Posudzovať školy by mala komisia zložená zo zástupcov MŠVVŠ SR, MF SR, ŠIOV a SPO.

Je tiež potrebné prijať opatrenia, aby sa zefektívnil systém zaraďovania škôl do siete, ich vyradovania, ako aj zaraďovanie a vyradovanie odborov. Aktuálne nastavenie financovania motivuje školy k tomu, aby žiadali najmä o zaradenie odborov, ktoré sú u záujemcov o štúdium populárne, bez akejkoľvek väzby na uplatniteľnosť absolventov. Toto je principiálne nesprávne. V praxi často dochádza k situáciám, že škola alebo odbor je do siete zaradený len na základe splnenia formálnych administratívnych náležitostí bez toho, aby na trhu práce vznikla potreba absolventov a škola mala potrebné vybavenie. V tesnej blízkosti často poskytujú vzdelávanie viaceré školy v rovnakých odboroch, čo je veľmi neefektívne. Ďalšou neefektívnosťou je, že školy vyučujú veľmi široké spektrum odborov, čo z princípu nevedia

vykonávať kvalitne. Výnimkou by mali byť len školy pôsobiace v regiónoch, kde sú v širokom okolí jedinou strednou odbornou školou, aby bola zabezpečená dostupnosť vzdelávania.

Pri žiadosti o zaradenie školy alebo odboru do siete je nutné dbať nielen na splnenie formálnych administratívnych náležitostí. Proces zaraďovania škôl alebo odborov do siete je potrebné nastaviť v dvoch krokoch:

V prvom kroku sa zanalyzuje potreba trhu práce v danom regióne a sektore (či existuje alebo nie) zanalyzuje sa sieť v danom regióne a sektore (či nevieme pokryť potrebu trhu práce už existujúcou sieťou) a tiež sa posúdia administratívne náležitosti (vrátane vyjadrení rôznych inštitúcií). Keď sú splnené všetky náležitosti, škola dostane predbežný súhlas na zaradenie do siete za podmienky splnenie materiálne - technického a priestorového zabezpečenia, ako aj personálneho zabezpečenia.

V druhom kroku sa posúdi splnenie materiálne - technického a priestorového zabezpečenia, ako aj personálneho zabezpečenia pre výučbu odboru (prípadne všetkých požadovaných odborov pri zaraďovaní školy). Posudzovať by mala komisia zložená zo zástupcu MŠVVŠ SR, ŠIOV a SPO vykonaním obhliadky na mieste.

Takéto rozdelenie na dva kroky je nutné z dôvodu, aby zriaďovateľ investoval do vybavenia až v prípade, že všetky ostatné podmienky a náležitosti sú splnené. Po odsúhlasení komisiou je škola alebo odbor zaradený do siete a VÚC mu môže prideliť výkony (počty tried prvého ročníka).

3. Na základe komplexného auditu v spolupráci so zamestnávateľmi optimalizovať sústavu učebných a študijných odborov, najmä znížiť počet odborov, zrušiť duplicity a podľa možnosti uplatňovať princíp jedno povolanie - jeden odbor. Zaviesť stabilný mechanizmus priebežnej aktualizácie sústavy učebných a študijných odborov podľa vývoja trhu práce.

V súčasnosti je sústava odborov vzdelávania pre stredné odborné školy nastavená nasledovne:

- učebné odbory, absolvovaním ktorých žiak získa nižšie stredné odborné vzdelanie („F“ odbory bez výučného listu),
- učebné odbory a zamerania učebných odborov, absolvovaním ktorých žiak získa stredné odborné vzdelanie („H“ odbory s výučným listom),
- študijné odbory a zamerania študijných odborov, absolvovaním ktorých žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe alebo umeleckej praxe („M“ odbory s maturitou),
- študijné odbory a zamerania študijných odborov, absolvovaním ktorých žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku („K“ odbory s maturitou a výučným listom),
- študijné odbory a zamerania študijných odborov, absolvovaním ktorých žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie pre absolventov učebných odborov („L“ odbory nadstavba s maturitou),
- študijné odbory a zamerania študijných odborov, absolvovaním ktorých žiak získa vyššie odborné vzdelanie („Q“ odbory s absolventským diplomom).

V sústave je 761 učebných a študijných odborov, zaradených do 31 skupín .

4. Zaviesť systematické plánovanie a prognózovanie potrieb trhu práce, zohľadňujúce regionálne potreby a požiadavky jednotlivých odvetví hospodárstva, ktoré bude efektívne prenášané do plánovania výkonov škôl. V súčasnej informačnej dobe by nemal byť problém poznať aj vekovú štruktúru zamestnancov podľa jednotlivých oblastí a tak prognózovať, koľko ľudí bude potrebných o 5 -10 rokov v každej oblasti hospodárstva.

Ak chceme systematicky plánovať a prognózovať potreby trhu práce, potrebujeme najmä presné, podrobné a objektívne dáta o aktuálnom stave. Legislatíva už teraz stanovuje zverejňovanie informácií o uplatnení absolventov stredných škôl na trhu práce v rámci pravidelných prognóz vývoja na trhu práce podľa jednotlivých krajov, stredných škôl,

študijných odborov a učebných odborov a vykonávaného zamestnania. Takáto požiadavka je ťažko splniteľná a detailné dáta o absolventoch stále chýbajú. Existuje výberové zisťovanie pracovných síl v gescii Štatistického úradu SR, štatistické zisťovanie o cene práce v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, no tieto zisťovania neposkytujú dostatočné presné a detailné údaje.

Veľké množstvo dát a dobré možnosti na ich ďalšie získavanie má Sociálna poisťovňa, ktorá eviduje informácie o všetkých pracujúcich absolventoch, no nie o pozícii, na ktorej pracujú. Legislatíva by mala stanoviť, aby zbierala údaje o absolventoch vo väčšom detaile tzn. aj informácie o pozícii, na ktorej pracujú. Ďalšími možnosťami sú dotazníkové štúdie uplatnenia absolventov a prieskumy uplatnenia absolventov z pohľadu zamestnávateľov.

Na účel sledovania uplatniteľnosti absolventov je potrebné zriadiť tím, ktorého hlavnou úlohou bude získavať presné, podrobné a objektívne dáta o uplatniteľnosti absolventov stredných škôl. Ak to zjednodušíme, ročne odíde zo stredných odborných škôl okolo 35 000 absolventov. Z toho takmer 10 000 odíde na vysokú školu a 7 000 zostáva nezamestnaných. Informácie o týchto absolventoch sú ľahko dostupné. Zostáva 18 000 absolventov, pri ktorých je náročnejšie získať informáciu o uplatnení. Aj keby mal byť každý z týchto absolventov osobne kontaktovaný, stačí na to ročne 18 000 hodín práce tzn. tím o veľkosti deviatich expertov. Financovanie takéhoto tímu by bolo dobrou investíciou, vzhľadom na dáta, ktoré by vedel poskytnúť pre oveľa efektívnejšie riadenie odborného vzdelávania.

Tím by samozrejme využíval všetky vyššie uvedené zdroje údajov. Absolventov, kde by informácie chýbali, by mohol priamo kontaktovať. Samozrejme nie je možné získať presné, podrobné a objektívne dáta o každom absolventovi, no kvalitu dát vieme týmito opatreniami zásadne zvýšiť a bude tak použiteľná pri plánovaní výkonov škôl. Oveľa dôležitejšie využitie však budú mať pri zmenenom financovaní.

Systematické plánovanie a prognózovanie potrieb trhu práce by mal na starosti prognostický tím, ktorý by mal byť zriadený optimálne pod iným rezortom, nie pod MŠVVŠ SR. Úzko by spolupracoval s tímom na sledovanie uplatniteľnosti absolventov a produkoval čo najpresnejšie prognózy, ktoré by slúžili ako podklad pre rokovania regionálnych platforiem a národnej platformy pre určovanie plánov výkonov škôl. Tieto platformy už teraz začínajú fungovať, no ich výstupy závisia najmä od vstupných dát, ktoré verifikujú za účasti zamestnávateľov a úradov práce. Verifikované údaje sú následne prostredníctvom VÚC prenášané do výkonov škôl (počty tried prvého ročníka).

Je nutné zaviesť plánovanie výkonov nielen na počty tried, ale aj na počty žiakov a odstrániť politické odsúhlasenie v regionálnom parlamente.

5. Zaviesť komplexný, prehľadný a objektívny systém hodnotenia škôl (pasportizácia), ktorý na pravidelnej báze umožní porovnávať ich kvalitu a efektívnejšie alokovať finančné zdroje. Výsledky by mali byť prístupné pre žiakov a ich rodičov, malo by sa zlepšiť poskytovanie informácií o konkrétnych školách a uplatnení ich absolventov na trhu práce. Zaviesť motivačný systém pre školy na zlepšenie dosahovaných výsledkov.

Komplexne a objektívne hodnotiť školy je ťažká úloha. Už teraz existujú rôzne rebríčky, ktoré hodnotia kvalitu stredných odborných škôl a každý z nich hodnotí školy podľa iných kritérií. Okrem uplatnenia absolventov školy však existuje niekoľko ďalších kategórií, ktoré je užitočné hodnotiť a porovnávať medzi školami, nastavovať podľa toho rôzne finančné podpory školám a zverejňovať informácie tak, aby sa záujemcovia o štúdium na stredných školách vedeli čo najlepšie rozhodnúť pre výber tej najvhodnejšej strednej školy.

Objektívne hodnotenie je potrebné navrhnuť, pravidelne realizovať a zabezpečiť, aby sa dostalo k žiakom a rodičom.

6. Posilniť kariérne poradenstvo a celkovo vzdelávanie v oblasti trhu práce, ktoré by pomohlo žiakom zorientovať sa pri výbere vzdelávacej cesty. Vybudovať centrá orientácie pre výber povolania. Na základných, ale aj stredných školách je potrebné významne posilniť kariérne

poradenstvo, minimálne opatrením, ktoré oddelí úlohu kariérneho a výchovného poradcu. Kariérny poradca by mal mať dostatočnú kapacitu, aby sa mohol venovať každému žiakovi školy a pomohol mu vo výbere vzdelávacej cesty, nie len s vyplnením prihlášky na strednú alebo vysokú školu.

Na základných školách v niektorom z posledných ročníkov, by mal byť zavedený predmet, ktorý ukáže žiakom svet povolání. Je potrebné tiež vybudovať centrá orientácie pre výber povolania minimálne v každom krajskom meste, optimálne však niekoľko v kraji. Žiaci by mali v posledných ročníkoch základnej školy tieto centrá minimálne raz ročne navštíviť.

7. Zmeniť nazeranie spoločnosti na odborné vzdelávanie a prípravu, aby nebolo vnímané len ako horšia alternatíva k všeobecnému vzdelaniu pre menej šikovných žiakov, ale ako rovnocenná alternatíva, vhodná pre prakticky zameraných žiakov. Rôznymi formami (aj finančne) motivovať žiakov a rodičov, aby si vybrali odbory s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce a školy, aby takéto odbory vyučovali.

Odborné vzdelávanie je na Slovensku nesprávne vnímané ako horšia alternatíva k všeobecnému vzdelaniu, ktoré je určené pre menej šikovných žiakov. V zahraničí je však považované za rovnocennú alternatívu, vhodnú pre prakticky zameraných žiakov. Na propagáciu je potrebné využiť rôzne zdroje a postupy, využiť európske fondy a nájsť kanály, ktoré prenesú informáciu mladým ľuďom a ich rodičom.

Tiež samotný vyučovací proces a metódy výučby je potrebné prispôbiť mladej generácii, ktorá má dnes zásadné iné postoje, návyky a spôsob učenia sa, ako predchádzajúce generácie. Pri niektorých nepopulárnych odboroch, ktorých absolventi sú potrební na trhu práce, však aj pri najlepšej vôli a snahe nebude možné získať dostatočný počet žiakov. V takýchto prípadoch, rovnako ako na pracovnom trhu, pomôže len priama finančná motivácia žiakov za štúdium v týchto odboroch. Aktuálne nastavený systém motivačných štipendií pri skvalitnení vstupných dát môže tento účel naplniť, finančná motivácia by však mala byť výrazne vyššia a týkať sa väčšieho počtu odborov.

8. Dobudovať systém duálneho vzdelávania tak, aby sa do tohto systému zapojil čo najväčší počet zamestnávateľov, škôl a žiakov. Rôznymi formami propagovať duálne vzdelávanie a poskytovať informácie a podporu (aj finančnú) zapojeným zamestnávateľom, stredným odborným školám a žiakom. Znížiť administratívne zaťaženie zamestnávateľov a škôl zapojených do systému duálneho vzdelávania. Spružniť niektoré parametre systému duálneho vzdelávania tak, aby ich nastavenie vyhovovalo zamestnávateľom vo všetkých sektoroch hospodárstva a vo všetkých veľkostných kategóriách, ktorí majú rôzne podmienky na poskytovanie praktického vyučovania. Podporiť zapojenie malých zamestnávateľov a živnostníkov do systému duálneho vzdelávania vybudovaním nadpodnikových odvetvových centier. Je však potrebné podporiť aj ostatné formy spolupráce zamestnávateľov a stredných odborných škôl.

Zavedenie systému duálneho vzdelávania do legislatívy je za posledné obdobie jedinou naozaj pozitívnou zmenou v odbornom vzdelávaní. Nesmie však ostať len v legislatíve, je potrebné ho tiež dostať do praxe, čo si bude vyžadovať konkrétne aplikačné opatrenia a primerané časové obdobie. Dôležitým opatrením pre zapojenie firiem do systému duálneho vzdelávania bude optimálne nastavenie jeho financovania aj pre odvetvia, pre ktoré je jeho aktuálne nastavenie málo motivujúce.

9. Optimalizovať povinný vzdelávací obsah všeobecnovzdelávacích predmetov a vytvoriť väčší priestor pre odborné predmety. Posilniť výučbu cudzích jazykov, informatiky, vzdelávania v oblasti podnikania a osobných financií, ako aj význam tvorivosti a praktických vedomostí a zručností. Diferencovať maturitnú skúšku pre odborné školy.

Je potrebné vytvoriť väčší priestor pre odborné predmety a posilniť význam tvorivosti a praktických vedomostí a zručností. Praktické vyučovanie ako najefektívnejšia forma osvojovania zručností by malo byť jednoznačne posilnené.

Kvalitná výučba cudzích jazykov je jednou z hlavných podmienok uplatniteľnosti absolventov v dnešnom globalizovanom svete. Navrhované zmeny financovania a vyššia voľnosť pri odmeňovaní učiteľov umožní pritiahnúť na odborné školy viac kvalitných učiteľov cudzích jazykov a informatiky, čo je pri aktuálnom nastavení najmä odmeňovania mladých pedagógov veľmi problematické.

Vzdelávanie v oblasti podnikania a osobných financií nemalo v učebných osnovách na Slovensku nikdy dostatočné zastúpenie, aj keď ide z hľadiska uplatnenia v živote o podstatné vedomosti a zručnosti. Žiaci stredných odborných škôl nie sú vedení k podnikaniu, nemajú základné vedomosti o tom, ako založiť živnosť, firmu, viesť jednoduché účtovníctvo, získať úver alebo vybaviť základné záležitosti na úradoch.

Je potrebné oddeliť inštitút všeobecnej maturity (pre všeobecné vzdelávanie) a odbornej maturity (pre odborné vzdelávanie).

10. Posilniť autonómiu manažmentu škôl a zmeniť mechanizmus odmeňovania učiteľov, ktorý by zohľadňoval dosiahnuté výsledky a konkrétnu pridanú hodnotu pre žiakov. Obmedziť zohľadňovanie veku, dĺžky praxe a počtu kreditov. Následne zvýšiť ohodnotenie učiteľov tak, aby pomer plátov učiteľov k priemernému zárobku v hospodárstve dosahoval priemer krajín OECD. Osobitne riešiť zvyšovanie plátov začínajúcich učiteľov.

11. Posilniť úlohu stavovských a profesijných organizácií v odbornom vzdelávaní a príprave, realizáciou záverečných a maturitných skúšok v ich gescii, prenesením kontrolnej funkcie štátnej školskej inšpekcie nad úrovňou praktického vyučovania v systéme duálneho vzdelávania a pod.

Vo väčšine krajín s úspešne nastaveným systémom odborného vzdelávania majú silnú pozíciu zamestnávateľa zastúpení cez rôzne komory, zväzy a pod. Keďže na Slovensku neexistuje povinné členstvo v komorách a pravdepodobne v blízkej dobe ani nebude zavedené, je nutné efektívne nastaviť systém zastupovania zamestnávateľov cez SPO.

Aktuálne sú jednotlivé skupiny učebných a študijných odborov rozdelené medzi sedem vecne príslušných SPO (okrem zdravotníckych odborov). Aby nedochádzalo k pochybnostiam o tom, či si príslušná SPO plní svoje kompetencie, je potrebné nastaviť jednoznačné pravidlá a proces obmedzenia výkonu pôsobnosti SPO.

Rozdelenie jednotlivých skupín učebných a študijných odborov sa môže časom vyvíjať. Keď vznikne organizácia, ktorá v niektorom sektore reprezentuje vyšší počet zamestnávateľov a má záujem plniť kompetencie v odbornom vzdelávaní, môže požiadať ministerstvo o zaradenie medzi vecne príslušné SPO. Ministerstvo posúdi reprezentatívnosť organizácie v porovnaní s aktuálne vecne príslušnou organizáciou. Systém posudzovania reprezentatívnosti sa už realizuje v tripartite alebo pri rozširovaní kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa. Tento mechanizmus zabezpečí, že kompetencie v odbornom vzdelávaní budú mať len SPO, ktoré si ich zodpovedne plnia, reprezentujú najväčší počet zamestnávateľov v danom sektore a zvýši sa dôveryhodnosť takto nastaveného systému.

12. Po realizácii reformných opatrení zameraných na zlepšenie kvality a efektivity zvýšiť celkové výdavky na vzdelávanie, aby pomer týchto výdavkov k HDP dosahoval priemer krajín EÚ. Výdavky na vzdelávanie sú na Slovensku v porovnaní s najvyspelejšími krajinami dlhodobo nižšie. V roku 2017 Slovensko dáva na vzdelávanie 4 % HDP (3,4 mld. €, čo je približne 10 % celkových verejných výdavkov). Je to stále približne o 1 % HDP menej ako priemer krajín EÚ.

Z materiálov RÚZ spracoval

prof. Ing. Jozef Golian, Dr.
predseda SSPLPVV pri SAV v Bratislave

Od Horizontu 2020 k 9. rámcovému programu EÚ pre výskum a inovácie

Európska komisia zverejnila koncom októbra 2017 finálne znenie pracovných programov na obdobie rokov 2018-2020 za všetky oblasti Horizontu 2020. Ide o posledný pracovný program Horizontu 2020 a jeho hlavnou novinkou je najmä pilotný projekt Európskej Inovačnej Rady a zavedenie financovania paušálnou sumou. Okrem iného sú novinkou v tomto pracovnom programe štyri vzájomne sa posilňujúce oblasti záujmu, ktoré presahujú hranice programu a sú zosúladené s hlavnými politickými prioritami: "Budovanie nízkouhlíkovej budúcnosti, odolnej voči zmene klímy", "Spájanie hospodárskych a environmentálnych prínosov - Obehové hospodárstvo"; "Digitalizácia a transformácia európskeho priemyslu a služieb"; a "Zvyšovanie účinnosti Bezpečnostnej únie". Spolu s týmito oblasťami sú vyčlenené rozpočtové prostriedky vo výške viac ako 7 miliárd EUR (2018-2020). Pracovný program Horizont 2020 je doplnený aj o samostatné pracovné programy, ako je to napríklad v prípade Európskej rady pre výskum (ERC), Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (Euratom), Spoločné výskumné centrum Európskej komisie (JRC) ako aj Európsky inštitút pre inovácie a technológie (EIT). Celkovo program Horizont 2020 (od januára 2014 do októbra 2017) zafinancoval vyše 15 tisíc projektov. Bolo distribuovaných 26,65 miliardy eur, priemerný počet účastníkov na projekt je 4,57. Najlepšou univerzitou je University of Cambridge. Malé a stredné podniky získali 43,3% všetkých projektov (aj vďaka vysokému počtu SME Instrument) a celkovo získali 4,3 miliardy eur (16% celkového financovania). Slovenské organizácie získali 231 projektov, pričom 5 najúspešnejších organizácií zo SR získalo polovicu celého príspevku SR (podľa získaných finančných prostriedkov). Najúspešnejšie tematické oblasti podľa miery úspešnosti (počet úspešných/podaných projektov) sú doprava (31%), potravinový a poľnohospodárstvo (19%) a životné prostredie/klíma (14%). Najmenej úspešné tematické oblasti podľa miery úspešnosti (počet úspešných/podaných projektov) sú nanotechnológie (5%), bezpečnosť (6%) a výrobné technológie (7%).

S investíciami vo výške 1,3 miliardy EUR pracovný program Horizontu 2020 spoločenskej výzvy 2 (ďalej SC2), (potravinový a poľnohospodárstvo) na roky 2018-2020 reaguje vo svojich výzvach na niektoré kľúčové problémy, ktorým čelí naša planéta v nadchádzajúcich rokoch: prispôbenie sa zmene klímy a jej zmiernenie; potravinová dostatočnosť; ochrana základne prírodných zdrojov, podpora alternatív k ekonomikám založeným na fosíliách a trvalo udržateľné využívanie morských zdrojov pri súčasnej ochrane oceánov. Poľnohospodárstvo a potravinové systémy, lesné hospodárstvo, námorné a biologické sektory sú samotným jadrom výziev. Od riešení vyplývajúcich z aktivít SC2 sa očakáva, že prinesú významné hospodárske, environmentálne a sociálne benefity. Investície sa zameriavajú napríklad na podporu poľnohospodárstva bohatého na biodiverzitu, zdravých a bezpečných potravín, na zvyšovanie dobrých životných podmienok zvierat, trvalo udržateľný manažment pôdy, digitálnu revolúciu a nové hodnotové reťazce vo vidieckych ekonomikách. Nové myšlienky, produkty, technológie, politické odporúčania a sociálne inovácie budú fungovať v tandeme, aby poskytlí podporný rámec pre skutočné zlepšenie spôsobu výroby a spotreby. Pracovný program sa zameriava na päť priorít:

- riešenie klimatických zmien na pevnine a na mori,
- prechod na obehové hospodárstvo,
- podpora funkčných ekosystémov, udržateľných potravinových systémov, zdravého životného štýlu,
- posilnenie významných inovácií na pevnine a na mori - nové produkty, hodnotové reťazce a trhy,
- rozvoj inteligentných, prepojených území a hodnotových reťazcov vo vidieckych a pobrežných oblastiach.

Ide o posledný pracovný program Horizont 2020, ktorý umožňuje hladký prechod na akéhokoľvek nástupcu.

Nový rámcový program EÚ pre výskum a inovácie

„Potrebujeme otvorené hranice, nielen pre tovary a služby ale tiež pre myšlienky“ Jyrki Katainen, Európska komisia

Na tému nového rámcového programu EÚ pre výskum a vývoj s pracovným názvom 9. rámcový program (FP 9) už prvé diskusie prebehli. Program bude realizovaný v rokoch 2021-2028. Návrh zatiaľ cieľi na rozpočet 100 miliárd eur a bude podobne ako program Horizont 2020 zameraný na podporu výskumu i inovácií. Zverejnený je už aj pozíčný dokument Ministerstva školstva (MŠVVŠ SR), ktoré považuje pri kreovaní FP 9 za dôležité hlavne tieto oblasti: FP9 ako kľúč k Európskemu výskumnému priestoru pre všetkých; excelentnosť, dopad a pridaná európska hodnota; príspevok k riešeniu megatrendov, spoločenských výziev a technológií budúcnosti; synergie a rozširovanie účasti. V júni 2017 sa konala konferencia o novom, 9. rámcovom programe EÚ. Priniesla množstvo zaujímavých informácií. S výhľadom na obdobie 2021-2028, ktoré pokryje 9. rámcový program pre výskum a inovácie, na konferencii zazneli niektoré nasledovné prehlásenia, plány a očakávania: nový rámcový program bude väčší ako súčasný program Horizont 2020, zvýši sa podiel finančných nástrojov na úkor grantov; je možné presunutie niektorých položiek zo súčasných štrukturálnych fondov (EŠIF) do FP 9; na základe sťažností na veľké množstvo typov projektov (funding instruments), predpokladá EK zjednodušenie. S výnimkou pokračovania programu “Widening” nebudú žiadne ďalšie preferencie pre tzv. Nové členské krajiny (EU-13), pri hodnotení nebudú hrať úlohu žiadne geografické kritériá, len výnimočnosť a dopad projektov.

Už financovanie výskumu EÚ na základe predošlých rámcových programov spojilo vedcov a priemysel tak v Európe, ako aj na celom svete, aby hľadali riešenia rozsiahleho spektra problémov. Ich inovácie zlepšujú naše životy, pomáhajú chrániť životné prostredie a vďaka nim je európsky priemysel udržateľnejší a konkurencieschopnejší.

doc. Ing. Martina Fikselová, PhD.,
delegát Horizontu 2020 pre tematickú oblasť 2

Konkurencia, pragmatizmus a etika vedy

Pragmatizmus je filozofický smer, podľa ktorého je zbytočné niečím sa zaoberať, pokiaľ to neprináša zisk. Kritériom pravdy je to, čo je pre človeka užitočné, prospešné, čo prináša úspech. Tento filozofický smer vznikol síce koncom 19. storočia za oceánom, ale čoskoro začal prenikať aj do iných častí sveta a v posledných rokoch sa stále viac prejavuje aj v myslení slovenských vedeckých pracovníkov. V súčasnosti sa za úspešného považuje ten vedecký pracovník, ktorý dokáže získať maximálny úžitok (bodový zisk) pri najmenšom vynaložení intelektuálnych síl. Obsahová stránka vedeckých publikácií a prínos nových myšlienok pre rozvoj vedy nie sú v kurze.

Vzhládom k tomu, že výsledky scientometrického hodnotenia vedeckých pracovníkov sú dnes najvýznamnejším ukazovateľom pridelenia finančných zdrojov vedecko-výskumným inštitúciami, výskumným tímom, ako aj odmeňovania vedeckých pracovníkov, stáva sa objektívne posúdenie kvality vedeckej produkcie zásadným problémom. Achilovou päťou objektivity je tak nedostatočné financovanie vedy, ako aj spôsob prerozdelenia finančných prostriedkov. Zostrujúca sa súťaž o finančné zabezpečenie výskumu neprispieva k posilňovaniu spolupráce a k rozvoju vedy ako celku, ale stáva sa živnou pôdou stále sofistikovanejšieho rozvoja neetických spôsobov nadobúdania finančných zdrojov. Dôvodom, prečo je tomu tak, je niekoľko. Jedným z nich je skutočnosť, že sa odstúpilo od plánov základného výskumu, ktoré umožňovali vedeckému tímu realizovať kontinuálnu výskumnú činnosť, hoci len v skromnom rozsahu. Ak by takáto výskumná báza existovala, potom by grantový systém mohol reprezentovať relevantnú nadstavbu financovania vedy. Ďalším dôvodom je nevhodný výber kritérií využívaných na hodnotenie výsledkov vedy, ako sú impakt faktor časopisu, kvartil časopisu a Hirschov index, ktoré nie sú použiteľné pre objektívne hodnotenie odbornej kvality a výkonu vedeckých pracovníkov.

Impakt faktor sa počíta na základe citácií všetkých prác publikovaných v danom časopise v priebehu dvoch rokov. Informuje teda o počte citácií priemerne citovaného článku a nie o počte citácií konkrétneho v časopise publikovaného článku. Pravdou je, že väčšinu citácií tvorí len malá časť v časopise publikovaných článkov a citovanosť ostatných článkov je podstatne nižšia. Pôvodným účelom impakt faktora nebolo merať kvalitu článkov ani časopisov a sám jeho tvorca Eugene Garfield pred takýmto zneužívaním impakt faktorov varoval. Za významne citovaný možno považovať taký článok, ktorého citačná frekvencia je výrazne nad priemerom daného časopisu. Rádovo vyššie IF majú časopisy patriace do vedných odborov (tzv. „mäkkých vied“) s veľkým množstvom bádateľov, vyšším počtom spoluautorov, veľkým počtom obvykle uvádzaných citácií a krátkym citačným polčasom, ako časopisy patriace do vedných odborov s opačnými charakteristikami. Propagátormi používania IF bývajú preto najmä zástupcovia vedných odborov s prirodzene vysokým IF časopisov a vedné odbory s prevládajúcim populárno-vedným charakterom (Nature, Science) a extrémne vysokým IF.

Kvartil vedeckých časopisov indexovaných v databáze WoS rozdeľuje usporiadaný rad hodnôt znaku (napr. IF) do štyroch rovnakých častí. Je to tiež hodnota, ktorá je v každom vednom odbore odlišná. Ak je jeden titul časopisu sledovaný vo viacerých vedných disciplínach, má aj viac kvartilov. Využívanie tohto ukazovateľa na porovnávanie výsledkov vedeckej činnosti je teda tak isto limitované, ako v prípade impakt faktora.

V poslednom období sa na hodnotenie odbornej úrovne vedeckého pracovníka a inštitúcie často využíva aj Hirschov index, ktorý je hromadným ukazovateľom citácií všetkých článkov daného autora. Vyššiu hodnotu indexu má autor, ktorý má väčší počet článkov s väčšou citovanosťou. Avšak tento ukazovateľ nezohľadňuje časté publikovanie prác s mnohými spoluautormi a diametrálne rozdiely citačnej praxe v jednotlivých vedných odboroch. Pre jeho využitie na hodnotenie odbornej zdatnosti a výkonnosti vedeckých

pracovníkov z rôznych vedných odborov platia podobné obmedzenia, ako pri iných scientometrických indexoch.

Ak sú ale impakt faktor časopisu, kvartil časopisu a Hirschov index iba čísla, ktoré určitým spôsobom určujú kvalitu časopisu, aj to len v danej vednej oblasti, ako je možné, že ich časť vedeckej komunity akceptuje ako nástroj na porovnávanie odbornej zdatnosti a pracovného výkonu vedeckých pracovníkov rozvíjajúcich rôzne vedné odbory? Nie je to výlučne z pragmatických dôvodov, keď im hodnotenie založené na uvedených kritériách prináša nezaslúženú pridanú hodnotu (utilitu, či zisk)?

Vyššie uvedené problémy hodnotenia vedy majú systémový charakter a časť vedeckej komunity ich využíva na stále ešte legálne, ale neetické vylepšenie vlastnej odbornej kvality a výkonu. Metódou sieťovania sa totiž produktivita publikačnej činnosti vedca dá teoreticky zvyšovať bez obmedzenia a prakticky je limitovaná len počtom „kooperujúcich vedcov“. Z uvedeného je zrejmé, že práce, ktorých prvý autor je z inej inštitúcie možno do hodnotenia zahrnúť iba vtedy, keď sa odignoruje etická stránka problému.

Osobitným problémom sa v súčasnosti stáva aj získavanie dotácií z domácich grantových agentúr (VEGA, APVV), ktoré je stále viac založené na princípe osobných kontaktov v rámci príslušných komisií, ale aj rád, ktoré majú podľa bývalého predsedu APVV plnú moc nad výsledným poradím projektov. O nezávislosti procesu hodnotenia začínajú pochybovať už aj niektorí členovia Snemu SAV, podľa ktorých nie je normálne, ak sú financované len APVV projekty, ktoré získajú viac ako 98,5 bodov zo 100. V tejto významnej grantovej agentúre dochádza v súčasnosti k personálnym a organizačným zmenám, ktoré snád' povedú k väčšej úspešnosti permanentne odmietaných uchádzačov o získanie grantových prostriedkov.

Výrazne negatívnym javom pre SAV je, že sa nedokázala napojiť na rast plátov v školstve, a v súčasnosti za nimi výrazne zaostáva. Možno aj to je jeden z dôvodov, prečo záujem o doktorandské štúdium na akadémii klesá. Čím dlhšie bude tento stav pretrvávať, tým menší bude záujem vedeckých pracovníkov o prácu v akadémii a v nedohľadne bude aj cieľ transformácie akadémie na modernú a výkonnú výskumnú a vývojovú inštitúciu, ktorej činnosť by vytvárala predpoklady pre konkurencieschopnosť a trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti.

Ing. Ján Kukla, CSc.
predseda Lesníckej sekcie SSPLPVV
pri SAV

Stanovisko Potravinárskej sekcie k aktuálnym problémom potravinárstva

Poľnohospodárstvo a potravinárstvo sa stávajú v spoločnosti čoraz dôležitejšími. Potravinársky priemysel predstavuje v priemyselnom portfóliu a ekonomike Slovenska veľmi dôležité odvetvie, ktoré priamo nadväzuje na poľnohospodársku prvovýrobu, generuje okrem základnej potravinárskej výroby aj služby, poskytuje pracovné miesta, má významný vplyv na rozvoj regiónov a zabezpečuje výživu obyvateľstva.

Slovenské poľnohospodárstvo a potravinárstvo získavajú na Slovensku čoraz významnejšie postavenie. Priority ako ochrana pôdy, bezpečnosť a kvalita potravín či rozvoj vidieka sa dostali do centra pozornosti celej spoločnosti.

Témy ako dvojaká kvalita potravín a boj za práva spotrebiteľov zarezonovali aj u najvyšších predstaviteľov Európskej únie.

Potravinovým škandalom, ako kuracina z Brazílie nakazená salmonelou či holandské vajcia obsahujúce fipronil, sa podarilo včas zasiahnuť a chrániť slovenských spotrebiteľov.

Nový problém predstavujú startupy na produkciu „čistého mäsa“ so zníženou uhlíkovou stopou.

Aké sú nové trendy v spracovaní potravín – mäsa?

Najnovšie trendy prichádzajú s náhradami tradičných mäsových produktov syntetickými laboratórnymi, náhradami z rastlín a mora či proteínov z hmyzu. Pohľad na tieto trendy a vznikajúce startupy prináša vážne zamyslenie.

Hodnota mäso spracujúceho priemyslu celosvetovo sa odhaduje na 90 miliárd USD, pričom je charakterizovaný extrémnou koncentráciou, kde v 7 najväčších firmách je sústredená hodnota vyše 70 miliárd.

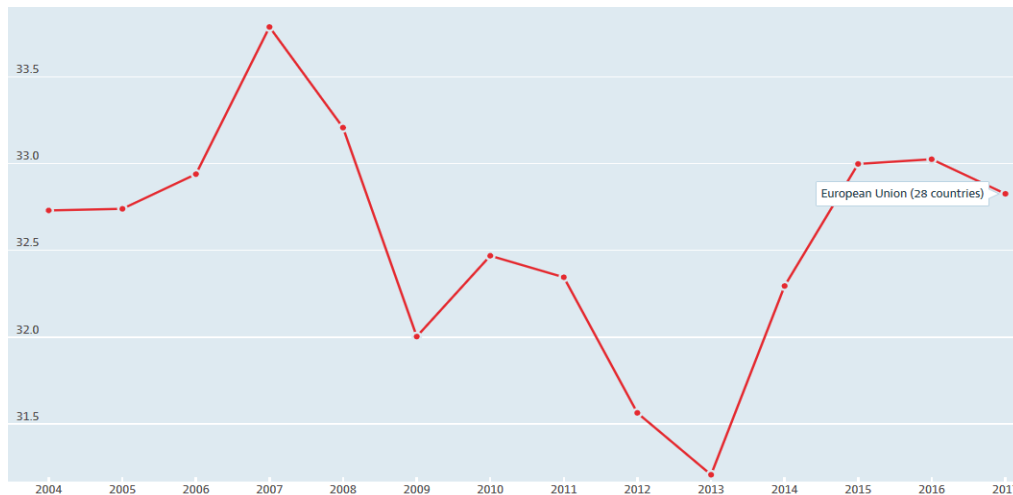
Celkový globálny príjem kalórií ľudstva je až z 30% tvorený mäsovými produktmi (vrátane hovädzieho, bravčového a hydiny). Toto sa pravdepodobne nastupujúcimi technológiami postupne bude meniť.

Laboratórne vyrábané mäso môže slúžiť ako most medzi vegetariánskym a „skutočným“ mäsom. Firma Memphis Meats zo San Franciska vyvíja technológiu na výrobu skutočného mäsa buniek svalového tkaniva skutočných zvierat bez potreby chovu, kŕmenia a zabíjania.

Súčasná výroba potravín, teda i mäsa vychádza z tradičnej technológie. Pritom musíme rešpektovať rôzne bariéry, ktoré nás do istej miery obmedzujú. Je to samozrejme legislatíva Európskej únie, ale taktiež aj legislatíva samotnej krajiny - národná legislatíva. Spotreba mäsa porastie najmenej do roku 2050, pritom viac mäsa bude musieť byť vyprodukované rovnakými „tradičnými“ zdrojmi (Obr.1). Bude vyžadovaná integrácia s inými vednými odbormi, hlavne s ohľadom na bezpečnosť, kvalitu, ekonomiku a výživu.

Iba vysoká produktivita, inovácie, využitie surovín i ochrana životného prostredia zaistí udržateľné poľnohospodárstvo. Znamená to obmedziť emisiu plynov do prostredia, znižovať spotrebu vody, zníženie spotreby energie.

Obmedzenie uhlíkovej stopy je nielen environmentálny indikátor udržateľnosti produkcie mäsa, ale i protiargument proti kritike odporcov produkcie mäsa.

Obr. 1.: Konzumácia bravčového mäsa v kg v EÚ (OECD, 2017)

Základným aspektom vnútorného trhu Európskej únie (ďalej len „EÚ“) je voľný pohyb bezpečných potravín, realizovaný pomocou harmonizovanej legislatívy vrátane jednotného rámca pre organizovanie úradných kontrol bezpečnosti celého potravinového reťazca, ktoré bolo dané nariadením (ES) č. 882/2004. Nariadenie (ES) 882/2004 o úradných kontrolách bolo v tomto roku nahradené novým *Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín (nariadenie o úradných kontrolách)*.

Najzávažnejším problémom v oblasti kvalitného fungovania laboratórnych pracovísk sú vysoké kapitálové nároky na najnovšiu prístrojovú techniku, bez ktorej sa nedá pri súčasnom trende a nárokoch na citlivosť analytických metód držať krok so špičkovými pracoviskami a sieťami národných referenčných laboratórií v EÚ.

Ing. Ladislav Staruch, CSc.
predseda potravinárskej sekcie

Nositelia Fándlyho medaily 2017

Prof. RNDr. Milan Bežo, CSc.

Poľnohospodárska sekcia

Za dlhoročnú prácu a zásluhy na rozvoji genetiky a výchove odborníkov v oblasti genetiky rastlín a rastlinných biotechnológií v rámci Slovenskej republiky.

Prof. RNDr. Milan Bežo, CSc. sa narodil 5. septembra 1947 v Žitnej v okrese Topoľčany (teraz okres Bánovce nad Bebravou). Po absolvovaní základnej a strednej školy v Bánovciach nad Bebravou pokračoval v štúdiu na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde po piatich rokoch získal titul Promovaný biológ (1970) v odbore Biológia a po rigoróznej skúške titul RNDr. (1973) v odbore Genetika. Vedecko-pedagogický titul kandidáta vied získal roku 1984 v odbore Poľnohospodársko-lesníckych vied na Agronomickej fakulte Vysoké školy poľnohospodárskej v Nitre. Docentom sa stal v roku 1989 v odbore Špeciálna rastlinná výroba a profesorom v roku 2000 pre odbor Genetika.

Od ukončenia vysokoškolského štúdia v roku 1970 pracoval do roku 1973 vo funkcii šľachtiteľ v Šľachtiteľskej stanici Bučany. Ďalšie roky jeho pracovného zaradenia sú spojené s nepretržitou činnosťou vysokoškolského učiteľa na Agronomickej fakulte/Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov VŠP/SPU v Nitre.

Vo svojej takmer štyridsaťštyriročnej praxi vysokoškolského učiteľa zabezpečoval prednášky, cvičenia, semináre a kurzy pre dennú a externú formu bakalárskeho, inžinierskeho, doktorandského štúdia a pre dištančné vzdelávanie. Pravidelná bola jeho činnosť v ročníkových radách, štátnicových komisiách, skúšobných komisiách pre prijímanie na univerzitné a doktorandské štúdium, a predtým aj v celoškolskej rozvrhovej komisii, pedagogickej rade fakulty a pedagogickej komisii na fakulte. Bol predsedom rady garantov a gestor odboru Aplikovaná biológia na AF/FAPZ VŠP/SPU v Nitre, gestorom medziodborového štúdia Genetiky a šľachtenia rastlín, ktoré bolo pre študentov AF SPU v Nitre zabezpečené v spolupráci s Prírodovedeckou fakultou UK Bratislave, predsedom rady garantov študijného odboru Aplikovaná biológia, garantom študijného odboru Aplikovaná biológia, garantom špecializácie Šľachtenie a semenárstvo v rámci inžinierskeho študijného odboru Manažment rastlinnej výroby na FAPZ SPU v Nitre a v súčasnosti je garant študijného programu Genetické technológie v agrobiológii. Je člen spoločnej odborovej komisie doktorandského štúdia vo vednom odbore Genetika a gestor študijného programu Genetika. Garantoval alebo v súčasnosti garantuje predmety Genetika, Genetika rastlín, Všeobecná genetica, Genetika poľnohospodárskych rastlín, Cytogenetika rastlín, Genetické inžinierstvo rastlín, Genetika mikroorganizmov, Explantátové kultúry rastlín, Genetické technológie rastlín, Rastlinné biotechnológie pre I. a II. stupeň štúdia. Pre študentov doktorandského štúdia zabezpečuje prednášky a semináre z Genetiky rastlín, Genetické mapovanie rastlín a Genetika a epigenetika rastlín. Je člen skúšobných komisií na dizertačných skúškach, obhajobách dizertačných prác a oponent dizertačných a habilitačných prác. Pôsobí ako člen habilitačných komisií a oponent doktorských dizertačných prác v Slovenskej republike a v zahraničí. Je spoluautor vysokoškolských učebníc Genetika rastlín a Biologická bezpečnosť, odbornej publikácie Genetický slovník, jedenástich učebných textov na prednášky, cvičenia a semináre, ako aj siedmich učebných textov pre postgraduálne alebo dištančné formy štúdia vrátane informačného systému pre vzdelávanie a poradenstvo na CD nosiči a originálneho spracovania genetiky textovej a obrazovej časti GENOVA dostupnom na www stránke a na CD nosiči. Spracoval štyri algoritmy pre počítačové programy výučby genetiky rastlín. Významne sa podieľal na modernizácii výučby genetiky aktualizáciou obsahu predmetov a vytvorením databázy pôvodných obrázkov, kresieb a prehľadov genetiky a rastlinných biotechnológií.

Doteraz bol školiteľom takmer dvesto bakalárov a diplomantov, pričom pod jeho usmernením ukončilo aspirantúru/doktorandské štúdium deväť študentov. Pracoval a pracuje na viacerých vedeckých projektoch VEGA, APVV ako zodpovedný riešiteľ, zodpovedný riešiteľ čiastkových úloh a vecných etáp grantových projektov a vedecko-technických projektov a vedúci projektu KEGA. Je projektový manažér Excelentného centra ochrany a využívania agrobiodiverzity podporovaného zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Organizoval sériu vedeckých konferencií s medzinárodnou účasťou Biotechnologickej metódy v šľachtení rastlín (BIOS 88– BIOS 2001). Jeho doterajšia vedecko-výskumná aktivita sa orientovala na genetiku rastlín s malou výnimkou karyologickej štúdie hmyzu (liskavky, *Chrysomelidae*). Pribežne výskumnú aktivitu zabezpečoval v oblasti štruktúry a ultraštruktúry bunky rastlín vo vzťahu k dynamike zmien bunkových organel pri syntéze a akumulácii zásobných látok v zrne pšenice, mutagenéze rastlín v kultúre *in vitro*, somatickej embryogenéze a organogenéze rastlín v kultúre *in vitro*, genetických a epigenetických mechanizmov variability rastlín v kultúre *in vitro* a mapovania genómu rastlín metódami molekulovej genetiky. Ovláda špeciálne laboratórne techniky cytogenetiky, transmisnej a rastrovacej elektrónovej mikroskopie, rastlinných biotechnológií na úrovni manipulácie so somatickou bunkou v kultúre *in vitro*, analýzy fenotypovej variability pomocou digitalizácie obrazu a následného štatistického spracovania a mapovania genómu rastlín metódami molekulovej genetiky v rozsahu techník založených na polymorfizme DNA mikrosatelitov a retrotranspozónov rastlín. Výsledky vedecko-výskumnej činnosti pravidelne uverejňuje vo vedeckých článkoch, vedeckých monografiách, odborných článkoch a príspevkoch na sympóziách a vedeckých konferenciách. Je člen vedeckých rád výskumných ústavov a univerzít, člen viacerých vedeckých spoločností a člen redakčnej rady časopisu *Acta fytotechnica et zootechnica*. Je člen zboru expertov pre biologickú bezpečnosť pre oblasť geneticky modifikovaných rastlín a pre potraviny vyrobené z geneticky modifikovaných surovín pri Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky. Okrem krátkodobých návštev v zahraničí sa zúčastnil študijného pobytu na Kráľovskej veterinárskej a poľnohospodárskej univerzite v Kodani (The Royal Veterinary and Agricultural University, Copenhagen) v Dánsku. Získal Čestné uznanie za zásluhy o rozvoj Agronomickej fakulty Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre (rok 1996), Pamätnú medailu Agronomickej fakulty Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre pri príležitosti 50. výročia založenia AF SPU v Nitre, Striebornú medailu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre za aktívnu činnosť pri rozvoji SPU v Nitre. Za vedeckú činnosť získal ocenenie ako spoluautor príspevku Najlepší panel na 5. kongrese Európskej agronomickej spoločnosti (European Society for Agronomy) v sekcii Biodiverzita a agroekosystém. Bol člen riešiteľského kolektívu VTP projektu oceneného na AX 2003 Zlatým kosákom. Získal čestné uznanie za aktívnu prácu a propagáciu vedeckovýskumných poznatkov od Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárne vedy pri SAV (rok 2007). V roku 2010 bola udelená Cena rektora SPU v Nitre kolektívu Excelentného centra ochrany a využívania agrobiodiverzity (ECOVA) v kategórii “Vedecko-technický tím roka” (Projektový manažér Milan Bežo). V roku 2012 bol prof. M. Bežovi udelený Ďakovný list rektora SPU v Nitre pri príležitosti Dňa učiteľov za pedagogickú a vedeckovýskumnú prácu. Za vynikajúcu prezentáciu výsledkov činnosti Centier excelentnosti výskumu za rok 2012 bol ministrom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky udelený diplom Excelentnému centru ochrany a využívania agrobiodiverzity (ECOVA), projektový manažér Milan Bežo. Vytvoril vlastnú vedeckú školu v genetike rastlín s úspešným uplatnením jej účastníkov na Slovensku a v zahraničí. Na Katedre genetiky a šľachtenia rastlín bol vedúci viac ako dvadsať rokov, od roku 1994 do roku 2015. V Akademickom senáte SPU v Nitre bol členom a podpredsedom v rokoch 1996–2004.

doc. Ing. Branislav Gálik, PhD.

Ing. Jozef Váľka, CSc.

Lesnícka sekcia

Za dlhoročnú prácu v oblasti rozvoja a podpory vedy

Ing. Jozef Váľka, CSc. sa narodil 1. apríla 1952 v Očovej. Po skončení Strednej priemyselnej školy chemickej v Banskej Štiavnici v roku 1971, pokračoval v rokoch 1971-1976 v štúdiu na Chemickotechnologickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave – študijný odbor technológia makromolekulových látok, špecializácia technológia dreva, celulózy a papiera, so zameraním na chémiu dreva. Po ukončení vysokej školy nastúpil v auguste 1976 na Ústav fyziológie hospodárskych zvierat Slovenskej akadémie vied so sídlom v Košiciach, detašované pracovisko metabolických porúch vo Zvolene. Po štrukturálnych zmenách v roku 1990 bolo toto pracovisko včlenené do novo vzniknutého Ústavu biochémie a genetiky živočíchov Slovenskej akadémie vied v Ivanke pri Dunaji. Po absolvovaní povinnej vojenskej služby nastúpil v roku 1983 do vedeckej ašpirantúry, ktorú zakončil úspešným obhájením kandidátskej dizertačnej práce vo vednom odbore 15-04-09 fyziológia živočíchov v roku 1989. Vedecká hodnosť kandidáta biologických vied mu bola udelená na Univerzite Komenského v Bratislave v roku 1991.

V ďalšom období absolvoval krátkodobú stáž v Estonian Research Institute of Animal Breeding and Veterinary Science v Tartu, kde sa podieľal na riešení problémov metabolických porúch vysokoproduktívnych dojníc. Zúčastňoval sa viacerých medzinárodných vedeckých konferencií s aktívnou účasťou (Bern-Švajčiarsko, Waršava-Poľsko, Brno-Česká republika, Sofia-Bulharsko, Yokohama -Japonsko a in.). Vyvinul nový spôsob hodnotenia zdravotného stavu zvierat, na základe metabolických testov s využitím výpočtovej techniky, čo v tom čase boli výstupy aj na svetovej úrovni. Taktiež v aplikácii metód neurónových sietí v klasifikácii ochorení zvierat, najmä v subklinickom štádiu bola táto metóda použitá prvýkrát v tejto oblasti na našom ústave. Vedecké zameranie, najmä z oblasti biomatematickej a moderných matematickoštatistických metód, ho priviedlo k úzkej spolupráci s Lekárskou fakultou Masarykovej univerzity v Brne pri vývoji a testovaní umelého srdca, s Lekárskou fakultou UK v Martine, pri tvorbe patologických tabuliek u mŕtvorodených detí, s viacerými oddeleniami klinickej biochémie v nemocniciach (B. Bystrica, Zvolen, Martin) a mnohých iných pracovísk. V spolupráci s uvedenými pracoviskami vznikli viaceré kvalitné publikácie.

V roku 1993 prešiel na Ústav ekológie lesa SAV vo Zvolene, kde začal pracovať v oddelení ekológie pôdy a o rok neskôr sa stal vedúcim oddelenia biomatematickej, ktoré prebudoval na oddelenie ekotoxikológie. V roku 1994 sa stal zástupcom riaditeľa a v rokoch 2000 – 2016 vykonával funkciu riaditeľa ÚEL SAV. Na tejto pozícii sa zaslúžil o vybudovanie prvej funkčnej počítačovej siete v Československu s priamym spracovaním dát on line cez modémový telekomunikačný kanál (SPU 800 – TESLA 270). Zároveň sa zapájal aj do riešenia viacerých domácich aj zahraničných vedeckých projektov. Venoval sa vplyvu, dynamike a kumulácii vybraných ťažkých kovov na lesné prostredie, ktoré sú pod antropickým tlakom so zameraním na problematiku národných parkov a biosférických rezervácií SR. Tieto problémy riešil v spolupráci s krajinami európskeho výskumného priestoru a v rámci ekologických problémov európskeho regiónu, ktorého súčasťou je aj Slovenská republika.

Bol hlavným riešiteľom vedecko-technického projektu orientovaného na ochranu a tvorbu životného prostredia Národného parku Malá Fatra (schválený vládou SR VTP č. 882/95), projektu Rekultivácia a revitalizácia kalového poľa ZSNP a.s. Žiar nad Hronom, spoločných zahraničných projektov v rámci spolupráce v oblasti grantových projektov s Poľskom (Szkola Glowna Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW) vo Warszawe, medziakademického projektu s Forest research institute, Bulharskej akadémii vied v Sofii,

delegátom SR pre projekt E25 – ENFORS v programe EÚ COST a i. Absolvoval tiež viaceré krátkodobé pobyty na SGGW vo Warszawe, s ktorou mal podpísané viaceré bilaterálne dohody o vedeckej spolupráci pri riešení dvojstranných projektov. Na základe tejto spolupráce boli riešené ekologické problémy pri ozdravení rieky Visla, čo sa odrazilo v celkovej revitalizácii povodia tejto rieky a výraznou mierou ovplyvnilo čistotu rieky.

V spolupráci s Technickou univerzitou vo Zvolene bol spoluriešiteľom vo viacerých domácich ale aj zahraničných projektoch. Od roku 2003 až doteraz je členom Vedeckej rady Lesníckej fakulty TU a bol tiež členom Vedeckej rady Fakulty ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene a členom Vedeckej rady Technickej univerzity vo Zvolene. Prednášal na Fakulte ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene a viedol cvičenia na Fakulte environmentálnych výrobných technológií a Drevárskej fakulte TU Zvolen. Je členom štátnicových a doktorandských komisií Lesníckej fakulty TU vo Zvolene.

Dve funkčné obdobia, od roku 2007, bol členom Rady pre pôdohospodárske vedy Agentúry pre Výskum a vývoj, členom Ekonomickej komisie a Komisie pre informačné technológie, komisie pre doktorandskú výchovu P SAV a v súčasnosti je členom Vedeckého kolégia SAV pre biologicko-ekologické vedy.

Doteraz je autorom a spoluautorom 149 prác, ktoré vyšli na Slovensku i v zahraničí, z ktorých 35 má charakter pôvodných vedeckých prác, 43 príspevkov tvoria prednášky a postery, z domácich a zahraničných vedeckých konferencií uverejnené v Zborníkoch a 2 vyžiadané prednášky v zahraničí.

Jeho prínos pre vedu a výskum počas celého pôsobenia v SAV bol v roku 2012 ocenený udelením medaily SAV za podporu vedy. Za jeho výsledky vo vedecko-organizačnej a manažérskej práci mu v roku 2013 bola udelená cena primátora mesta Zvolen. Ocenenému želáme do ďalších rokov veľa úspechov v osobnom a pracovnom živote.

Ing. Ján Kukla, CSc.
predseda Lesníckej sekcie SSPLPVV pri SAV

Jubilanti v roku 2017

doc. Dr. Ing. Bohdan Konôpka 50-ročný

Vedecko-výskumný pracovník doc. Dr. Ing. Bohdan Konôpka sa narodil 12. 11. 1967 vo Zvolene. Stredoškolské štúdium absolvoval na Gymnáziu vo Zvolene, v triede s matematicko-fyzikálnym zameraním. Maturoval v roku 1986 s vyznamenaním. V rokoch 1986 – 1991 študoval na vtedajšej Vysoké škole lesníckej a drevárskej vo Zvolene (v súčasnosti Technickej univerzite), na Lesníckej fakulte v odbore lesné inžinierstvo. Následne nastúpil na interné doktorandské štúdium na Katedru ochrany lesa a poľovníctva. V rámci doktorandského programu absolvoval 9-mesačný výskumno-študijný pobyt na Švédскеj univerzite v Uppsale, Odbor ekológie a environmentálneho výskumu. V uvedenom období spolupracoval na výskumnom projekte „Skogaby“, ktorý sa zaoberal vplyvom imisného zaťaženia a sucha na smrekové porasty. Z nazbieraných údajov publikoval svoju prvú vedeckú prácu v periodiku Scandinavia Journal of Forest Research (Wiklund, K., Konôpka, B., Nilsson, L.O., 1995). Svoju dizertačnú prácu s názvom „Zdravotný stav a stabilita smrekových porastov v meniacich sa ekologických podmienkach“ obhájlil v roku 1995, vo vednom odbore „Ochrana rastlín“.

V apríli 1995 nastúpil na Lesnícky výskumný ústav Zvolen, Odbor ochrany lesa a manažmentu zveri. Na tomto pracovisku začal pracovať ako výskumný pracovník v oblasti poškodzovania lesných porastov abiotickými škodlivými činiteľmi, najmä vetrom a snehom. Neskôr sa začal orientovať na kvantifikáciu podzemnej biomasy v kontexte statickej stability drevín, resp. využitie stavu jemných koreňov ako indikátora rastových pomerov a stresov. Vzhľadom na nové „vedecké výzvy“, ku ktorým patrí predovšetkým problematika klimatickej zmeny sa jeho záujem rozšíril aj na otázky významu jemných koreňov pre obeh uhlíka a podielu podzemnej biomasy na celkovej zásobe, resp. na produkcii lesnej biomasy.

V roku 1997 absolvoval 4-mesačný výskumný pobyt na Fínskom výskumnom ústave v Rovaniemi a Joensuu. Tam sa oboznámil s novým postupom hodnotenia retencie ihličí na boroviciach pomocou metódy stôp po ihličí (Needle Trace Method) a kvantifikoval následky pôsobenia zmrznutého snehu na lesné porasty v Laponsku. V Joensuu sa oboznámil s postupmi determinácie jemných koreňov pomocou mikroskopických znakov. V rokoch 1998 a 1999 absolvoval 24-mesačný post-doktorandský pobyt v Japonsku na Yamagatskej univerzite, Pôdohospodárskej fakulte, Katedre prírodných zdrojov v Tsukube. V rámci tohto pobytu skúmal retenciu ihličí a prírastok na Japonskej borovici červenej a borovici čiernej. Ďalej štruktúru stromovej biomasy a sezónnu dynamiku jemných koreňov Japonskej borovice čiernej. Okrem toho vykonával aj pedagogickú činnosť (prednášky a semináre) v predmetoch „Fyziológia lesných drevín“ a „Ekológia lesa“. Neskôr, v roku 2003 absolvoval 12-mesačnú výskumnú stáž na Antwerpskej univerzite, Fakulte biológie v Belgicku. Spolupracovníkmi mu boli špičkoví vedci – prof. Ivan Janssens a prof. Reinhart Ceulemans. Jeho zameraním bolo monitorovanie sezónnej dynamiky jemných koreňov v dubine a borine rastúcich na chudobných piesčitých pôdach. Okrem toho, v tímovej práci vykonával komparačný výskum štruktúry čistej primárnej produkcie v lesných ekosystémoch.

V roku 2004 nastúpil na ďalší vedecký pobyt (pozícia „senior researcher“) na Výskumný ústav lesnícky a lesných produktov v Tsukube, Odbor lesného prostredia, v Japonsku. V spolupráci s Dr. Kyotarom Noguchim sa zamerával na výskum sezónnej dynamiky jemných koreňov kryptomérie japonskej, resp. vplyvom simulovaného sucha na rast jemných koreňov tejto dreviny. Počas rokov 2007-2008 získal pracovnú zmluvu (pozícia „senior researcher“) na Národnom pôdohospodárskom výskumnom ústave v Avignone, vo Francúzsku. Zaoberal sa hodnotením vplyvu fyzikálnych vlastností pôdy na produkciu a morfológické vlastnosti koreňov kukurice siatej a broskyne obyčajnej.

Po návrate z Francúzska sa v roku 2009 stal vedúcim Odboru ochrany lesa a manažmentu zveri v Národnom lesníckom centre (NLC) vo Zvolene, kde pôsobí v tejto funkcii aj v súčasnosti. Okrem toho pokračoval aj v pedagogickej činnosti, keď od roku 2008 externe prednáša na České zemědělské univerzite v Praze, Fakulte lesnické a dřevařské. Na tejto univerzite sa v roku 2013 habilitoval na docenta. V súčasnosti sa jubilant zameriava prevažne na problematiku ochrany lesa, hlavne na preventívne oparenia proti pôsobeniu abiotických škodlivých činiteľov v smrečinách. Predmetom jeho vedecko-výskumníckej činnosti sú tiež produkčné a ekologické otázky lesných ekosystémov. V tejto oblasti napríklad riešil úlohy matematického vyjadrenia komponentov drevín, alokácie biomasy, sekvestrácie a obehu uhlíka cez lesnú biomasu, ako aj vplyvu pôdných pomerov na vlastnosti koreňových systémov lesných drevín. Na svojom pracovisku koordinoval niekoľko národných výskumných projektov.

Doc. Dr. Ing. Bohdan Konôpka je v súčasnosti členom redakčnej rady vedeckých časopisov Plant Root (Japonsko) a Beskydy (Česko). Taktiež je šéfredaktorom vedeckého časopisu Lesnícky časopis – Forestry Journal, neskôr Central European Forestry Journal (Slovensko). Bohatá a významná je aj jeho posudková činnosť. Každoročne vypracúva veľké množstvo recenzných posudkov pre vedecké časopisy, vrátane renomovaných periodík akými sú napr. Canadian Journal of Forest Research, Forest Ecology and Management, European Journal of Forest Science, Trees – Structure and Function a mnohé ďalšie.

Jubilant dlhodobo dosahuje nadštandardné vedecké výsledky. Svedčia o tom mnohé zahraničné výskumné stáže, pozvané prednášky (Francúzsko, Japonsko, Taliansko, Rakúsko a Veľká Británia) a tiež výborné publikačné výsledky. Publikoval okolo 350 vedeckých a odborných prác. Z tohto počtu bolo 95 pôvodných vedeckých prác vrátane 31 článkov v časopisoch s impakt faktorom. Zároveň bol spoluautorom vyše dvadsiatich vedeckých monografií a knižných publikácií. Podľa databázy SCOPUS bolo na jeho práce vyše 750 citačných ohlasov.

Doc. Bohdan Konôpka je členom Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV v Bratislave, a to už od obdobia jeho doktorandského štúdia. Podieľa sa najmä na činnosti lesníckej sekcie. Zároveň je členom Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied pre Odbor lesníctva. Ďalej je členom odborovej rady hospodárskej úpravy lesa na České zemědělské univerzite v Praze a členom vedeckej rady Národného lesníckeho centra, Lesníckeho výskumného ústavu Zvolen.

Jubilantovi želáme do ďalších rokov dobré zdravie a mnoho tvorivých myšlienok a úspechov v pracovnom a osobnom živote.

doc. Ing. Igor Štefančík, CSc.
NLC-LVÚ Zvolen

K životnému jubileu Dr. Ing. Rastislava Janíka

Dr. Ing. Rastislav Janík sa narodil 8. januára 1967 v Ružomberku. Po ukončení gymnaziálneho štúdia v roku 1985 v Trstenej študoval na Lesníckej fakulte Vysokiej školy lesníckej a drevárskej (v súčasnosti LF Technickej univerzite) vo Zvolene, ktorú zakončil v roku 1989 úspešnou obhajobou diplomovej práce s názvom „Porovnanie základných fytoocenóz a rúbaňových štádií vybratého lesného typu“.

Po absolvovaní vysokoškolských štúdií krátko pracoval ako odborný referent na Katedre prírodného prostredia Lesníckej fakulty VŠLD vo Zvolene a od roku 1990 pracuje na oddelení produkčnej ekológie Ústavu ekológie lesa Slovenskej akadémie vied vo Zvolene. V roku 1992 nastúpil na interné doktorandské štúdium na Katedre prírodného prostredia, v rámci ktorého absolvoval v roku 1994 štvrtročnú vedeckú stáž u profesora L. Mucinu na Universität Wien, kde sa venoval štúdiu systematiky a rozšírenia xerothermných spoločenstiev. Dizertačnú prácu s názvom „Dynamika primárnej produkcie nadzemnej a podzemnej fytohmasy bylinnej vrstvy v závislosti od sily ťažbového zásahu na EES Kováčová“ obhájil v roku 1995 a Vedeckou radou TU vo Zvolene mu bola udelená vedecká hodnosť „kandidáta poľnohospodársko-lesníckych vied“ (Dr.) vo vednom odbore „Náuka o prostredí“.

Vo výskume primárnej produkcie bylín pokračoval aj v ďalších rokoch a neskôr sa začal venovať výskumu biogeochemických cyklov v prírodných a antropickou činnosťou do rôzneho stupňa ovplyvnených bukových ekosystémov, zmien chemizmu ich zrážkových a lyzimetrických pôdnych roztokov. Výskum je zameraný na získanie poznatkov o množstve a kvalite cudzorodých látok vstupujúcich do lesných ekosystémov, ich transformácii účinkom korunového zápoja lesných porastov, akumulácii v pôdnych vrstvách a výstupe do podzemných vôd a povrchových tokov. Na pracovisku úzko spolupracuje aj na výskume vplyvu ozónu na vegetáciu v orografických celkoch Kremnických a Štiavnických vrchov, Poľany a Vysokých Tatier.

V priebehu riešenia uvedenej problematiky jubilant koordinoval 3 vedecko-výskumné projekty zamerané na výskum dynamiky pedochemických procesov a vodného režimu pôd vo vybraných lesných geobiocenózach, štúdium zmien primárnej produkcie a fenológie vybraných lesných fytoocenóz vo vzťahu ku globálnym zmenám klímy, depozičných tokov acidifikačných zložiek v lesných pôdach a ozónu vo vybraných podhorských a horských oblastiach Slovenska a bol spoluriešiteľom ďalších 5 projektov VEGA a 2 projektov APVV zameraných na posúdenie vplyvu vybraných klimatických faktorov v interakcii smrekové ekosystémy-podkôrny hmyz a na mapovanie fyto toxických dávok ozónu v lesnom prostredí Vysokých Tatier .

Výsledky svojej výskumnej činnosti publikoval ako autor a spoluautor vo forme 6 pôvodných vedeckých prác v domácich a zahraničných periodikách evidovaných v databáze Current Contents, 60 pôvodných vedeckých prác v domácich a zahraničných vedeckých časopisoch, 24 príspevkov v zborníkoch z vedeckých konferencií a 2 odborných štúdií. Je tiež spoluautorom 2 monografií a 3 kapitol v monografiách. Vypracoval 5 posudkov vedeckých monografií a odborných článkov.

Prepojenie na prax získal v roku 2003 po absolvovaní odbornej prípravy a vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti pre znaleckú činnosť v odbore Lesné hospodárstvo v odvetví 23 04 04 - oceňovanie lesov (MP SR Bratislava, Lesnícka sekcia). Členom Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV je od roku 2014.

Jubilantovi želáme veľa zdravia a entuziazmu do ďalšej tvorivej činnosti a mnoho pracovných a osobných úspechov.

Ing. Ján Kukla, CSc.
predseda Lesníckej sekcie SSPLPVV pri SAV

Ing. Anton JANITOR, PhD. – 80 ročný

K tohtoročným jubilantom sa zaradil aj zakladajúci člen, bývalý predseda poľnohospodárskej sekcie, člen hlavného výboru i podpredseda Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV Ing. Anton Janitor, PhD. Vo vedeckej komunite na Slovensku i v zahraničí je uznávaný ako popredný odborník v oblasti fytopatológie a mykológie. Dlhé roky bol vedúcim vedeckým pracovníkom a riaditeľom Ústavu experimentálnej fytopatológie a entomológie SAV v Ivanke pri Dunaji (1998-2002) a od r. 2003 po transformácii pracoval v Ústave krajinnej ekológie SAV.

Narodil sa 29. augusta 1937 v Malej Ide (okres Košice okolie). Je absolventom Českej zemědělskej univerzity v Prahe (Ing., 1960). Od roku 1960 pracoval v Slovenskej akadémii vied, najskôr v Biologickom ústave, potom v Ústave experimentálnej biológie a ekológie a v Botanickom ústave v Bratislave kde bol interným vedeckým aspirantom, (CSc., 1965). Postgraduálne štúdium pre expertov OSN absolvoval na Právnickej fakulte UK v Bratislave (1999 – 2002). Pedagogicky pôsobil na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave a Univerzite tretieho veku UK.

Ako prvý na Slovensku začal študovať otázky fotobiológie fytopatogénnych húb. Experimentálne rozpracoval metódy vplyvu elektromagnetického žiarenia v oblasti viditeľnej a ultrafialovej, röntgenového a gama žiarenia na morfogénu a fyziológiu viacerých rodov húb. Podieľal sa na spracovaní mykoflóry makromycét Chránenej krajinnej oblasti Rozsutec a aktívne prispel k výskumu mykoflóry Hornej Oravy. Samostatne spracoval mykoflóru Veľkej Bratislavy, pohoria Trábeč a Vtáčnik a mykológiu oblastí Východoslovenských železiarní, najmä vplyvom negatívneho pôsobenia škodlivých imisíí na životné prostredie.

Dlhodobo pôsobil na popredných univerzitách a výskumných ústavoch v Kanade, Francúzsku, Kórei, Kube, Rusku a Poľsku, kde sa významne zapojil do výskumu hubových ochorení obilnín, ovocných drevín a cukrovej trstiny. Svoju výskumnú činnosť orientoval najmä na fytopatologickú mykológiu, patologickú fyziológiu, biológiu, fyziológiu a ekológiu hubových parazitov v ochrane kultúrnych rastlín. Významnou mierou sa podieľal na rozvoji vedeckej ako aj praktickej mykológie na Slovensku. Inicioval a zaslúžil sa o založenie Slovenskej mykologickej spoločnosti pri SAV. Aj prostredníctvom tejto spoločnosti sa praktická mykológia dostala do povedomia širokej verejnosti. Svojou rozsiahlou popularizačnou aktivitou v posledných rokoch významne prispel k propagácii svojho vedného odboru a celej Slovenskej akadémie vied.

Ako zakladajúci a čestný člen (1997) Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV dlhé roky pozitívne ovplyvňoval jej činnosť nielen v poľnohospodárskej sekcii, ktorej bol predsedom. V r. 1998 mu bola za výsledky vedeckovýskumnej činnosti a prácu v našej Spoločnosti udelená medaila J. Fándlyho. Dlhodobo bol člen redakčných rád vedeckých časopisov z oblasti mykológie a vedeckých odborových komisií pre udeľovanie vedeckých hodností. Inžinier Anton Janitor, PhD. je uznávanou vedeckou osobnosťou doma aj v zahraničí. Je členom viacerých

slovenských a zahraničných odborných spoločností (napr. Federation of European Societies of Plant Physiology, Francúzska vedecká fytopatologická spoločnosť) a mnohonásobným nositeľom významných ocenení na Slovensku i v Českej republike. Je autorom dvoch monografií a štyroch kapitol v odborných knihách. Získané vedecké poznatky postupne publikoval v 182 pôvodných vedeckých a odborných publikáciách doma i v zahraničí. V tlači, rozhlase a televízii publikoval viac ako 1 200 populárno-vedeckých príspevkov. Bol koordinátorom viacerých výskumných programov v rámci SAV a medzinárodnej spolupráce. Počas doterajšieho života mu bolo udelené viacero ocenení napr. Strieborná medaila SAV, Pamätná medaila SAV za zásluhy v biologických vedách (1987). Získal štyrikrát Cenu SAV za popularizáciu vedy a ďalšie ocenenia.

Anton Janitor ako prírodovedec už od svojich detských čias mal úzky vzťah s prírodou. Krásne to vyjadril pri jednom z mnohých rozhovorov pre moderné masovokomunikačné prostriedky:

„Les je katedrálou prírody, je otvorenou knihou, v ktorej nájdete pri čítaní duševný pokoj, psychickú pohodu, vylepšíte si svoj zdravotný stav a naberiete novú silu, energiu a chuť do života. Môj pobyt v lese mi mení doslova môj krvný obraz. To ticho, pokoj je hotový balzam na dušu. Želám všetkým, aby s takýmto pozitívnym pocitom prežívali intenzívne čas strávený v lese.“

Ing. Janitor po mnohé roky pravidelne písal do našich Bulletinov úvodné alebo záverečné state. Vždy mali hlboký filozofický obsah, mali čo povedať rovesníkom, ale aj mladším kolegom. Začiatkom roku 2012 sa napríklad takto zamýšľal v príspevku „Ako plynie čas“ o dare, ktorý sme dostali v okamihu príchodu na tento svet: *„Čas rieši, hodnotí a posúva nielen naše poznanie, ale zároveň v čase, ktorý pominul, vracia nám spomienky, ktoré sú akousi časovou mierou nášho bytia, sú absolútnou nenávratnou minulosťou, no napriek tomu ostanú pre nás vždy živé.“* Autor nás upozorňuje teda na skutočnosť, aby sme čas, ktorý máme k dispozícii nepremrhali zbytočne, bez výsledkov v oblastiach činností, ktoré sme si zvolili za svoje životné. On to svojim doterajším životom naplnil vrchovato, patrí mu náš obdiv a zároveň poďakovanie za všetko, čo pre našu Spoločnosť pri SAV doposiaľ vykonal. Želáme mu do ďalších rokov pevné zdravie, veľa šťastných chvíľ v kruhu jemu blízkych.

Kamil Cejpek, Jozef Golian

prof. Ing. Eduard Bublinec, CSc. 80-ročný

V roku 2017 sa významného životného jubilea dožil známy slovenský vedec, lesník, ekológ a pedagóg Eduard Bublinec. Do vedeckej činnosti sa zapojil už počas vysokoškolského štúdia na Vysokej škole lesníckej a drevárskej vo Zvolene, po absolvovaní ktorej pôsobil 3 roky na Strednej lesníckej škole v Prešove a v typologickom prieskume na Lesoprojekt-e. V roku 1965 nastúpil pracovať do Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene (teraz Lesnícky výskumný ústav Národného lesníckeho centra vo Zvolene), kde v roku 1970 obhájil vedeckú hodnosť kandidáta vied. Na uvedenom ústave pracoval až do roku 1984, v priebehu ktorého prešiel do novo zakladanej ustanovizne Slovenskej akadémie vied – dnes Ústavu ekológie lesa vo Zvolene.

Po spoločensko-ekonomických zmenách sa stal riaditeľom ÚEL SAV, ktorý viedol v rokoch 1990 – 2000 a súčasne (v rokoch 1994 až 2004) viedol Katedru prírodného prostredia Technickej univerzity vo Zvolene. Tu sa v roku 1992 habilitoval na docenta a v roku 1994 bol menovaný profesorom. Od roku 2004 prednáša a pracuje na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku a zároveň bol až do roku 2015 riaditeľom Ústavu biológie a ekológie PF KU.

Popri riešení radu domácich výskumných úloh bol zapojený do známych medzinárodných biologických a biosférických programov IBP (International Biological Programme) a programu MaB (Man and Biosphere). Bol predsedom celoštátnej Spoločnej odbornej komisie pre obhajobu doktorandských dizertačných prác z ekológie, gestorom študijného odboru Ekológia lesa, členom Predsedníctva grantovej agentúry VEGA, predsedom redakčnej rady časopisu Folia oecologica a je členom viacerých vedeckých rád i vedeckých spoločností a čestným členom Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied, ktorej členom je od roku 1995. Bol tiež predsedom Akademického senátu Katolíckej univerzity v Ružomberku a uplatnil sa aj ako poradca redakčnej rady časopisu Radosť a nádej, ktorý vydáva Ústredie slovenskej kresťanskej inteligencie. Z mnohých ocenení treba uviesť aspoň Zlatú plaketu SAV za zásluhy v biologicko-ekologických vedách a Fándlyho medailu.

Vedeckovýskumné zameranie je prezentované rozsiahlou publikačnou činnosťou jubilanta. Doménou jeho vedeckých prác je výskum biogeochemických cyklov najmä v bukových a smrekových ekosystémoch. Prispel nimi k nevyhnutnej kompletizácii poznania ekologických zákonitostí kolobehu bioprvkov vo vývoji a raste lesa. Zvlášť možno poukázať na výskum prebiehajúci na ekologických experimentálnych stacionároch s odstupňovanou intenzitou ťažbových zásahov na Bielom Váhu a v Kremnických vrchoch, ktoré sú mimoriadne cenné pre prevádzkovú prax. Zameriaval sa tiež na vysoko aktuálny výskum inputu škodlivých látok ovplyvňujúcich životné pochody v lesných ekosystémoch. Išlo najmä o negatívny dopad kyslých zrážok, alebo o chemizmus a mechanizmus podzolizácie, či sanáciu odpadu v hlinikárni, resp. jelšavskej magnezitke a ďalšie. Osobitne sa žiada zdôrazniť prínos jubilanta k poznaniu dekompozičných pochodov v lesných pôdach. Z hľadiska prínosov pre lesnícku prax je významná klasifikácia ekologických jednotiek, pri ktorých by sa nemala použiť stromová metóda ťažby dreva.

Výsledky vedeckej činnosti jubilant publikoval vo viac než 530 prácach (pôvodné vedecké práce, monografie, referáty na konferenciách, odborné práce a pod.), na ktoré sa zaznamenalo takmer 1300 citácií a ďalších ohlasov. Pri tejto príležitosti treba oceniť aj podnetné aktivity v pôsobnosti Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied. V súčasnosti sa podieľa na riešení 3 vedeckých projektov a je aj publikačne činný. Za ostatných 5 rokov publikoval sám alebo v spoluautorstve 27 pôvodných vedeckých prác, okrem referátov na konferenciách a v zborníkoch, čo je v priemere viac než 5 prác ročne. Je členom 2 odborných komisií pre obhajoby dizertačných prác, a to na Fakulte ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene a na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ďalej členom habilitačných a inauguračných komisií u nás i v zahraničí a členom viacerých ďalších ustanovizní.

Jubilant patrí medzi významné osobnosti slovenskej vedy a spoločenského života, s cieľavedomým prístupom k riešeniu aktuálnych životných situácií. Pri príležitosti jeho významného životného jubilea mu želáme veľa zdravia, životného optimizmu a úspechov v ďalšom osobnom a pracovnom živote.

Ing. Ján Kukla, CSc.
predseda Lesníckej sekcie SSPLPVV pri SAV

PROF. ING. RUDOLF ŠÁLY, DrSc. - ŽIVOTNÉ JUBILEUM

Dňa 3. júla 2017 sa pri príležitosti vzácneho jubilea (90 rokov) vo Zvolene uskutočnilo neformálne stretnutie s prof. Ing. Rudolfom Šálym, DrSc., čestným členom Pedologickej sekcie SSPLPVV pri SAV (Societas pedologica slovac), ktorého sa zúčastnili:

prof. Ing. Dr. Viliam Pichler (dekan Lesníckej fakulty TU Zvolen)

prof. Ing. Jaroslav Škvarenina, CSc. (vedúci Katedry prírodného prostredia TU Zvolen)

doc. Ing. Erika Gömöryová, CSc. (Katedra prírodného prostredia TU Zvolen)

prof. Ing. Jozef Kobza, CSc. NPPC - Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy, člen výboru Pedologickej sekcie SSPLPVV pri SAV (Societas pedologica slovac).

Účastníci ocenili jeho celoživotné vedecké dielo a strávili s ním niekoľko príjemných chvíľ.

Prof. Ing. Rudolf Šály, DrSc., pedológ, lesník, ekológ, sa narodil 13. 5. 1927 v Tekovskej Breznici. Po vysokoškolskom štúdiu lesníctva na Vysokej škole poľnohospodárskeho a lesného inžinierstva v Košiciach v roku 1951 a po ročnom pôsobení vo funkcii asistenta na svojej alma mater bol od roku 1952 vedeckým interným ašpirantom prof. RNDr. Ing. Jozefa Pelíška, DrSc. na Lesníckej fakulte Vysokej školy zemедělskej v Brne. Až do odchodu na dôchodok (1995) pôsobil ako pedagóg na Vysokej škole lesníckej a drevárskej (neskôr Technickej univerzity) vo Zvolene – najskôr na Lesníckej fakulte, potom do roku 2000 na Fakulte ekológie a environmentalistiky. Kandidátom biologických vied sa stal (po obhajobe dizertačnej práce Šedé lesné pôdy Slovenska) v roku 1957, za docenta pôdoznanectva sa habilitoval v roku 1959 prácou Hlavné typy lesných pôd na Slovensku, v roku 1969 bol prezidentom republiky vymenovaný za profesora pôdoznanectva a v roku 1974 po obhajobe doktorskej dizertácie Svahoviny a pôdy Západných Karpát sa stal doktorom poľnohospodársko-lesníckych vied.

Vo svojich výskumoch sa zaoberal predovšetkým problematikou genézy pôd a ich klasifikácie, materským substrátom pôd z hľadiska veku, pôvodu a periglaciálnych procesov mobility, ďalej ílovej mineralógie, procesom podzolizácie, pôdam typu terrae calcis, andozemiam, pôdotvorným faktorom a podmienkam vo vysokohorskom prostredí, ako aj ďalším problémom pedológie.

Profesor Šály venoval značnú časť svojho života pedagogickej práci. Napísal až 13 učebných textov (vrátane učebníc) pedológie a mikrobiológie. Vytvoril výraznú vedeckú školu. Viedol 61 diplomantov a vyškolicil 14 mladých domácich i zahraničných vedeckých pracovníkov, z ktorých sa viacerí stali profesormi a docentmi, vysokoškolskými pedagógmi a poprednými vedeckými pracovníkmi v oblasti pedológie, lesného prostredia, krajinskej ekológie, klimatológie i ochrany prírody a krajiny.

Z aspektu lesníckej praxe a krajinnno-ekologických prístupov sú cenné vystúpenia profesora Šályho najmä z obdobia rokov 1962–1965 proti vtedy panujúcim názorom o vplyve smrekových monokultúr na zakysľovanie pôdy a rýchlym vytváraní sa podzolov, ako aj proti „podzolizácii“ pôd pod vplyvom nízkych (výmladkových) lesov. Jeho názory a argumenty boli pozitívne prijaté v prvej fáze najmä poprednými českými lesníckymi ekológmi, ale aj ekonómami. V rokoch 1976–1980 to boli vystúpenia proti technickým spôsobom riešenia dôsledkov požiaru v Slovenskom raji (ŠPR Kysel') na citlivých rendzinách. Ďalej išlo v roku

1990 o významné poukázanie na vplyv imisií vo vzťahu k zvýšeniu obsahu síry, pričom priniesol prvé údaje z oblasti Slovenska o obsahu a formách väzby síry z imisie zaťažených oblastí Kysúc a Spiša. So spolupracovníkmi z Lesníckeho výskumného ústavu vo Zvolene poukázal na význam tzv. mulčovacích plachtíček (1993–1996) z textílií vyplnených mletým dolomitickým vápencom a dolomitom pri otupení acidity pôdy a v zabránení rastu buriny. V iných prácach poukázal aj na tzv. „kyslú zásteru“ v pôde vplyvom stoku zrážkových vôd po kmeňoch a jej zohľadnenie pri obnove porastov bučín. Neobyčajne veľký rozruch vyvolala v roku 2003 uverejnená práca prof. Šályho o významnom raste zásob dreva na Slovensku v rokoch 1989–2002 pod vplyvom hnojivého účinku atmosférických, najmä dusíka a zvýšenej koncentrácie CO₂, na ktorý upozornil ako prvý na Slovensku.

Publikoval vyše 200 prác, medzi nimi 11 knižných publikácií, resp. monografií a okolo 100 pôvodných vedeckých prác. Osobitne hodno spomenúť jeho vedecké monografie Hlavné typy lesných pôd na Slovensku (1962), Ílové nerasty v slovenských lesných pôdach (1970), Pôda – základ lesnej produkcie (1978), Svahoviny a pôdy Západných Karpát (1986), Morfogenetický klasifikačný systém pôd ČSSR (1987, 1991), Ohrozená pôda (1991), Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska – Bazálna referenčná taxonómia (2000), Pôdy Chránenej krajinskej oblasti – biosférickej rezervácie Poľana (2000), Pôdy alpskeho a subalpskeho stupňa Západných Karpát (2006).

Prof. Šály sa venoval aj mapovej tvorbe, čo sa odrazilo v niekoľkých kolektívnych celoslovenských pôdnych mapách, uverejnených v Atlase krajiny Slovenskej republiky (2002). Obdivuhodné je, že v roku 2007 zostavil a vydal s prof. H. J. Fiedlerom zo SRN rozsiahly 3-jazyčný anglicko-nemecko-slovenský slovník Soil and landscape – Pôda a krajina (2007).

Odborne a vedecky fundovane sa prof. Šály prejavil aj pri vypracovaní viac ako 160 oponentských, resp. recenzných posudkov pri habilitáciách docentov, inauguračných profesorov, obhajobách doktorských dizertačných, resp. kandidátskych prác, pri oponovaní záverečných správ, recenzovaní vedeckých monografií a pod.

Pri hodnotení aktivít prof. Šályho nemožno zabudnúť ani na jeho svedomitý viacročný výkon akademických funkcií na VŠLD vo Zvolene, kde zastával funkcie prodekana a dekana Lesníckej fakulty a prorektora VŠLD pre pedagogickú prácu. Ďalej to boli odborné a vedecké funkcie a aktívne členstvá – predseda Komisie pre lesné pôdy Medzinárodnej pedologickej spoločnosti (Moskva), čestné zahraničné členstvo vo Všeľvazovej pôdoznaleckej spoločnosti (Minsk – Moskva), dlhoročný riadny člen Československej akadémie zemédskej a jej viacerých komisií, člen Kolégia biologických vied SAV, riadny i čestný člen dvoch odborov (lesníctva a pôdoznalctva i ochrany pôdy) SAPV, člen Slovenskej pedologickej spoločnosti, člen Bioklimatologickej spoločnosti pri SAV, člen Slovenskej spoločnosti pre vedy poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárne pri SAV, čestný člen Slovenskej ekologickej spoločnosti pri SAV a i.

Bol aj členom mnohých vedeckých rád, redakčných rád, organizátorom viacerých medzinárodných i domácich vedeckých konferencií, sympózií a seminárov. Za mnohostrannú pedagogickú, vedeckú, odbornú a organizačnú činnosť v oblasti pôdoznalctva a aplikovanej ekológie boli profesorovi Šálymu udelené viaceré ocenenia a vyznamenania – napr. Cena Technickej univerzity vo Zvolene za ekológiu, diplomy a medaila Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied – za lesníctvo aj za pôdoznalctvo, Slovenskej ekologickej spoločnosti pri SAV, medaila Jozefa Dekreta Matejovie a mnohé iné.

Do ďalších rokov života mu týmto prajeme hlavne dobré zdravie.

Vypracoval: vyššie uvedený kolektív autorov

Spomienky

Rozlúčili sme sa s doc. Ing. Gabrielou Juhásovou, CSc.

Koncom októbra 2017 nás zastihla smutná správa o skone vzácnej vedkyne, našej dlhoročnej členky, človeka s veľkým srdcom, našej Gabiky. Mne pripadla smutná úloha rozlúčiť sa s ňou v mene našej Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV v Bratislave. Nebolo to pre mňa jednoduché už aj preto, že Gabikina spolužiačka z VŠ Ing. Vierka Kršková je moja krajanka a suseda žijúca v Turci. Naším spoločným želaním je, aby sme na našu priateľku nezabudli ani s odstupom času a našim pokračovateľom v budúcnosti pripomínali, ako významne Gabika pozitívne posunula ekologické vedy doma i v zahraničí. Tu je moja rozlúčková reč:

Drahá naša Gabika.

Pri jednom z ostatných telefonických rozhovorov si mi na otázku: „Ako sa máš?“ stručne odpovedala: „BOJUJEM“. Skutočne, takú sme Ťa poznali všetci, s ktorými si mnoho rokov ako zakladajúca členka Slovenskej spoločnosti pre vedy poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske pri SAV spolupracovala. Vedeli sme o Tvojich zdravotných problémoch v minulosti, veľmi sme si želali s Tebou, aby sa nezopakovali, ale vyššia moc, či osud (?) to nerešpektovali.

Bola si pre nás vzor neúnavnej vedkyne, zdravo nespokojnej so stavom slovenskej vedy, osobitne svojho životného cieľa, ktorému si zasvätila celý svoj produktívny život - zlepšovaniu zdravotného stavu drevín, čomu si sa venovala až do posledných dní svojho života. Ako prvá na Slovensku si komplexne zmapovala výskyt a rozšírenie parazitických mikroskopických húb na introdukovaných drevinách. Osobitnú pozornosť si venovala záchrane genofondu gaštana jedlého na Slovensku. Prvá so svojim kolektívom si zaviedla jedinečnú biologickú ochranu gaštana jedlého. Ako súdny znalec si vypracovala nespočetné množstvo odborných expertíz v odbore poľnohospodárstvo, odvetvie záhradníctvo. Tvoju odbornú pomoc vyhľadávali zodpovední pracovníci väčšiny významných dendrologických objektov na Slovensku. Tvoj odchod do večnosti je citelnou stratou pre slovenskú fytopatológiu.

Docentka Juhásová bola zodpovednou riešiteľkou veľkého počtu výskumných úloh, grantových projektov pre MŽP SR Bratislava, MP SR Bratislava, projektov VEGA, APVV, cezhraničného projektu s Maďarskou republikou. Bola národnou delegátkou v rámci akcie COST, vedúcou medzinárodného projektu: Multidisciplinárny výskum gaštana jedlého v Európe a spoluriešiteľkou medzinárodného projektu COPERNICUS. Svoje poznatky publikovala v knižných monografiách (Choroby a škodcovia cudzokrajných drevín na Slovensku, 1984; Hubové choroby gaštana jedlého (*Castanea sativa* Mill.), 1999; Gaštan jedlý na Slovensku: perspektívy jeho ochrany a pestovania, 2012), v domácich a zahraničných časopisoch, ako aj v zborníkoch z domácich a zahraničných konferencií. Svojou rozsiahlou popularizačnou aktivitou v masovokomunikačných prostriedkoch (v tlači, v rozhlase a v televízii) významne prispela k propagácii fytopatológie na Slovensku. Bola školiteľkou diplomantov a doktorandov vo vednom odbore Ochrana rastlín.

Od roku 1973 aktívne pracovala v Slovenskej spoločnosti pre vedy poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske pri SAV ako členka Ústredného výboru v Bratislave a vo výbore Pobočky v Nitre. Dve funkčné obdobia sa podieľala na práci vedeckej grantovej agentúry MŠ SR Bratislava a VEGA SAV, bola členkou pracovnej skupiny Akreditačnej komisie č. 19 pri vláde SR v Bratislave, pracovala v poradnom zbore Arboréta Mlyňany SAV. Za jej dlhoročnú činnosť jej udelili Cenu SAV za vedecko-popularizačnú činnosť, Plaketu SAV za významný prínos vo vedeckej a odbornej činnosti, Fándlyho medailu za celoživotné

dielo, Pamätnú medailu FZKI pri SPU Nitra za pomoc pri budovaní fakulty, Pamätný list od Ústavu ekológie lesa SAV Zvolen pri príležitosti 25. výročia zriadenia pracoviska. Až do konca svojho života pracovala v odborových komisiách pre obhajoby doktorandských dizertačných prác (SPU Nitra, TU Zvolen, Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU Nitra, Mendelova Univerzita v Brne, Fakulta lesnícká a dřevarařská ČZU v Prahe).

V osobe doc. Ing. Gabriely Juhásovej, CSc. strácame nenahraditeľnú kolegyňu, bývalú dlhoročnú vedúcu nitrianskej pobočky Ústavu ekológie lesa pri SAV, ktorá dokázala sklbiť rodinný život s vysokým pracovným nasadením, práca jej bola životným poslaním – jej prvoradým koníčkcom. Profesionalita a pracovný entuziazmus boli jej najvýraznejšími povahovými črtami, ktoré ju posúvali k ďalšiemu poznávaniu zložitého systému, akým je príroda. Lúčime sa s kolegyňou a priateľkou, ktorá bola plná ľudského pochopenia, veľkej humanistiky, ochotná pomôcť a poradiť pracovne ale aj osobne.

Vážená smútiaca rodina,

Prijmite prosím od všetkých prítomných aj neprítomných kolegov – členov SSPLPV Pedologickej sekcie SSPLPVV pri SAV pri SAV úprimnú sústrasť, porozumenie a solidaritu s vašim zármutkom Odchod člena rodiny je vždy bolestivý a dotýka sa nielen príbuzných. Lenže aj v takej ťažkej chvíli treba vidieť svetlý lúč nádeje a prijať aj pohľad, či filozofiu života z jeho druhej – smutnejšej strany. Prišli sme dnes, lebo spoločíme smútok z odchodu vám i nám blízkeho vzácneho človeka, potešiť pohľadom porozumenia, stiskom ruky aj za tých, ktorí nemohli prísť. Je to tak, že už dokážeme poslať vesmírne sondy za hranicu našej slnečnej sústavy, dokážeme sa ponárať do najhlbších morí, dokážeme dobývať suroviny aj na zemských póloch, ale nedokážeme navrátiť život. Ale taká, voči majestátu smrti v podstate slabá, je naša ľudská spoločnosť. My ľudia máme slobodnú vôľu, môžeme konať dobro i zlo, naša drahá zosnulá si vybrala tú prvú možnosť, zmyslom jej života bolo stáť na strane dobra a hájila tento svoj životný postoj až do smrti.

Drahá Gabika, ďakujeme Ti za Tvoje priateľstvo, za Tvoju nezištnú pomoc pri všetkých aktivitách v našej SSPLPVV pri SAV, za prácu na poli vedeckého poznávania, za rozdávanie optimizmu aj v tých zložitejších životných obdobiach, jednoducho ďakujeme Ti, že si tu bola s nami. Nech Ti je slovenská zem ľahká, odpočívaj v pokoji. Česť Tvojej statočnej práci, česť Tvojej pamiatke.

Nitra, 31.10.2017

Kamil Cejpek

Gabika na ostatnom zjazde našej spoločnosti vo Zvolene v júni r. 2015.

Za docentkou Gabrielou Juhásovou

Koncom októbra 2017 sa pracovníci Ústavu ekológie lesa SAV vo Zvolene, široká vedecká komunita, rodinní príslušníci, priatelia a známi navždy rozlúčili s významnou osobnosťou slovenskej fytopatológie a ochrany drevín, doc. Ing. Gabrielou Juhásovou, CSc.

Narodila sa 16. júna 1943 v obci Jasov, okres Košice a už v rodnej obci neunikli jej pozornosti poškodené jedľové konáriky. Po odchode z maďarského jazykového prostredia a zdokonalení sa v slovenčine študovala na Agronomickej fakulte Vysokej školy poľnohospodárskej (dnes SPU) v Nitre, kde v rámci diplomovej práce skúmala sneť kukuričnú – najvýznamnejšiu chorobu kukurice. Po ukončení vysokoškolského štúdia v roku 1965 začala pracovať v Ústave dendrobiológie SAV – **Arborétum Mlyňany**, kde sa v uvedenom čase uvažovalo s veľkoplošným pestovaním gašтана jedlého. To bol azda hlavný dôvod, prečo sa docentka Juhásová zamerala na výskum zdravotného stavu gašтана jedlého a problematike fytopatológie drevín zasvätila celý svoj život. Vedeckú hodnosť kandidát biologických vied získala v roku 1974, po obhájení KDP na tému „Výskyt hubovitých chorôb gašтана jedlého na Slovensku a štúdium huby *Macosphaerella maculiformis* /Pers./ Schroet“, ktorú vypracovala pod vedením doc. Ing. V. Bojňanského, DrSc. (školiace pracovisko Ústav experimentálnej fytopatológie a entomológie v Ivanke pri Dunaji).

Ústav dendrobiológie SAV sa po reorganizácii v roku **1980** stáva súčasťou **Centra biologicko-ekologických vied SAV**, po jeho zrušení v roku 1990 sa opäť osamostatňuje a po delimitácii tohto pracoviska v roku 1994 utvára časť jeho vedeckej zložky v Nitre Pobočku biológie drevín Ústavu ekológie lesa SAV vo Zvolene. Vedúcou Pobočky bola docentka Juhásová v rokoch 2002 – 2012.

Ústrednou témou vedeckej práce docentky Juhásovej bolo štúdium vzťahov mikroskopických parazitických húb k vybraným hostiteľským drevinám vo významných dendrologických objektoch Slovenska. Celkove zistila a opísala okolo 500 mikroskopických húb na 300 taxónov drevín a ako prvá na Slovensku komplexne zmapovala výskyt, rozšírenie a patogenitu tejto skupiny húb na introdukovaných drevinách. Osobitnú pozornosť venovala záchrane genofondu gašтана jedlého na Slovensku a s kolektívom spolupracovníkov zaviedla biologickú ochranu tejto kultúrnej dreviny pomocou hypovirulentných kmeňov huby *Cryphonectria parasitica*. Spoločne realizovali technológiu mikroinjektáže aj ochranu druhov z rodu *Aesculus* a *Platanus* voči kalamitne sa premnožujúcim druhom hmyzu, akými sú ploskáčik pagaštanový a ploskáčik platanový. Docentka Juhásová vypracovala tiež metódu vizuálneho hodnotenia zdravotného stavu drevín vyskytujúcich sa vo verejnej zeleni, ktorú neskôr doplnila o stanovenie stability stromov pomocou zvukového tomografu. Na základe projektov, ktoré navrhla, sa vykonala rekonštrukcia zelene vo významných mestských objektoch, akými sú v Bratislave sad J. Kráľa, NKP Slavín a sídlisko Lamač, v Martine Národný cintorín a objektov zelene v mestách Komárno, Myjava, Nitra, Modra, Zvolen a Košice. Ako súdna znalkyňa vypracovala tiež veľké množstvo odborných expertíz týkajúcich sa riešenia environmentálnych problémov vyskytujúcich sa tak vo verejnej, ako aj súkromnej sfére

Pri riešení vedeckých projektov (ŠFŽP MŽP SR, ŠFZL MP SR, APVV, VEGA) spolupracovala docentka Juhásová s Fakultou záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre, s Fakultou prírodných vied UMB v B. Bystrici, s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a v prípade Programu cezhraničnej spolupráce Maďarsko – Slovensko (projekt HUSK/0801/2.2.1/0187) so samosprávami Modrého Kameňa a Nagymarosu. Viedla tiež medzinárodný projekt „Multidisciplinárny výskum gašтана jedlého v Európe“, podieľala sa na

riešení projektu COPERNICUS a bola národnou delegátkou v rámci akcie COST. Výsledky svojej vedeckej činnosti pretavila do minimálne 220 vedeckých článkov publikovaných v domácich a zahraničných vedeckých časopisoch, zborníkoch a v 7 monografiách, na ktoré získala množstvo citačných ohlasov. Veľmi rozsiahla bola aj jej vedecko-popularizačná činnosť v rôznych masovokomunikačných prostriedkoch, čím významne prispela k propagácii fytopatologickej vedy na Slovensku.

Po úspešnej habilitácii a získaní vedecko-pedagogickej hodnosti docent na SPU v Nitre (v roku 1999), prednášala docentka Juhášová ako externá pracovníčka na FAPZ a FZKI SPU v Nitre a na TU vo Zvolene. Bola členkou viacerých odborových komisií pre doktorandské štúdium (SOK pre ochranu rastlín, mykológiu, krajinárstvo, krajinnú a záhradnú architektúru), členkou komisií, resp. oponentkou v inauguračných alebo habilitačných konaniach, členkou odborových komisií pre obhajoby doktorandských dizertačných prác (FAPZ SPU Nitra, TU Zvolen, LDF Mendelovej univerzity v Brne, FDL ČZU v Prahe), členkou komisie VEGA, Akreditačnej komisie pri vláde SR a oponentkou mnohých dizertačných a habilitačných prác. Bola tiež školiteľkou diplomantov a zabezpečovala vedeckú výchovu interných a externých doktorandov v odbore Ochrana rastlín.

Docentka Juhášová sa aktívne zapájala aj do činnosti vedeckých spoločností. Bola zakladajúcou členkou Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV, členkou jej výboru bola od roku 1992, tajomníčkou od roku 2010, v kontrolnej komisii spoločnosti pracovala do roku 2011 a aktívne pracovala aj vo výbore Pobočky spoločnosti v Nitre. Okrem toho bola členkou International Society for Horticultural Science, Botanickej spoločnosti pri SAV, Mykologickej spoločnosti pri SAV, Slovenskej rastlinolekárskej spoločnosti, čestnou členkou Maďarskej dendrologickej spoločnosti pri MAV v Budapešti a členkou poradného zboru Arboréta Mlyňany SAV.

Za svoju vedeckú činnosť a popularizáciu vedy získala Čestnú plaketu SAV za zásluhy v biologických vedách, Cenu SAV za vedecko-popularizačnú činnosť, Fándlyho medailu za celoživotné dielo, Pamätnú medailu FZKI pri SPU Nitra za pomoc pri budovaní fakulty a Pamätný list od Ústavu ekológie lesa SAV Zvolen pri príležitosti 25. výročia zriadenia pracoviska.

V osobe doc. Ing. Gabriely Juhásovej, CSc. stráca slovenská vedecká komunita významnú odborníčku, ktorá sa zaslúžila o rozvoj fytopatológie drevín. Avšak pamiatka na ňu a jej životné dielo ostane v pamäti nás všetkých, ktorí sme ju poznali a bude vzorom pre tých, ktorí ju budú nasledovať. Česť jej pamiatke!

Ing. Ján Kukla, CSc.
predseda Lesníckej sekcie SSPLPVV
pri SAV

Najvýznamnejšie publikácie:

JUHÁSOVÁ, G., HRUBÍK, P., 1984: Choroby a škodcovia cudzokrajných drevín na Slovensku. Acta dendrobiologica. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 168 s.

JUHÁSOVÁ G., 1999: Hubové choroby gaššana jedlého (*Castanea sativa* Mill.). Veda, vydavateľstvo SAV, 192 s.

JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., KUNOVÁ, A., ONDRUŠKOVÁ, E., JUHÁS, D. Osemjazyčný fytopatologický slovník : hubové choroby : viacjazyčný slovník rumunský, latinský, francúzsky, anglický, nemecký, ruský, maďarský, slovenský. 3. rozš. vyd. Zvolen : Ústav ekológie lesa, 2010. 342 s.

JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E., BARIAK, A., PLEVO, Š., 2010: Ochrana a pestovanie gaššana jedlého. Projekt v rámci programu „Cezhraničná spolupráca Maďarsko – Slovensko 2007-2013“. HUSK „V 24. hodine“ za záchranu miestnych gaštanov jedlých. Chestnutsave. Kód projektu: HUSK/0801/2.2.1/0187. Európsky fond regionálneho rozvoja, 98 s.

JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E., 2012: Gaštan jedlý na Slovensku. Perspektívy jeho ochrany a pestovania. Ústav ekológie lesa SAV Zvolen, Pobočka biológie drevín Nitra, 154 s.

Práce publikované v posledných rokoch vo vedeckých a odborných časopisoch:

ADAMČÍKOVÁ, K., JUHÁSOVÁ, G., ONDRUŠKOVÁ, E. Choroby orecha kráľovského (*Juglans regia* L.), s. 267-278. In Cagaň, E. kol. Choroby a škodcovia záhradníckych rastlín. Vyd.1. Nitra : SPU v Nitre, 2015, 909 s.

ADAMČÍKOVÁ, K., JUHÁSOVÁ, G., ONDRUŠKOVÁ, E. Choroby gaššana jedlého (*Castanea sativa*), s. 279-291. In Cagaň, E. A kol. Choroby a škodcovia záhradníckych rastlín. Vyd.1. Nitra : SPU v Nitre, 2015, 909 s.

ADAMČÍKOVÁ, K., JUHÁSOVÁ, G., ONDRUŠKOVÁ, E. Choroby moruší (*Morus* sp.), s. 431-436. In Cagaň, E. A kol. Choroby a škodcovia záhradníckych rastlín. Vyd.1. Nitra : SPU v Nitre, 2015, 909 s.

JUHÁSOVÁ, G., ONDRUŠKOVÁ, E. ADAMČÍKOVÁ, K., HOŤKA, P. Pôvodcovia poškodenia rododendronov. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2015, roč. XIV, č. 11.

JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., OSTROVSKÝ, R. Príčiny hromadného hynutia gaššana jedlého. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2014, roč. 13, č. 7, s. 48-51.

ADAMČÍKOVÁ, K.,- KOBZA, M., JUHÁSOVÁ, G., ONDRUŠKOVÁ, E., BOLVANSKÝ, M., KÁDASI HORÁKOVÁ, M. Gaštan jedlý na Slovensku a v Európe : pestovanie, ochrana, variabilita a využitie. 1. vyd. Nitra : Garmond, 2014, 155 s. Preložené pod názvom: 978-80-89408-18-4.

JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E. Pôvodcovia ochorení znižujúcich estetickú a dendrologickú hodnotu drevín. In Realizace a údržba zeleně : speciální příloha časopisu Zahradníctví, 2014, č. 3, s. 29-31.

ADAMČÍKOVÁ, K., JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E. Diversity of microfungi on branches of *Castanea sativa* in Slovakia. In Polish Botanical Journal, 2013, vol. 58, no. 2, p. 741-746.

ADAMČÍKOVÁ, K., KÁDASI HORÁKOVÁ, M., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E., JUHÁSOVÁ, G. Vývin štruktúry populácie huby *Cryphonectria parasitica* v Modrom Kameni počas 15 rokov štúdia. In Mykologické listy, 2013, č. 125, s. 38.

JUHÁSOVÁ, G., JUHÁS, D., KOBZA, M. Hodnotenie stability stromov zvukovým tomografom. In Rostlinolékař : časopis špecializovaný na ochranu rastlín, 2013, roč. 24, č. 6, s. 26-27.

JUHÁSOVÁ, G., MELEG, J., JUHÁS, D., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E., KÁDASI HORÁKOVÁ, M. Phytopathological evaluation of woody plants in the Arboretum Včelárska paseka in Kráľová pri Senci, Slovak Republic. In Folia Oecologica, 2013, vol. 40, no. 1, p. 41-49.

ONDRUŠKOVÁ, E., JUHÁSOVÁ, G., PASTIRČÁKOVÁ, K. *Erysiphe magnifica*, patogén spôsobujúci múčnatkové ochorenie magnólie ľaliokvetej (*Magnolia liliflora*) na Slovensku. In Mykologické listy, 2013, č. 125, s. 56.

ADAMČÍKOVÁ, K.,- KOBZA, M., JUHÁSOVÁ, G., ONDRUŠKOVÁ, E., BOLVANSKÝ, M., KÁDASI HORÁKOVÁ, M. Gaštan jedlý na Slovensku a v Európe : pestovanie, ochrana, variabilita a využitie [European chestnut in Slovakia : growing, protection, use and genetic variability]. 1. vyd. Nitra : Garmond, 2014, 155 s. Preložené pod názvom: 978-80-89408-18-4. ISBN 978-80-89408-18-4.

JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E. Population structure of *Cryphonectria parasitica* in the Modrý Kameň region. In Journal of Plant Protection Research, 2012, vol. 52, no. 1, p. 24-27.

ADAMČÍKOVÁ, K., JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M. The first report of *Libertella* spp. on *Fagaceae* in Slovakia. In MYCOSCIENCE, 2011, vol. 52, no. 4, p. 268-270.

ADAMČÍKOVÁ, K., JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E. Huba *Cryphonectria parasitica* izolovaná z hostiteľských drevín iných ako gaštan na Slovensku. In Mykologické listy, 2010, č. 114, s. 23-25.

ADAMČÍKOVÁ, K., JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M.,- ONDRUŠKOVÁ, E. Mykoflóra konárov a kmeňa gaššana jedlého (*Castanea sativa*) na Slovensku. In Spravodajca Slovenskej mykologickej spoločnosti, október 2011, č. 38, s. 6-7.

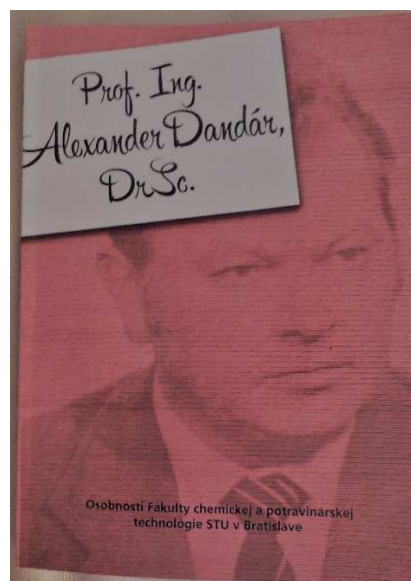
- JUHÁSOVÁ, G., ONDRUŠKOVÁ, E., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M. Buk vo verejnej zeleni a pôvodcovia jeho poškodenia. In Buk a bukové ekosystémy Slovenska. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo SAV, 2011, s. 513-526.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., SERBINOVÁ, K. Výsledky sadovníckeho hodnotenia drevín v zeleni okolo Národnej kultúrnej pamiatky Slavín – Bratislava [Results of the woody plants horticultural evaluation in the greenery around the National Cultural Heritage Slavín - Bratislava]. In Acta horticulturae et regiotecturae : vedecký časopis pre záhradníctvo, krajinné inžinierstvo, architektúru a ekológiu, 2011, vol. 13, 1, s. 26-28.
- JUHÁSOVÁ, G., GALČÍKOVÁ, A., CALPAŠOVÁ, A. Poškodenie lipy malolistej červcom *Pulvinaria regalis*. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2011, roč. 85, č.11, s. 46.
- JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M., JUHÁS, Du., ONDRUŠKOVÁ, E., ADAMČÍKOVÁ, K. Ako riešiť problémy pri stanovení stability stromov. In Záhrada & bývanie, 2011, č. 4, s. 92-93.
- JUHÁSOVÁ, G. Dreviny vo verejnej zeleni 2011. In Poľnohospodár : dvojtýždenník Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, 2011, roč. 55, č. 19, s. 2. Dostupné na internete: <<http://www.polnohospodar.sk/images/stories/pdf/55/55-19-polnohospodar.pdf>>.
- KOBZA, M., JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., ONDRUŠKOVÁ, E., JUHÁS, D. Mykologický prieskum na drevinách vo verejnej zeleni. In Spravodajca Slovenskej mykologickej spoločnosti, október 2011, č. 38, s. 32-33.
- ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., JUHÁSOVÁ, G. Charakteristika huby *Cryphonectria parasitica* izolovanej z *Quercus* na Slovensku. In Forest Pathology : Journal de pathologie forestiere, 2010, vol. 40, 5, p. 443-449
- JUHÁSOVÁ, G., ONDRUŠKOVÁ, E., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M. Nebezpečenstvo zavlečenia pôvodcov ochorenia. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2010, roč. 84, č. 9, s. 66-67.
- JUHÁSOVÁ, G., JUHÁS, D., SZALLER, V., JÁNVÁRI, R., DIÓS, V. Metódy hodnotenia drevín zvukovým tomografom. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2010, roč. 84, č. 12, s. 48-49.
- JUHÁSOVÁ, G., ONDRUŠKOVÁ, E., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M. Platany - veľikáni našich parkov. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2010, roč. 9, č. 2, s. 48-49.
- JUHÁSOVÁ, G., HRUBÍK, P., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E. Živočíšni škodcovia platanov. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2010, r. 9, č. 3, s. 70-71.
- JUHÁSOVÁ, G. Staré stromy - pamätníky našej minulosti. In Záhrada & bývanie, 2009, č. 6, s. 108-109.
- SUPUKA, J., JUHÁSOVÁ, G. Dreviny na cintorínoch. In Životné prostredie : revue pre teóriu a starostlivosť o životné prostredie, 2009, roč. 43, č. 5, s. 271-276.
- ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., JUHÁSOVÁ, G. The development of population structure of *Cryphonectria parasitica* on European chestnut (*Castanea sativa* Mill.) in the Experimental Castanetarium Horné Lefantovce, observed over a 12-year study period. In Horticultural science, 2009, vol. 36, no. 2, p. 55-60.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E., HANZEL, E. The results of phytopathological evaluation of woody plants in National Cemetery in Martin in Slovakia. In Journal of agricultural sciences, 2009, vol. 38, suppl., p. 33-38.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M. Ohrozenosť druhov rodu *Quercus* a *Castanea* hubou *Cryphonectria parasitica*. In Lesnícky časopis, 2008, roč. 54, suppl. 1, s. 21-28.
- JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M., ADAMČÍKOVÁ, K. Poškodenie listov rodu *Morus* hubami. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2009, roč. 8, č. 5, s. 40-41.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M. Hodnotenie drevín. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2009, roč. 8, č. 6, s. 32-34.
- JUHÁSOVÁ, G. Pre rozšírenie vedomostí. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2009, roč. 8, č. 7, s. 36.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E. Mikroinjektáž pagaštana. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2009, roč. 8, č. 10, s. 32-33.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M. Huby rodu *Taphrina* - pôvodcovia metlovitosti. In Zahradníctví : časopis profesionálných zahradníkov, 2009, č. 7.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E. Osviežme naše záhrady stálezelenými drevinami. In Záhrada & bývanie, 2009, č. 3, s. 132-133.
- JUHÁSOVÁ, G. Dajú sa stromy liečiť?. In Poľnohospodár : dvojtýždenník Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, 30.4.2009, roč. 53, č. 14-15, nestr.
- HRUBÍK, P., JUHÁSOVÁ, G., GÁPER, J., TKÁČOVÁ, S. Ochrana okrasných rastlín. 2. nezmenené vyd. Nitra : Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, 2008, 122 s.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M. Ošetrovanie listov pagaštana konského technológiou mikroinjektáže. In Rostlinolékař : časopis špecializovaný na ochranu rastlín, 2008, roč. 19, č. 5, s. 22.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M. Aby boli rododendróny naozaj okrasou našich záhrad. In Záhrada & bývanie, 2008, č. 6, s.144-147.

- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., HRUBÍK, P., SERBINOVÁ, K., HANZEL, E., 2007: Horticultural evaluation of woody in the National Cemetery Martin, Slovakia. In *Folia oecologica*. Vol. 34, no. 1, p. 9-15.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., 2006: Sphaeropsis tip blight disease of Austrian pine in urban greenery. In *Hort. Sci.* (Prague), 33 (1): 11-15.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., 2006. The chestnut blight fungus *Cryphonectria parasitica* in Slovak Republic. In *Mikológia i fitopatologija*. Vol. 40, no.4, p. 346-355.
- JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M., ADAMČÍKOVÁ, K., MAXIM, L., RADÓCZ, L., 2006: The first record of *Cryphonectria parasitica* in the East Slovakia subregion. In *Folia oecologica*. Vol. 33, no. 1, p. 37-40.
- ADAMČÍKOVÁ, K., JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M., 2006 Genetic diversity of *Cryphonectria parasitica* population in the Štiavnicko-krupinská subpopulation in Slovakia. In *Plant Protection Science*. Vol. 42, no. 4: 119-124.
- JUHÁSOVÁ, G., KOBZA, M., ADAMČÍKOVÁ, K., 2005: Diversity of *Cryphonectria parasitica* (Murr.) Barr vegetative compatibility (vc) types in Slovakia. In *Acta Horticulturae*. No. 693: 635-640.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., ROBIN, C., 2005. Results of biological control of chestnut blight in Slovakia. In: *Phytoprotection*. ISSN 0031-9511.- vol. 86, no. 1, p. 19-23.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ČEREVKOVÁ, A. 2005. Cause of withering of staghorn sumach (*Rhus typhina* L.) in selected localities in Slovakia. In *Acta societatis botanicorum poloniae*. Vol. 74, No. 1, p. 29-33.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., BERNADOVIČOVÁ, S., IVANOVÁ, H., KOBZA, M., 2004: Results of Phytopathological and mycological survey of park woody plants in Institute of Social Welfare in Klasov. In *Acta fytotechnica et zootechnica*, Vol. 7, Special Number, Proceedings of the XVI. Slovak and Czech Plant Protection Conference at Slovak Agricultural University in Nitra.
- JUHÁSOVÁ, G., IVANOVÁ, H., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ČEREVKOVÁ, A., 2004: Scab Disease of Firethorn at Selected Localities in Slovakia. In *Plant Protect. Sci.* 40, 2: 42-48.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., IVANOVÁ, H., KOBZA, M., 2004: Situation of damage caused by *Cryphonectria parasitica* to forest stands and orchards of *Castanea sativa* by 2001 in Slovakia. In *Hort. Sci.* 31: 102-108.
- JUHÁSOVÁ, G., IVANOVÁ, H., BERNADOVIČOVÁ, S., KOBZA, M., ADAMČÍKOVÁ, K., 2003: The most serious fungal pathogens on woody plants in urban greenery evaluated on an example – Pezinok. In *Folia oecologica*. Vol. 30, No.2, p. 239-244.
- ADAMČÍKOVÁ, K., JUHÁSOVÁ, G., 2003: Diversity of subpopulation of *Cryphonectria parasitica* in Horná Nitra. In *Folia oecologica* 30: 149 - 155.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., BERNADOVIČOVÁ, S., IVANOVÁ, E., KOBZA, M., 2002: Parasitic microscopic fungi – a real danger for Fagaceae family. In *Ekológia*, Vol. 21, Supplement 2, Slovak Academic Press, Bratislava, s. 53-61.
- IVANOVÁ, H., JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., 1999: *Fusarium lateritium* Nees, pôvodca usychania konárov sofony japonskej (*Sophora japonica* L.), In *Polnohospodárstvo* 45, (7): 496-507.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., IVANOVÁ, H., ROBIN, C., 1999: The results on biological control of *Castanea sativa* Mill. in Slovakia In *Acta Horticulturae*, Leuven, 494: 513-521.
- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., 1999: Využitie hypovirulentných kmeňov huby *Cryphonectria parasitica* (Murr.) Barr na liečenie rakovinových rán gaštana jedlého (*Castanea sativa* Mill.). In *Polnohospodárstvo*, 45 (9-10): 606-626.
- JUHÁSOVÁ, G., HRUBÍK, P., ŠAMAJOVÁ, O., KULCSÁROVÁ, K., IVANOVÁ, H., CHLADNÁ, A., 1998: Kalamitný výskyt *Cameraria ohridella* (Deschka & Dimić, 1986), (Lepidoptera, Gracillariidae) na Slovensku. In *Folia oecologica* 24, p. 171-178.

Zoznam 70-tich prác vzťahujúcich sa k problematike gaštana jedlého (*Castanea sativa* Mill.) je uvedený v práci:

- JUHÁSOVÁ, G., ADAMČÍKOVÁ, K., KOBZA, M., ONDRUŠKOVÁ, E., 2012: Vedecké stanovisko k výskytu pôvodcov poškodenia gaštana jedlého na Slovensku s ohľadom na výskyt karanténnych škodlivých činiteľov a ich vplyv na kvalitu plodov. Ústav ekológie lesa SAV vo Zvolene, Pobočka biológie drevín Nitra, MPA RV SR, 42 s.

SPOMÍNANIE - prof. Ing. Alexander Dandár, DrSc.

V novembri 2017 by sa bol dožil 80 rokov náš dlhoročný predseda prof. Ing. Alexander Dandár, DrSc. Pri tejto príležitosti Potravinárska sekcia zorganizovala odbornú konferenciu s témou **Trendy vo výrobe sacharózy - Slovensko a svet**. Spoluorganizátormi bola Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU, Slovenská spoločnosť pre výživu a ÚKC ZSVTS BB, záštitu nad podujatím prevzal dekan fakulty Dr. h.c. prof. Ing. Ján Šajbidor, DrSc. Konferencia bola venovaná v prvej časti aktuálnej situácii v slovenskom cukrovarníckom priemysle a očakávaným zmenám po ukončení trhového poriadku s cukrom.

V druhej časti bola konferencia pripomenutím si nedožitého osemdesiatin prof. Ing. A. Dandára, DrSc., dlhoročného predsedu Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV v Bratislave. Konferencia sa uskutočnila 29. 11. 2017 v priestoroch SCHK v Novej budove Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU. V úvode moderujúci Ing. L. Staruch, PhD. požiadal dekana prof. Šajbidora o otvorenie konferencie a predsedu našej Spoločnosti prof. Ing. Jozefa Goliana, Dr. o odovzdanie Fándlyho medaily dlhoročnému členovi výboru Ing. Jozefovi Váľkovi, CSc.

S prednáškami v prvej časti vystúpili pred odbornou verejnosťou, bývalými spolupracovníkmi a študentmi prof. Dandára poprední odborníci zo Slovenska, Čiech, Moldavska a Poľska, konkrétne prof. Ing. Zdeněk Bubník, CSc. prof. Dr. Krzysztof Surówka, Ing. Dušan Janíček a Dr. Ing. Richard Dandár.

Profesor Bubník z pražskej VŠCHT vo svojej prednáške stručne načrtol históriu výroby cukru najmä v Európe, osobitne v jej strednej časti. Hlbšie sa zaoberal vývojom situácie cukrovarníctva v ostatných desaťročiach a možnej perspektíve výroby sacharózy z viacerých prírodných zdrojov. Ako zdôraznil, cukor je stále perspektívnou surovinou i pre tzv. malotonážnu chémiu.

O aktuálnej situácii v slovenskom cukrovarníctve najmä po ukončení trhového poriadku s cukrom a cukrovou repou hovoril vo svojej prednáške riaditeľ vonkajších vzťahov Slovenských cukrovarov, s.r.o. Sered' a zároveň podpredseda SCS Ing. Dušan Janíček. Upozornil na často používaný pavedecký argument o škodlivosti sacharózy pre ľudský organizmus, čo negatívne vplýva u spotrebiteľskej verejnosti na vytváranie si rozumného stravovacieho režimu. V tomto smere podrobil kritike aj viaceré odporúčania EÚ v tejto oblasti.

Najnovšie informácie z oblasti cukrovarníckej techniky a technológie v Moldavskej republike prezentoval vo svojej prednáške Dr. Ing. R. Dandár, tamojší generálny riaditeľ dvoch cukrovarov v tejto východoeurópskej krajine. Hoci Moldavsko nie je členskou krajinou EÚ, vstupom nemeckého vlastníka sa výrazne zvýšila nielen spracovateľská kapacita cukrovarov, ale prešli komplexnou modernizáciou a to i zásluhou Slovenskej republiky.

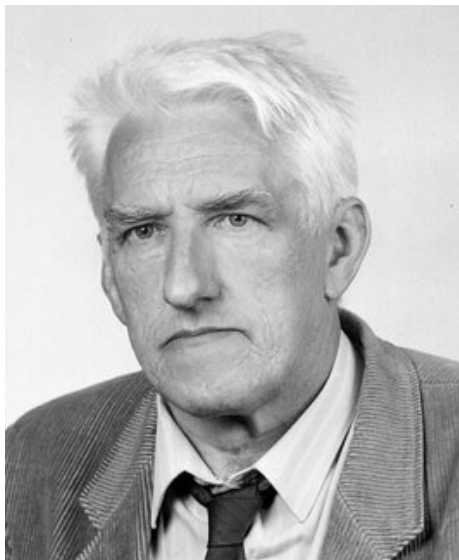
Profesor Surówka z Krakovskej poľnohospodárskej univerzity a docent Cejpek z Domu techniky ZSVTS a ÚKC ZSVTS Banská Bystrica si vo svojich vystúpeniach zaspomínali na uplynulé obdobia plodnej odbornej spolupráce s profesorom Dandárom. Záverom ich vystúpení bola uvedená do života publikácia o ňom, ktorá predstavuje úplnú bibliografiu i biografiu jubilanta a je zároveň vyjadrením o pozitívnych ľudských vlastnostiach prof. Dandára, ktoré vyzdvihovali vo svojich spomienkach jeho bývalí spolužiaci, kolegovia i študenti. Publikáciu do života uviedol a symbolicky posypal kryštálovým cukrom profesorov syn Richard.

Konferencia potom pokračovala neformálnou diskusiou v priestoroch knižnice. Táto aktivita našej Spoločnosti bola dôstojnou pripomienkou na nedožitý jubileum jej dlhoročného predsedu.

doc. Ing. Kamil Cejpek, PhD.
prof. Ing. Michal Uher, DrSc.

Život a dielo Ing. Vladimíra Linkeša, CSc.

Dňa 25.9.2017 sme si pripomenuli 20. výročie úmrtia Ing. Vladimíra Linkeša, CSc. (†25.9.1997). Narodil sa 15.4.1937 v Kremnických Baniach, okres Žiar nad Hronom. Po absolvovaní Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre, Agronomickej fakulty pracoval od roku 1961 v Laboratóriu pôdoznalectva (teraz Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy) v Bratislave, od roku 1966, kedy bolo založené pracovisko ústavu v Banskej Bystrici, sa datuje jeho pôsobenie na tomto pracovisku. Vykonával Komplexný prieskum poľnohospodárskych pôd a odborne viedol skupinu pedologických pracovníkov ako metodický inštruktor.

Po ukončení uvedeného prieskumu pracoval na syntéze získaného materiálu, výsledkom čoho boli najmä publikované pôdne mapy v mierke 1:500 000 ČSSR a osobitne SSR. Bol spoluautorom a v značnej miere sa podieľal aj na organizácii prác a odbornej redakcii týchto máp. Od roku 1971 bol členom koordinačných komisií pre úlohu Bonitácia poľnohospodárskeho pôdneho fondu SSR a od roku 1975 i riešiteľom pôdoznaleckej časti tejto úlohy pre územie Slovenska. V ďalšom období pracoval ako riešiteľ a koordinátor informačného systému o pôde a celoštátneho monitoringu pôd. Vedeckú aspirantúru absolvoval v Geografickom ústave SAV ako kandidát fyzicko-geografických vied. Významnejšie stáže v zahraničí: Geologický ústav v Gente, Belgicko, Geografický ústav Moskva. V období rokov 1987 – 1997 bol vedúcim Regionálneho pracoviska v Banskej Bystrici. Publikoval u nás, aj v zahraničí viacero odborných prác v oblasti genézy, klasifikácie, informačného systému o pôde, bonitácie pôd, monitoringu pôd a hygienického stavu pôd Slovenska. Taktiež sa podieľal aj v oblasti zúrodňovania pôd, v poslednom období aj problematike ochrany pôdy najmä v súvislosti s eróziou pôdy (hlavne v oblasti Slovenského krasu – Silickej planiny), ako aj pri tvorbe a ochrane životného prostredia vo vzťahu k poľnohospodárskemu pôdnemu fondu. Významne prispel ku geografii pôd Nízkych Tatier a priľahlých kotlín, čo detailne rozviedol vo svojej dizertačnej práci (1970). Taktiež výraznou mierou prispel k mapovaniu Vysokých Tatier a ich predpolia, čo spracoval v samostatnej štúdií (1980). Významná bola aj jeho aktívna činnosť a spolupráca s ďalšími vedeckými a výskumnými inštitúciami, ako aj univerzitami u nás aj v zahraničí (najmä Univerzita Bayreuth - Nemecko v oblasti hygienického stavu pôd). Bol autorom, resp. spoluautorom mnohých významných publikácií, štúdií a správ. V roku 1988 bol hlavným a vedúcim autorom vydanej monografie Informačný systém o pôde.

Ing. Vladimír Linkeš, CSc. tak svojou vysoko erudovanou odbornou a vedeckou činnosťou výraznou mierou prispel k rozvoju pedológie nielen v rámci Slovenska a bývalého Československa, ale aj na medzinárodnej úrovni. Jeho dosiahnuté výsledky zhodnocovania pôd sú stále aktuálne a sú podkladom pre ďalší výskum pôd. Zostane tak trvalo zapísaný v myšliach nás všetkých.

*prof. Ing. Jozef Kobza, CSc.
vedúci RP-VÚPOP v Banskej Bystrici*

Správa o činnosti Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV v Bratislave za rok 2017

Podujatia realizované v roku 2017

Poľnohospodárska sekcia:

Vedecké konferencie: 2

Názov podujatia slovensky:	XIV. Bezpečnosť a kontrola potravín
Názov podujatia anglicky:	XIV. Food Safety and Control
Typ podujatia:	Vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou
Termín konania:	30. – 31. marec 2017
Miesto konania:	Hotel PARK Piešťany
Garant podujatia:	prof. Ing. Jozef Golian, Dr.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	Jozef.Golian@uniag.sk, www.bezpecnostpotravin.sk
Počet účastníkov:	domácich: 160 zahraničných: 45
Počet príspevkov:	spolu: 98 prednášky: 27 postery :71
Výstupy z konferencie:	Zborník na CD nosiči, Potravinárstvo – online
Anotácia podujatia:	Konferencia bola zameraná na prezentáciu najnovších poznatkov v oblasti legislatívy a kontroly potravín, chemickej a mikrobiologickej bezpečnosti potravín ako aj najnovších analytických metód používaných v potravinárstve. Na konferencii bola prezentovaná najnovšia prístrojová technika, prezentovalo sa celkom 8 firiem. Príspevky boli publikované v zborníku z konferencie a vo vedeckom časopise Potravinárstvo.
Financovanie zo zdrojov SAV:	300 €

Názov podujatia slovensky:	XVIII. Rizikové faktory potravinového reťazca
Názov podujatia anglicky:	XVIII. Risk Factors of Food Chain
Typ podujatia:	Vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou
Termín konania:	20.9.-22.9.2017
Miesto konania:	Krakow
Garant podujatia:	prof. Ing. Norbert Lukáč, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	Norbert.Lukac@uniag.sk
Počet účastníkov:	domácich: 28 zahraničných: 26
Počet príspevkov:	spolu: 38 prednášky: 10 postery: 28
Výstupy z konferencie:	zborník abstraktov v elektronickej forme na stránke Rizikové faktory potravinového reťazca 2016
Anotácia podujatia:	Konferencia bola zameraná na posúdenie, detegovanie a charakteristiku účinkov rôznych rizikových faktorov na biotické systémy a ich dopad na potravinový reťazec.
Financovanie zo zdrojov SAV:	300 €

Odborné semináre: 2

Názov podujatia slovensky:	Deň poľa - Vplyv produkčného a kvalitatívneho potenciálu trávnych porastov na úžitkovosť hospodárskych zvierat v podmienkach trhového mechanizmu.
Názov podujatia anglicky:	Field Day - Impact of the productive and qualitative potential of grasslands on livestock utility under market mechanism conditions.
Typ podujatia:	odborný seminár
Termín konania:	25.5. 2017
Miesto konania:	Liptovský Ondrej
Garant podujatia:	Ing. J.Čunderlík,PhD.
Kontaktná adresa, e-mail:	cunderlik@vutphp.sk, www.vutphp.sk
Rokovací jazyk:	Slovenský,
Anotácia podujatia:	Tradičný seminár, ktorého cieľom bolo oboznámiť širokú odbornú poľnohospodársku verejnosť a najmä prvovýrobcov s novými informáciami v oblasti obhospodarovania a konzervovania trávnych porastov, potrebami lúčneho a pasienkového využitia trávnych porastov pre vyššiu úžitkovosť hospodárskych zvierat.
Počet účastníkov:	93
Financovanie zo zdrojov SAV:	-

Názov podujatia slovensky:	Nové trendy a výzvy v oblasti gastronómie
Názov podujatia anglicky:	New trends and challenges in the field of gastronomy
Typ podujatia:	odborný seminár
Termín konania:	9. november 2017
Miesto konania:	Kongresové centrum SPU v Nitre
Garant podujatia:	prof. Ing. Jozef Golian, Dr., doc. Ing. Lucia Zelenáková, PhD.,
Kontaktná adresa, e-mail, web:	037/6414325, e-mail: Jozef.Golian@uniag.sk, www.bezpecnostpotravin.sk
Rokovací jazyk:	slovenský, český
Anotácia podujatia:	Odborný seminár bol určený gastronomickým prevádzkam a učiteľom hotelových škôl s cieľom poskytnutia najnovších informácií o uplatňovanej legislatíve SR a EÚ v hygieny a technológií v gastronómii. Boli tiež prezentované poznatky z uplatňovania doterajších systémov kontroly v gastronomických prevádzkach, nových softwarových produktov, systémov vzdelávania a nových trendov prípravy pokrmov
Počet účastníkov	145
Financovanie zo zdrojov SAV:	300 €

Sekcia: Potravinárska sekcia
Odborné semináre: 3

Názov podujatia slovensky:	Metabolizmus antioxidantov v potravovom reťazci
Názov podujatia anglicky:	Metabolism of antioxidants in food chain
Typ podujatia:	Odborný seminár
Termín konania:	15. február 2017
Miesto konania:	FCHPT STU Bratislava
Garant podujatia:	Ing. L. Staruch, PhD., prof. Ing. J. Šajbidor, DrSc., Prof. Ing. M. Capcarova, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ladislav.staruch@stuba.sk
Rokovací jazyk:	slovenský
Charakteristika podujatia:	odborný seminár
Anotácia podujatia:	Boli prezentované nové a veľmi podnetné výskumy spojené s metabolizmom antioxidantov v potravinovom reťazci. Pani Prof. Capcarova sa sústredila na antioxidanty v potrave umožňujúce zosilnenie celulórneho antioxidantného obranného systému v zmysle zníženia nadprodukcie ROS a vzniku oxidačného stresu. Suplementácia antioxidantami môže pôsobiť ako prevencia alebo ochrana proti patologickým stavom, kde oxidačný stres bol stanovený ako zdôvodňujúci mechanizmus. Polyfenoly potravy boli identifikované ako faktory modulujúce DNA metyláciu a následné epigenetické regulácie génovej expzie. V organizme antioxidanty z potravy podliehajú tráviacim a metabolickým procesom. Sú rozdiely v absorpcii jednotlivých antioxidantov. Intaktné formy komplexných polyfenolov v potrave majú limitovanú biodostupnosť s nízkym obsahom cirkulácie v krvnej plazme
Financovanie zo zdrojov SAV:	100 €

Názov podujatia slovensky:	Mlieko vo výžive
Názov podujatia anglicky:	Milk in nutrition
Typ podujatia:	Odborný seminár
Termín konania:	25. maj 2017
Miesto konania:	FCHPT STU Bratislava
Garant podujatia:	Ing. L. Staruch, PhD., Ing. K. Herian, CSc. doc. MUDr. I. Kajaba, PhD
Počet účastníkov:	80
Rokovací jazyk:	slovenský
Charakteristika podujatia:	odborný seminár
Anotácia podujatia:	Cieľom seminára nie je len prezentácia odborných poznatkov z oblasti výskumu, výroby a spotreby mlieka a mliečnych výrobkov, ale najmä opätovné zdôrazňovanie zásadného významu mlieka vo výžive ľudí. V úvode seminára vystúpila doc. Ing. Mária Greifová, PhD. s prednáškou „Pôvod a potenciálna

	<p>úloha mikroflóry materinského mlieka“. Téma prednášky Ing. Alžbety Medveďovej, PhD. bola „Mikrobiologická bezpečnosť syrov zo surového mlieka“ Surové mlieko, ako základná surovina pre výrobu mnohých druhov tradičných syrov, je potenciálnym nosičom rôznych patogénnych mikroorganizmov. Doc. MUDr. Igo Kajaba, PhD. z medicínskeho centra CarnoMed, s.r.o., expert v oblasti nutričie a klinickej dietológie, sa vo svojej prednáške „Mlieko v prevencii a liečbe osteoporózy“ zameril na zdravotné dôsledky nízkej spotreby mlieka u nás. Ing. Karol Herian, CSc., emeritný riaditeľ Výskumného ústavu mliekarenského v Žiline, vo svojej prednáške na tému „Spoločenský prínos mlieka“ vyzdvihol význam Svetového dňa mlieka pri presadzovaní myšlienok zdravej mliečnej výživy.</p> <p>Po prednáškach nasledovala diskusia, v ktorej prednášajúci reagovali na doplňujúce otázky z publika.</p>
Financovanie zo zdrojov SAV:	50 €

Názov podujatia slovensky:	Aktuálna situácia slovenského cukrovarníckeho priemyslu a očakávané zmeny po ukončení trhového poriadku s cukrom (k nedožitým 80- tinám prof. A. Dandára)
Názov podujatia anglicky:	Actual situation in Slovak sugar industry and expected changes after the end of market rules for sugar
Typ podujatia:	Odborný seminár
Termín konania:	29. november 2017
Miesto konania:	FCHPT STU Bratislava
Garant podujatia:	Ing. L. Staruch, PhD, Ing. D. Janíček. doc. Ing. K. Cejpek, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ladislav.staruch@stuba.sk
Rokovací jazyk:	slovenský
Charakteristika podujatia:	odborný seminár
Anotácia podujatia:	<p>Konferencia bola venovaná aktuálnej situácii v slovenskom cukrovarníckom priemysle a očakávaným zmenám po ukončení trhového poriadku s cukrom, ako aj nedožitému 80. výročiu narodenia prof. Ing. A. Dandára, DrSc., dlhoročného predsedu SSPLPVV a medzinárodne uznávaného odborníka v oblasti výskumu a výroby cukru. Samotným prednáškam predchádzalo slávnostné udelenie Fándlyho medaily Ing. Jozefovi Váľkovi, CSc. Medailu, ktorou oceňuje SSPLPVV významnú činnosť v oblasti poľnohospodárskych a potravinárskych vied odovzdal ocenenému prof. Golian predseda spoločnosti. Vyvrcholením programu bolo uvedenie publikácie o biografii a bibliografii prof. Dandára do života. Táto</p>

	publikácia patrí do edície o významných osobnostiach FCHPT STU a do života ju uviedol doc. Cejpek z Územného koordinačného centra ZSVTS v Banskej Bystrici, blízky a dlhoročný spolupracovník prof. Dandára.
Financovanie zo zdrojov SAV:	100 €

Sekcia: pedologická

Konferencie: 1

Názov podujatia slovensky:	PEDOLOGICKÉ DNI 2017, VISEGRAD V4, spodtitulom „Degradácia a revitalizácia pôdy a krajiny“
Názov podujatia anglicky:	PEDOLOGICAL DAYS 2017, VISEGRAD V4, with the subtitle „Degradation and Revitalization of Soil and Landscape“
Typ podujatia:	Medzinárodná vedecká konferencia Českej pedologickej spoločnosti v spolupráci s SPS na tému degradácia a revitalizácia pôd za účasti krajín V4
Termín konania:	10.-13. september 2017
Miesto konania:	Olomouc
Garant podujatia:	ČPS, MZe ČR, Societas pedologica slovac, Poľská pedologická spoločnosť, Maďarská pedologická spoločnosť
Kontaktná adresa, e-mail, web:	Za slovenskú stranu: doc. RNDr. Jaroslava Sobocká, CSc., j.sobocka@vupop.sk, RNDr. Blanka Ilavská, PhD., b.ilavska@vupop.sk
Rokovací jazyk:	angličtina
Počet účastníkov:	150 z 15 krajín
Charakteristika podujatia:	Cieľom konferencie bolo identifikovať problémy ochrany a revitalizácie pôd a najmä hľadať opatrenia na zlepšenie situácie v spolupráci s krajinami V4 a vládnymi ministerstvami.
Financovanie zo zdrojov SAV:	250 €

Prednášky: 3

Názov prednášky:	„Soil protection in Europe and in the World: Status and Future Perspectives“
Termín konania:	29.5.2017
Miesto konania:	NPPC-VÚPOP, Bratislava
Prednášajúci:	Dr. Luca Montanarella (Joint Research Centre Istra, Taliansko)
Kontaktná adresa, e-mail, web:	RNDr. Beata Houšková, CSc., b.houskova@vupop.sk
Stručné zameranie prednášky:	Ochrana pôdy v Európe a vo svete z hľadiska budúcej perspektívy
Financovanie zo zdrojov SAV:	-

Názov prednášky:	„Pôdna organická hmota v rôznych pôdnych typoch a ekosystémoch“
-------------------------	--

Termín konania:	10.11.2017
Miesto konania:	NPPC-VÚPOP, Bratislava
Prednášajúci:	RNDr. Gabriela Barančíková, CSc.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	RNDr. Blanka Ilavská, PhD., b.ilavska@vupop.sk
Stručné zameranie prednášky:	Pôdna organická hmota ako indikátor udržateľného rozvoja
Financovanie zo zdrojov SAV:	-

Názov prednášky:	Autigénne karbonáty v pôdach; ich tvorba a pedogenetický význam
Termín konania:	12.12.2017
Miesto konania:	VÚPOP, Bratislava
Prednášajúci:	Doc. RNDr. Ján Čurlík, DrSc.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	RNDr. Blanka Ilavská, PhD., b.ilavska@vupop.sk
Stručné zameranie prednášky:	Význam karbonátov v pôdach a ich zonácia
Financovanie zo zdrojov SAV:	-

Exkurzie: 2

Názov podujatia slovensky:	PEDOLOGICKÁ EXKURZIA DO BANÁTU (Rumunsko)
Typ podujatia:	Medzinárodná pedologická exkurzia do Rumunska (Banát) v spolupráci s Českou pedologickou spoločnosťou a Rumunskou Banátskou univerzitou v Temešvári
Termín konania:	21. – 25. apríl 2017
Miesto konania:	Banátsky región v Rumunsku
Garant podujatia:	ČPS, SPS
Kontaktná adresa, e-mail, web:	Za slovenskú stranu: doc. RNDr. Jaroslava Sobocká, CSc., j.sobocka@vupop.sk , RNDr. Blanka Ilavská, PhD., b.ilavska@vupop.sk
Rokovací jazyk:	slovenčina, čeština, angličtina
Počet účastníkov:	11 za SR, 12 za ČR
Charakteristika podujatia:	Pedologická exkurzia do oblasti s menšinovým zastúpením českého obyvateľstva, s kontaktom na rumunských pôdoznalcov (návšteva Banátskej univerzity), výkop a prieskum 5 pedologických sond a niekoľkých pamätihodností
Financovanie zo zdrojov SAV:	150 €

Názov podujatia slovensky:	„Pôdoochranné a protierózne opatrenia zamerané na znižovanie úniku prípravkov na ochranu rastlín v dôsledku povrchového odtoku a erózie a z bodových zdrojov znečistenia“
Termín konania:	september – október 2017
Miesto konania:	Kočín, Kyjov
Kontaktná adresa, e-mail:	RNDr. Blanka Ilavská, PhD., b.ilavska@vupop.sk
Stručné zameranie exkurzie:	Náučno-populárna exkurzia s cieľom oboznámenia

	verejnosti s technickými a organizačnými aspektmi využívania pôdneho fondu pri rozvoji mechanizovaného veľkoplošného poľnohospodárstva v podmienkach otvoreného trhu. Kočín - Ing. Pavol Bezák, Ing. Ján Styk, PhD., RNDr. Banka Ilavská, PhD.; Kyjov, RNDr. Peter Sopko, PhD., RNDr. Štefan Koco, PhD., Ing. Stanislav Torma, PhD.
Financovanie zo zdrojov SAV:	-

Ostatné podujatia: 2

Názov podujatia:	Jubileum (90 rokov) prof. Ing. Rudolfa Šályho, DrSc.
Termín konania:	2. júl 2017
Miesto konania:	Zvolen
Kontaktná adresa, e-mail	prof. Ing. Jozef Kobza, CSc., j.kobza@vupop.sk
Stručné zameranie podujatia:	Neformálne stretnutie s prof. Ing. Rudolfom Šálym, DrSc. Pri príležitosti 90 ročného jubilea. Účastníci: Prof. Ing. Dr. Viliam Pichler, Prof. Ing. Jaroslav Škvarenina, CSc., Doc. Ing. Erika Gomoryová, CSc., Prof. Ing. Jozef Kobza, CSc.
Požadovaný príspevok zo SAV:	nie

Názov podujatia:	Maľujeme farbami pôdy
Termín konania:	1.9.2017
Miesto konania:	Bratislava
Kontaktná adresa, e-mail:	RNDr. Beata Houšková, CSc., b.houskova@vupop.sk
Stručné zameranie podujatia:	Podujatie kontaktu s deťmi pre zvyšovanie ich povedomia o význame a funkciách pôd na Deň ústavy na Bratislavskom hrade. Maľovanie pôdnymi farbami s deťmi – RNDr. B. Houšková, CSc., Ing. Eva Pekárová.
Financovanie zo zdrojov SAV:	-

Veterinárna sekcia:

Vedecké konferencie: 1

Názov podujatia slovensky:	Hygiena Alimentorum XXXVIII – Bezpečnosť mäsa a mäsových výrobkov v hľadanií tradičnej kvality
Názov podujatia anglicky:	Hygiena Alimentorum XXXVII – Safety and quality of dairy and vegetable commodities.
Typ podujatia:	Medzinárodná vedecká konferencia
Termín konania:	17. - 19. 05. 2017
Miesto konania:	Hotel Patria, Štrbské pleso, Vysoké Tatry
Garant podujatia:	prof. MVDr. Peter Turek, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	peter.turek@uvlf.sk, www.uvlf.sk
Počet účastníkov:	158
Počet príspevkov:	spolu: 58 prednášky: 17 postery: 41
Výstupy z konferencie:	Zborník v tlačenej forme, zborník na CD nosiči,
Anotácia podujatia::	Hlavným zameraním medzinárodnej vedeckej

	konferencie bolo prezentovať aktuálne problémy bezpečnosti a kvality mäsa a mäsových produktov.
Financovanie zo zdrojov SAV:	350 €

Lesnícka sekcia

Vedecké konferencie: 2

Názov podujatia slovensky:	Vliv abiotických a biotických stresorů na vlastnosti rostlin 2017 http://ife.sk/news/the-impact-of-abiotic-and-biotic-stressors-on-plants/
Názov podujatia anglicky:	Influence of abiotic and biotic stresses on properties of plants 2017
Typ podujatia:	Konferencia organizovaná Ústavom ekológie lesa Slovenskej akadémie vied a Českou zemědělskou univerzitou v Praze
Termín konania:	12.–14. september 2017
Miesto konania:	Česká zemědělská univerzita v Praze
Garant podujatia:	Ing. Margita Kuklová, CSc., doc. Ing. František Hnilička, Ph.D
Kontaktná adresa, e-mail, web:	Ústav ekológie lesa SAV Zvolen, kuklova@savzv.sk Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, katedra botaniky a fyziologie rostlin, Kamýcká 129, Praha 6 – Suchbátka 16521, Česká republika hnilicka@af.czu.cz http://ife.sk/news/the-impact-of-abiotic-and-biotic-stressors-on-plants/
Rokovací jazyk:	slovenský, český, anglický
Charakteristika podujatia:	Prezentácia najnovších výsledkov teoretického a aplikovaného výskumu v oblasti stresovej fyziológie rastlín, vrátane aplikácie získaných výsledkov v šľachtení, pestovaní a v ochrane rastlín.
Financovanie zo zdrojov SAV	300 €

Názov podujatia slovensky:	Dlhodobý ekologický výskum a monitoring lesov – súčasné poznatky a výzvy do budúcnosti
Názov podujatia anglicky:	Long-term environmental research and forest monitoring - current knowledges and challenges for the future
Typ podujatia:	Konferencia organizovaná Národným lesníckym centrom, Lesnícky výskumný ústav Zvolen
Termín konania:	7.–8. november 2017
Miesto konania:	Divadelná reštaurácia, Zvolen
Garant podujatia:	Ing. Zuzana Sitková, PhD., Ing. Pavel Pavlenda, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	Národné lesnícke centrum, Zvolen, pavlenda@nlesk.org , sitkova@nlesk.org
Rokovací jazyk:	slovenský
Charakteristika podujatia:	Cieľom podujatia bolo prezentovať poznatky získané

	dlhodobým monitoringom stavu lesov Slovenska v rámci medzinárodného programu ICP Forests a Čiastkového monitorovacieho systému Lesy (ČMS Lesy), výsledky aplikovaného i základného výskumu lesných ekosystémov so zameraním na rôzne aspekty (klimatická zmena, kvalita ovzdušia, biodiverzita, trvalá udržateľnosť obhospodarovania lesov).
Financovanie zo zdrojov SAV:	0 €

Prednášky: 5

Názov prednášky:	Predmet ochrany a manažment NPR Mláčik
Termín konania:	16.10. 2017
Miesto konania:	Kremnické vrchy
Prednášajúci:	Ing. Katarína Sládeková
Kontaktná adresa, e-mail, web	ÚEL SAV Zvolen, sladekova@savzv.sk http://ife.sk/news/field-trip-to-the-mlacik-national-nature-reserve/
Stručné zameranie prednášky:	Terénna exkurzia so študentmi SOŠ spojená s odbornou prednáškou zameranou na ochranu a manažment NPR Mláčik (biotických a abiotických zložiek prírody).
Financovanie zo zdrojov SAV:	100 €

Názov prednášky:	Charakter lesných ekosystémov NPR Mláčik
Termín konania:	16.10. 2017
Miesto konania:	Kremnické vrchy
Prednášajúci:	Ing. Ján Kukla, CSc.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ÚEL SAV Zvolen, kukla@savzv.sk http://ife.sk/news/field-trip-to-the-mlacik-national-nature-reserve/
Stručné zameranie prednášky:	Terénna exkurzia so študentmi SOŠ spojená s odbornou prednáškou zameranou na geobiocenologickú charakteristiku lesných ekosystémov NPR Mláčik (geologické, geomorfologické, pedologické, hydrologické, klimatické a fytoecenologické pomery).
Financovanie zo zdrojov SAV:	-

Názov prednášky:	Vplyv meniacich sa životných podmienok (edafických, klimatických, vrátane polutantov) na formovanie lesných spoločenstiev
Termín konania:	16.10. 2017
Miesto konania:	Kremnické vrchy
Prednášajúci:	Ing. Margita Kuklová, CSc.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ÚEL SAV Zvolen, kuklova@savzv.sk, http://ife.sk/news/field-trip-to-the-mlacik-national-nature-reserve/
Stručné zameranie prednášky:	Terénna exkurzia so študentmi SOŠ spojená s odbornou prednáškou zameranou na objasnenie štruktúry, dynamiky a synantropizácie rastlinných spoločenstiev, ako aj vplyvu meniacich sa ekologických podmienok na životné procesy

	a sukcesiu rastlín.
Financovanie zo zdrojov SAV:	-

Názov prednášky:	Meteority – dôležitý zdroj informácií o zložení hlbinných zón Zeme
Termín konania:	9.11. 2017
Miesto konania:	Reštaurácia u Alexa, Zvolen
Prednášajúci:	doc. RNDr. Stanislav Jelen, CSc.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	jelen@savbb.sk, Ústav vied o zemi SAV http://ife.sk/news/meteorites-magical-messengers-from-deep-space/
Stručné zameranie prednášky:	Prednáška so zameraním na mineralogické zloženie, rozdelenie, vek a ukážku základných typov meteoritov a tektitov z územia Slovenska.
Financovanie zo zdrojov SAV:	50 €

Názov prednášky:	Catch Them All!: Lebo lienka nie je len jedna
Termín konania:	27.4. 2017
Miesto konania:	Gymnázium Ľudovíta Štúra, Zvolen
Prednášajúci:	Ing. Sandra Víglašová, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	sandraviglasová@gmail.com
Stručné zameranie prednášky:	Prednáška so zameraním na ekológiu, druhovú rozmanitosť a mapovanie lienok na Slovensku. Prirodzení nepriatelia lienok a ako na ich výskyt vplyvajú nepôvodné druhy lienok.
Financovanie zo zdrojov SAV:	-

Plán podujatí na rok 2018

Sekcia: Poľnohospodárska Vedecké konferencie: 3

Názov podujatia slovensky:	XV. Bezpečnosť a kontrola potravín
Názov podujatia anglicky:	XV. Food Safety and Control
Typ podujatia:	vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou
Termín konania:	22. - 23.3.2018
Miesto konania:	Park Hotel Piešťany
Garant podujatia:	prof. Ing. Jozef Golian, Dr.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	037/6414325, e-mail: Jozef.Golian@uniag.sk, www.bezpecnostpotravin.sk
Rokovací jazyk:	slovenský, český, poľský, anglický
Anotácia podujatia:	Konferencia je zameraná na prezentovanie najnovších poznatkov v oblasti legislatívy a kontroly potravín, systémov riadenia bezpečnosti potravín, mikrobiologickej a mykologickej bezpečnosti, chemickej bezpečnosti potravín, aplikácie perspektívnych technológií pre bezpečnejšie potraviny,

	hľadanie vzťahov medzi bezpečnosťou potravín, zdravím, výživovou hodnotou potravín, welfere a inými vplyvmi.
Požadovaný príspevok zo SAV	900 €

Názov podujatia slovensky:	XIX. Rizikové faktory potravinového reťazca
Názov podujatia anglicky:	XIX. Risk Factors of Food Chain
Typ podujatia:	Vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou
Termín konania:	september 2018
Miesto konania:	Krakow, Poľsko
Garant podujatia:	prof. MVDr. Peter Massányi, DrSc.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	Norbert.Lukac@uniag.sk
Rokovací jazyk:	Anglický, slovenský, český,
Anotácia podujatia::	Konferencia je zameraná na posúdenie, detegovanie a charakteristiku účinkov rôznych rizikových faktorov na biotické systémy a ich dopad na potravinový reťazec.
Požadovaný príspevok zo SAV:	700 €

Názov podujatia slovensky:	Mladí vedci – bezpečnosť potravinového reťazca
Názov podujatia anglicky:	Young Scientists – Safety of Food Chain
Typ podujatia:	IX. vedecká konferencia
Termín konania:	21. – 22. november 2018
Miesto konania:	Nitra
Garant podujatia:	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenská spoločnosť pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV
Kontaktná adresa, e-mail, web:	Ing. Zuzana Bírošová, CSc., Mgr. Ing. Milo Bystrický, Ing. Lucia Gabrišová prof. Ing. Jozef Golian, Dr., www.mpsr.sk, www.bezpecnostpotravin.sk
Výstupy z konferencie:	zborník na CD nosiči,
Rokovací jazyk:	slovenský, český
Anotácia podujatia:	Konferencia je určená mladým vedeckým pracovníkom z oblasti potravinárstva. Jej cieľom je prezentovať najnovšie poznatky výskumu mladých pracovníkov, nadviazať nové kontakty a možnú spoluprácu do budúcnosti. Podujatie financuje Kontaktný bod pre vedecko-technickú spoluprácu s EFSA pri Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Zameranie konferencie zhrňa problematiku celého potravinového reťazca od prvovýroby cez fytosanitárnu kontrolu, spracovanie surovín a potravín až po ich predaj konečnému spotrebiteľovi.
Požadovaný príspevok zo SAV:	-

Odborné semináre: 2

Názov podujatia slovensky:	Škola – veda – prax – kariéra
-----------------------------------	--------------------------------------

Názov podujatia anglicky:	School – Science – Practice - Career
Typ podujatia:	odborný seminár
Termín konania:	15. marec 2018
Miesto konania:	Katedra hygieny a bezpečnosti potravín, poslucháreň BH
Garant podujatia:	prof. Ing. Jozef Golian, Dr., Ing. Peter Zajác, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	037/6414325, e-mail: Jozef.Golian@uniag.sk, www.bezpecnostpotravín.sk
Rokovací jazyk:	slovenský
Anotácia podujatia:	Podujatie je zamerané na rozvoj študijného programu Bezpečnosť a kontrola potravín s cieľom podať informácie z praxe o požiadavkách na vzdelávanie, orientáciu záverečných prác a rozvoj kariérnych schopností študentov. Zástupcovia potravinárskeho priemyslu budú prezentovať požiadavky na orientáciu vzdelávania, riešenia záverečných prác a požiadavky na výkon pracovných pozícií.
Požadovaný príspevok zo SAV	-

Názov podujatia slovensky:	Aktuálne trendy systémov riadenia a kontroly potravín
Názov podujatia anglicky:	Current trends of management system and food control
Typ podujatia:	odborný seminár
Termín konania:	15. november 2018
Miesto konania:	Kongresové centrum SPU v Nitre
Garant podujatia:	prof. Ing. Jozef Golian, Dr., Ing. Jozef Čapla, PhD.,
Kontaktná adresa, e-mail, web:	037/6414325, e-mail: Jozef.Golian@uniag.sk, www.bezpecnostpotravín.sk
Rokovací jazyk:	slovenský, český
Anotácia podujatia:	Odborný seminár je určený manažérom v potravinárskom priemysle s cieľom poskytnutia najnovších informácií o uplatňovanej legislatíve SR a EÚ v oblasti označovania potravín, výživových a zdravotných tvrdení, a systémov riadenia v potravinárstve. Budú tiež prezentované poznatky z uplatňovania doterajších systémov kontroly potravín, problematika riadenia krízových situácií, likvidácie odpadov a vzorkovania potravín.
Požadovaný príspevok zo SAV:	800 €

Prednášky: 1

Názov podujatia slovensky:	Týždeň bezpečnosti potravín
Názov podujatia anglicky:	Week of Food Safety
Typ podujatia:	odborné prednášky, prezentácie, dotazníkové prieskumy

Termín konania:	17.4.-21.4.2018
Miesto konania:	priestory SPU, poslucháreň BH, mesto Nitra
Garant podujatia:	prof. Ing. Jozef Golian, Dr.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	037/6414325, e-mail: Jozef.Golian@uniag.sk, www.bezpecnostpotravin.sk
Rokovací jazyk:	slovenský
Anotácia podujatia:	Podujatie je zamerané na propagáciu bezpečnosti potravín, činnosti Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín, činnosť jeho vedeckých výborov, propagáciu národných vedeckých skupín, úlohy odboru bezpečnosti potravín a výživy Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Súčasne sa bude robiť propagácia bezpečnosti potravín na základných a stredných školách ako aj medzi spotrebiteľmi pri nakupovaní potravín. Budú prebiehať diskusie s vybranými odborníkmi na aktuálnu problematiku. Pedagógovia katedry budú v stanovených termínoch poskytovať odborné konzultácie k aktuálnym problémom bezpečnosti potravín.
Požadovaný príspevok zo SAV:	-

Sekcia: Potravinárska

Vedecké konferencie: 1

Názov podujatia slovensky:	Cudzorodé látky v požívatinách
Názov podujatia anglicky:	Additives and Contaminants in Foodstuffs 2018
Typ podujatia:	Medzinárodná konferencia
Termín konania:	október 2018
Miesto konania:	FIS, Štrbské Pleso
Garant podujatia:	Ing. L. Staruch, PhD., doc. MUDr. Igor Kajaba, PhD.,
Počet účastníkov:	100
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ladislav.staruch@stuba.sk
Kontaktná adresa , e-mail, web	ladislav.staruch@stuba.sk, www.fchpt.stuba.sk
Rokovací jazyk:	Slovenský, český, poľský anglický,
Anotácia podujatia:	Hlavnou témou podujatia bude zdravotná bezpečnosť potravín – cesta ovládania rizika, odhad zdravotného rizika a nová legislatíva v oblasti prídavných látok a kontaminantov v požívatinách. V ďalších prednáškach sú témy týkajúce sa toxikológie, analytických metód, monitoringu a expozícii človeka cudzorodým látkam pochádzajúcim z potravín. Slávnostný spoločenský večer bude venovaný jubilantom a zároveň oceňovaniu významných osobností.
Požadovaný príspevok zo SAV:	500 €

Odborné semináre:

Názov podujatia slovensky:	Mlieko vo výžive
Názov podujatia anglicky:	Milk in nutrition
Typ podujatia:	Odborný seminár

Termín konania:	maj 2018
Miesto konania:	FCHPT STU Bratislava
Garant podujatia:	Ing. L. Staruch, PhD., Ing. K. Herian, CSc., doc. Ing. M. Greifova, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ladislav.staruch@stuba.sk
Rokovací jazyk:	slovenský
Charakteristika podujatia:	odborný seminár
Požadovaný príspevok zo SAV:	100 €

Sekcia: pedologická

Konferencie: 2

Názov podujatia slovensky:	PEDOLOGICKE DNI 2018 – 100 rokov spoločnej histórie českej a slovenskej pedológie
Názov podujatia anglicky:	PEDOLOGICAL DAYS 2018 – 100 years of common history of Czech and Slovak Soil Science
Typ podujatia:	Vedecká konferencia organizovaná v spolupráci s ČPS s titulom: „100 rokov spoločnej histórie českej a slovenskej pedológie“.
Termín konania:	September 2018
Miesto konania:	Bratislava (hotel Sorea)
Garant podujatia:	Pedologická sekcia SSPPLVV pri SAV (Societas pedologica slovacica) a Česká pedologická spoločnosť
Kontaktná adresa, e-mail, web:	doc. RNDr. Jaroslava Sobocká, CSc., j.sobocka@vupop.sk, RNDr. Blanka Ilavská, PhD., b.ilavska@vupop.sk, http://www.pedologia.sk
Rokovací jazyk:	Slovenčina, čeština
Počet účastníkov:	130
Charakteristika podujatia:	Cieľom spoločnej konferencie je demonštrovať vzájomné vzťahy pôdoznalcov v spoločnej histórii pri príležitosti 100. rokov vzniku ČSR. Konferencia sa bude konať pod záštitou MPRV v spolupráci s Katedrou pedológie PriFUK Bratislava. Súčasťou konferencie bude reprezentačná publikácia – encyklopédia významných osobností.
Požadovaný príspevok zo SAV:	300 €

Názov podujatia slovensky:	3. MEDZINÁRODNÉ SYMPOSIUM O PÔDNEJ FYZIKE
Názov podujatia anglicky:	3st INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF SOIL PHYSICS
Typ podujatia:	Medzinárodné sympóziu v Poľsku za spoluprácie Societas pedologica slovacica.
Termín konania:	14.-15. február 2018
Miesto konania:	Krakov (Poľsko)
Garant podujatia:	Pedologická sekcia SSPPLVV pri SAV
Kontaktná adresa, e-mail, web:	doc. RNDr. Jaroslava Sobocká, CSc.,

	j.sobočka@vupop.sk, RNDr. Beata Houšková, CSc., b.houskova@vupop.sk
Rokovací jazyk:	Angličtina
Počet účastníkov:	50 (zo SR cca 5)
Charakteristika podujatia:	Sympóziu je venované pôdoznancom špecialistom na pôdnu fyziku využívajúci fyzikálne metódy v environmentálnom výskume za účasti pedologických spoločností krajín V4.
Požadovaný príspevok zo SAV	-

Exkurzie: 1

Názov podujatia:	Pedologická exkurzia do Podkarpatskej Rusi
Názov podujatia:	Pedological excursion to Subcarpathian Russia
Termín konania:	Apríl – máj 2018
Miesto konania:	Ukrajina
Garant podujatia	Pedologická sekcia SSPPLVV pri SAV,
Počet účastníkov:	10 - 15
Kontaktná adresa, e-mail	Doc. RNDr. Jaroslava Sobočka, CSc., j.sobočka@vupop.sk
Stručné zameranie exkurzie:	Pedologická exkurzia má za cieľ preskúmať environmentálny stav Bukových lesov vrátane stavu lesnej pôdy vrátane námetov na ich ochranu.
Požadovaný príspevok zo SAV	50 €

Prednášky: 2

Názov prednášky:	Skúsenosti s pôdoznanckého výskumu na archeologickej lokalite Tell al Retábí, Egypt
Termín konania:	Marec-apríl 2018
Miesto konania:	VÚPOP, Bratislava
Prednášajúci:	RNDr. Emil Fulajtár, PhD.
Počet účastníkov:	30
Kontaktná adresa, e-mail, web:	e.fulajtar@vupop.sk
Stručné zameranie prednášky:	Vedecká prednáška pre členov SPS
Požadovaný príspevok zo SAV	-

Názov prednášky:	Pôdna politika SR v kontexte pôdných iniciatív EÚ
Termín konania:	December 2018
Miesto konania:	VÚPOP, Bratislava
Prednášajúci:	Doc. RNDr. Jaroslava Sobočka, CSc.
Počet účastníkov:	30
Kontaktná adresa, e-mail, web:	j.sobočka@vupop.sk
Stručné zameranie prednášky:	Vedecká prednáška pre členov SPS
Požadovaný príspevok zo SAV	-

Sekcia: lesnícka**Vedecké konferencie: 2**

Názov podujatia slovensky:	Vplyv abiotických a biotických stresorov na vlastnosti rastlín 2018
Názov podujatia anglicky:	Influence of abiotic and biotic stressors on properties of plants 2018
Typ podujatia:	Konferencia organizovaná Ústavom ekológie lesa Slovenskej akadémie vied, vo Zvolene a Českou zemědělskou univerzitou v Praze
Termín konania:	september 2018
Miesto konania:	ÚEL SAV Zvolen, Štúrova 2
Garant podujatia:	Ing. Margita Kuklová, CSc., doc. Ing. František Hnilička, Ph.D
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ÚEL SAV Zvolen, kuklova@savzv.sk Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, katedra botaniky a fyziologie rostlin, Kamýcká 129, Praha 6 – Suchbátka 16521, Česká republika hnilicka@af.czu.cz
Rokovací jazyk:	slovenský, český, anglický
Charakteristika podujatia:	Prezentácia najnovších výsledkov teoretického a aplikovaného výskumu v oblasti stresovej fyziológie rastlín, vrátane aplikácie získaných výsledkov v šľachtení, pestovaní a v ochrane rastlín.
Požadovaný príspevok zo SAV:	500 €

Názov podujatia slovensky:	Aktuálne problémy v zakladaní a pestovaní lesa 2018
Názov podujatia anglicky:	Current Problems in Forest establishment and Silviculture 2018
Typ podujatia:	Konferencia organizovaná NLC – Lesníckym výskumným ústavom Zvolen
Termín konania:	október 2018
Miesto konania:	Západné Slovensko
Garant podujatia:	Ing. Dagmar Bednárová, PhD.; MPA RV Bratislava
Kontaktná adresa, e-mail, web:	Stredisko kontroly LRM NLC – LVÚ Zvolen, bednarova@nlcsk.org
Rokovací jazyk:	slovenčina, angličtina
Charakteristika podujatia:	Podujatie je zamerané na prezentovanie najnovších poznatkov vedy a výskumu pre ich využitie v lesníckej praxi.
Požadovaný príspevok zo SAV	450 €

Prednášky: 7

Názov prednášky:	Predmet ochrany NPR Badínsky prales
Termín konania:	10. 2017
Miesto konania:	Kremnické vrchy
Prednášajúci:	Ing. Katarína Sládeková

Kontaktná adresa, e-mail, web:	ÚEL SAV Zvolen, sladekova@savzv.sk
Stručné zameranie prednášky:	Terénna exkurzia so študentmi SOŠ spojená s odbornou prednáškou zameranou na ochranu NPR Badínsky prales (biotických a abiotických zložiek prírody).
Požadovaný príspevok zo SAV	150 €

Názov prednášky:	Charakter lesných ekosystémov Badínskeho pralesa
Termín konania:	10. 2018
Miesto konania:	Kremnické vrchy
Prednášajúci:	Ing. Ján Kukla, CSc.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ÚEL SAV Zvolen, kukla@savzv.sk
Stručné zameranie prednášky:	Terénna exkurzia so študentmi SOŠ spojená s odbornou prednáškou zameranou na geobiocenologickú charakteristiku lesných ekosystémov Badínskeho pralesa (geologické, geomorfologické, pedologické, hydrologické, klimatické a fytoocenologické pomery).
Požadovaný príspevok zo SAV:	-

Názov prednášky:	Vplyv meniacich sa životných podmienok na formovanie lesných spoločenstiev
Termín konania:	10. 2018
Miesto konania:	Kremnické vrchy
Prednášajúci:	Ing. Margita Kuklová, CSc.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ÚEL SAV Zvolen, kuklova@savzv.sk
Stručné zameranie prednášky:	Terénna exkurzia so študentmi SOŠ spojená s odbornou prednáškou zameranou na objasnenie synantropizácie rastlinných spoločenstiev, ako aj vplyvu meniacich sa ekologických podmienok na životné procesy a sukcesiu rastlín.
Požadovaný príspevok zo SAV:	-

Názov prednášky:	Motýle známe neznáme
Termín konania:	05. 2018
Miesto konania:	Gymnázium Ľudovíta Štúra, Zvolen
Prednášajúci:	Ing. Lenka Sarvašová
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ÚEL SAV Zvolen, sarvasova@savzv.sk
Stručné zameranie prednášky:	Motýle (<i>Lepidoptera</i>) patria medzi najobľúbenejší hmyz, majú veľký význam pre terestrické ekosystémy. Mohlo by sa zdať, že vedú nudný život obmedzený len na poletovanie po lúkach a hľadanie nektáru či partnerov, avšak táto skupina živočíchov ukrýva mnoho zaujímavostí, o ktorých ani netušíme.
Požadovaný príspevok zo SAV:	-

Názov prednášky:	Botanické zážitky z Krymu
Termín konania:	11. 2018
Miesto konania:	Reštaurácia u Alexa, Zvolen

Prednášajúci:	Ing. Libor Ulrych, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	ŠOP SR Banská Bystrica, Tajovského ul. 28B Banská Bystrica, libor.ulrych@sopsr.sk
Stručné zameranie prednášky:	Prednáška bude zameraná na geografiu, geológiu, klímu a ekológiu Krymského polostrova. Zaujímavosťou je, že Krymský polostrov a okolité priľahlé oblasti tvorí niekoľko <u>tektonických jednotiek</u> . Severná časť polostrova je pokrytá <u>stepou</u> a <u>lesostepou</u> , menšiu južnú časť (1/5 celkovej rozlohy) tvorí úzke <u>subtropické pásmo</u> , prírodne najbohatšie územie Ukrajiny.
Požadovaný príspevok zo SAV:	20 €

Názov prednášky:	Orech čierny (<i>Juglans nigra</i>) – zabudnutá ovocná plodina
Termín konania:	11. 2018
Miesto konania:	Reštaurácia u Alexa, Zvolen
Prednášajúci:	Ing. Michal Pástor, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	michalpastor65@gmail.com
Stručné zameranie prednášky:	Prednáška bude zameraná na perspektívnu rýchlorastúcu drevinu orecha čierneho. Je to introdukovaná drevina pochádzajúca zo Severnej Ameriky. Dozvieme sa, že využitie dreviny je široké a pestré. Počas prednášky bude predstavený pestovateľský program JUNIER.
Požadovaný príspevok zo SAV:	20 €

Názov prednášky:	Agrolesnícke systémy na Slovensku
Termín konania:	11. 2018
Miesto konania:	Reštaurácia u Alexa, Zvolen
Prednášajúci:	Ing. Jaroslav Jankovič, CSc.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	NLC – ÚLPV Zvolen, jankovic@nlcsk.org
Stručné zameranie prednášky:	Agrolesnícke systémy sú v Európe považované za významnú inovačnú aktivitu v sektore pôdohospodárstva. Ide o systémy, kde na jednej ploche sú spolu s poľnohospodárskou produkciou pestované aj dreviny. Efektivita týchto systémov je postavená na znižovaní vonkajších vstupov a na ich kompenzácii lepším manažmentom v oblasti ekologických väzieb.
Požadovaný príspevok zo SAV:	20 €

Veterinárska sekcia

Vedecké konferencie: 1

Názov podujatia slovensky:	Hygiena Alimentorum XXXIX – Zdravotná bezpečnosť a kvalita hydinového mäsa, vajec, produktov rybolovu a zveriny
Názov podujatia anglicky:	Hygiena Alimentorum XXXIX – Safety and quality of poultry meat, eggs, fishery products and game

Typ podujatia:	Medzinárodná vedecká konferencia
Termín konania:	16. - 18. 05. 2018
Miesto konania:	Hotel Patria, Štrbské pleso, Vysoké Tatry
Garant podujatia:	Prof. MVDr. Jozef Nagy, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	jozef.nagy@uvlf.sk, www.uvlf.sk
Rokovací jazyk:	slovenský, anglický, český, poľský
Charakteristika podujatia:	Hlavným zameraním medzinárodnej vedeckej konferencie je získať aktuálne poznatky o zdravotnej bezpečnosti a kvalite hydínového mäsa, vajec, rýb a mäsa zveriny. Predpokladaný počet účastníkov: 180
Požadovaný príspevok zo SAV:	800 €

Vedecké semináre: 2

Názov podujatia slovensky:	Seminár doktorandov - Hygiena a kvalita potravín
Názov podujatia anglicky:	Seminar of Ph.D. students - Food hygiene and quality
Typ podujatia:	Vedecký seminár
Termín konania:	Jún 2018
Miesto konania:	UVLF Košice
Garant podujatia:	prof. MVDr. Peter Turek, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	peter.tureek@uvlf.sk, www.uvlf.sk
Rokovací jazyk:	slovenský
Charakteristika podujatia:	Hlavným zameraním seminára bude prezentácia výsledkov práce mladých vedeckých pracovníkov UVLF v oblasti hygieny a kvality potravín. Predpokladaný počet účastníkov: 30
Požadovaný príspevok zo SAV:	100 €

Názov podujatia slovensky:	Minulosť a budúcnosť hygieny potravín na Slovensku
Názov podujatia anglicky:	Past and Future of Food Hygiene in Slovakia
Typ podujatia:	Vedecký seminár
Termín konania:	November 2018
Miesto konania:	UVLF Košice
Garant podujatia:	prof. MVDr. Peter Turek, PhD.
Kontaktná adresa, e-mail, web:	peter.tureek@uvlf.sk, www.uvlf.sk
Rokovací jazyk:	slovenský
Charakteristika podujatia:	Hlavným zameraním seminára bude prezentácia súčasných problémov v oblasti hygieny potravín. Podujatie je organizované pri príležitosti 90. narodením prof. MVDr. Jána Plevu, DrSc., zakladateľa Hygieny potravín na UVLF v Košiciach. Predpokladaný počet účastníkov: 60
Požadovaný príspevok zo SAV:	200 €

Podujatia realizované v roku 2017

Rokovanie pôdoznalcov z krajín V4 v Českej republike na tému Degradácia a revitalizácia pôdy a krajiny

V posledných desaťročiach sa hrozba straty pôdy stala vážnym problémom na celom svete a viaceré existujúce medzinárodné snahy neustále upozorňujú na tento jav. Ani v súčasnosti nie je v povedomí verejnosti dôležitosť tejto hrozby a uplatňovania primeraných prevenčných či nápravných opatrení. Iniciatíva Organizácie Spojených národov FAO na záchranu pôd spustená v roku 2015 neúfcha. Rok 2015 bol vyhlásený za Medzinárodný rok pôdy, ktorý sa neskôr predĺžil až do roku 2024 ako Medzinárodná dekáda pôdy. Deň 5. december sa stal Svetovým dňom pôdy, ktorý si celosvetovo, ale i na národnej a regionálnej úrovni začali pripomínať nielen pôdoznalci, ale aj odborná verejnosť. Tieto a ďalšie aktivity viedli k ďalšiemu šíreniu povedomia o pôdach samotných, o dôležitosti ich funkcií a ekosystémových službách aj preto, že stav našich pôd nie je dobrý. Do budúca je potrebné nájsť nové prístupy pre udržateľný systém hospodárenia na pôde ako jednej z ciest udržateľného rozvoja prírodných zdrojov. Tento prístup akceptovalo medzinárodné vedecké podujatie, na ktorom organizačne participovali pôdoznalci zo štyroch krajín V4 Česká republika, Maďarsko, Poľsko a Slovensko. V dňoch 10. – 13. septembra bola v Olomouci zorganizovaná medzinárodná konferencia pod názvom: Degradácia a revitalizácia pôd a krajiny. Cieľom konferencie bolo identifikovať v spolupráci s pôdoznaleckými spoločnosťami krajín V4 a vládnych ministerstiev naliehavé problémy a najmä hľadať opatrenia na zlepšenie situácie. Konferencia nebola určená len výhradne odborníkom zo stredoeurópskych krajín, ale zúčastnilo sa 150 odborníkov z 15 krajín sveta z akademických kruhov, riadiacich orgánov a odborníkov s cieľom vymieňať najnovšie vedecké a praktické vedomosti vedúce k ochrane a zlepšeniu stavu nenahraditeľného prírodného bohatstva, ktoré predstavuje pôda.

Vedecký výbor rozdelil program konferencie na tri bloky, od popisu jednotlivých vplyvov degradácie a metód ich hodnotenia, po návrhy a účinnosť nápravných opatrení. Medzinárodnej konferencie sa zúčastnilo viacero popredných osobností, medzi ktorých možno rátať prezidentov Medzinárodnej únie pôdoznaleckých spoločností (IUSS) prof. Dr. Reinera Horna z Nemecka, prof. Dr. Takeši Kosakiho z Japonska. Podujatia sa zúčastnili Dr. Elena Havlicek zo Švajčiarska (prezidentka Európskeho partnerstva o pôde) a prof. Dr. Winfried Blum, (bývalý sekretár IUSS). Pôdoznalecké spoločnosti reprezentovali prezidenti pôdoznaleckých spoločností krajín V4: za Českú republiku prof. Dr. Bořivoj Šarapatka, za Slovensko doc. Dr. Jaroslava Sobocká, za Poľsko prof. Dr. Cezary Kabala a za Maďarsko dr. Tibor Tóth (Obr.2). Maďarská pedologická spoločnosť pripravila aj pred konferenčnú exkurziu.

Udržateľné obhospodarovanie pôdy zohráva v poľnohospodárskej výrobe dôležitú úlohu, čo túto diskusiu stavia do širšieho kontextu. Zabezpečenia udržateľných systémov na výrobu potravín a odolné poľnohospodárske postupy, ktoré zvyšujú produktivitu a produkciu a zároveň pomáhajú zachovať ekosystémy, posilňujú kapacitu na adaptáciu na zmenu klímy, extrémne poveternostné podmienky, suchá, povodne a iné katastrofy, a

postupne zlepšujú krajinu a kvalitu pôdy. V tomto kontexte bola konferencia veľkým prínosom.

Doc. RNDr. Jaroslava Sobocká, CSc. pedologická sekcia SSPLPVV pri SAV

Obr. 2: Prezidenti pedologických spoločností V4: prof. Šarapatka, prof. Kabala, doc. Sobocká, Dr. Toth (za rečníckym pultom prof. Dr. Horn – prezident IUSS)

HYGIENA ALIMENTORUM XXXVIII - Bezpečnosť mäsa a mäsových výrobkov v hľadani tradičnej kvality

V dňoch 17. až 19. mája 2017 sa na Štrbskom Plese v priestoroch hotela Patria konal v poradí už 38. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie HYGIENA ALIMENTORUM na tému „Bezpečnosť mäsa a mäsových výrobkov v hľadani tradičnej kvality“. Záštitu nad podujatím prevzalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, organizátormi konferencie boli Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach – Katedra hygieny a technológie potravín, Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Národný kontaktný bod pre vedeckú a technickú spoluprácu s EFSA a Slovenská spoločnosť pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárne vedy pri SAV. Celkovo sa konferencie zúčastnilo viac ako 150 účastníkov, ktorí mali možnosť vypočuť 17 prednášok a prehliadnuť si 41 posterov. Účastníkom konferencie predniesli príspevky aj vedecí či pedagogickí pracovníci z Talianska, Nemecka, Českej republiky, Chorvátska, Poľska a Rakúska. Účastníkov konferencie privítal odborný a organizačný garant konferencie prof. MVDr. Peter Turek, PhD.

Konferenciu oficiálne otvoril predseda Akademického senátu Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach prof. MVDr. Peter Reichel, CSc., ktorý následne udelil pamätnú medailu významným osobnostiam za mimoriadny prínos pre rozvoj oblasti hygieny potravín. Ocenení boli MVDr. Ivan Hrdlík, MVDr. Július Runčák, prof. MVDr. Petr Dvořák, CSc. a Ing Milan Majtán.

Konferencia následne pokračovala blokom plenárnych prednášok, v rámci ktorého bol prezentovaný príspevok Ing. Štefana Rybu, PhD. (MPRV SR) na tému „Aktuálna situácia v živočíšnej výrobe“ Veľmi zaujímavé pre audítórium bolo vystúpenie prof. MVDr. Jozefa Bíreša, DrSc. (ŠVPS SR), ktorý prezentoval „Výsledky úradných kontrol zdravotnej bezpečnosti a kvality potravinového reťazca na Slovensku a v EÚ“. Ing. Katarína Fašiangová (Slovenská asociácia moderného obchodu) prezentovala príspevok na tému „Dopady národnej legislatívy na ponuku mäsových výrobkov v tržnej sieti“. Po bloku plenárnych prednášok sa uskutočnila degustácia, v rámci ktorej mali účastníci konferencie možnosť senzorycky zhodnotiť mäsové výrobky od regionálnych výrobcov. Ako najlepší hodnotený výrobok bol organizátormi konferencie vyhlásený: jelenia sušená saláma od výrobcu Mäsovýroba Štefan Knižka, s. r. o. Hranovnica.

V ďalších blokoch konferencie odzneli príspevky zaoberajúce sa kvalitou a bezpečnosťou vstupnej suroviny a finálnych výrobkov. Účastníci konferencie si mali možnosť vypočuť prednášky aj na témy: „Druhová identifikácia mäsa pomocou metód založených na DNA analýze“, „Kvalita špekačiek na Slovenskom trhu“, „Clean labeling of meat products - benefits and fraud“. Hodnotné boli prednášky zástupcov EFSA v podaní Fabiola Pizo "Food additives re-evaluation in the EU - focus on substances authorised in meat products" a Anny Buschulte "Risks of rawmeat consumption and possibilities of avoiding of the hazards".

Medzinárodnú vedeckú konferenciu ukončil prof. MVDr. Peter Turek, PhD., vedúci Katedry hygieny a technológie potravín ULVF v Košiciach, ktorý poďakoval všetkým účastníkom, členom medzinárodného programového výboru, organizačného výboru, vedeniu UVLF, spoluorganizátorom, sponzorom, vystavovateľom a hotelu Patria za prípravu a úspešný priebeh konferencie. Zároveň prítomných pozval na XXXIX. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie HYGIENA ALIMENTORUM, ktorý sa uskutoční v dňoch 16. – 18. mája 2018 a odborne bude zameraná na zdravotnú bezpečnosť a kvalitu mäsa hydiny, vajec, produktov rybolovu a zveriny.

Za organizačný výbor
doc. MVDr. Slavomír Marcinčák, PhD.

Obr.3 Ocenenie významných pracovníkov z oblasti hygieny potravín

Obr. 4 Účastníci konferencie *Hygiena Alimentorum* 2017

Výsledky 4. ročníka súťaže "Mladí vedci 2016"

Sekcia: poľnohospodárska:

1. Ing. Eva Tvrda, PhD., Katedra fyziológie živočíchov, FBP SPU v Nitre, Tr. A. Hlinku 2, 949 76, eva.tvrda@uniag.sk

Tvrda, E., Tušimová, E., Kováčik, A., Paál, D., Greifová, H., Abdramanov, A., Lukáč, N. 2016. Curcumin has protective and antioxidant properties on bull spermatozoa subjected to induced oxidative stress. In *Animal Reproduction Science*, vol. 172, p. 10-20. IF 2016: 1.605

2. Ing. Katarína Zbyňovská, PhD., Katedra fyziológie živočíchov, FBP SPU v Nitre, Tr. A. Hlinku 2, 949 76, Katarina.Zbynovska@uniag.sk

Zbynovska, K., Petruska, P., Kalafova, A., Ondruska, L., Jurcik, R., Chrastinova, L., Tusimova, E., Kovacik, A., Capcarova, M. 2016. Antioxidant status of rabbits after treatment with epicatechin and patulin. In *Biologia: Section Zoology*, vol. 71, p. 835-842.

3. Ing. Ondrej Hanušovský, PhD., Katedra výživy zvierat, FAPZ SPU v Nitre, Tr. A. Hlinku 2, 949 76, Ondrej.Hanusovsky@uniag.sk

Hanušovský, O., Bíro, D., Šimko, M., Gálik, B., Juráček, M., Rolinec, M., Herkeľ, R. 2016. Effect of daily diet change from the start of lactation to the peak of lactation diet on ruminal pH with courses and changes during the feed day. In *Journal of Central European Agriculture*, vo. 17, p. 1204-1220. SCOPUS

Sekcia: potravinárska:

1. Ing. Marek Šnirc, PhD., Katedra chémie, Fakulty biotechnológie a potravinárstva, SPU v Nitre

Šnirc, M., Král, M., Ošťádalová, M., Golian, J., Tremlová, B. Application of principal component analysis method for characterization chemical, technological, and textural parameters of farmed and pastured red deer. In *International journal of food properties*. ISSN 1094-2912, 2016, vol. 20, no. 4, s. 754-761 Dostupné na internete: <http://dx.doi.org/10.1080/10942912.2016.1180532>.

2. Ing. Michaela Lauková Oddelenie potravinárskej technológie, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU, Radlinského 9, 812 37 Bratislava

Lauková Michaela, Kohajdová Zlatica, Karovičová Jolana, Kuchtová Veronika, Minarovičová Lucia, Tomášiková Lenka (2016). Effects of cellulose fiber with different fiber length on rheological properties of wheat dough and quality of baked rolls. *Food Science and Technology International*, roč. 23, č. 6, s. 490-499.

3. Ing. Stanislava Matejová, Katedra hygieny a bezpečnosti potravín, Fakulty biotechnológie a potravinárstva, SPU v Nitre

Matejová, S., Fikselová, M., Čurlej, J., Czakó, P. Application of by-products in the development of foodstuffs for particular nutritional uses: Využitie vedľajších výrobných zvyškov pri vývoji potravín na osobitné výživové účely. In *Journal of Central European Agriculture*. Zagreb : University of Zagreb. 17, 4 2016, s. 1306--1319. ISSN 1332-9049.

Sekcia: Veterinárska

Najlepšia vedecká práca mladých vedeckých pracovníkov za rok 2016

Do veterinárskej sekcie bolo prihlásených 13 vedeckých prác od siedmich autorov. Úroveň hodnotených prác bola veľmi vysoká a potvrdila vysokú úroveň vedy vo veterinárskej oblasti. Aj z tohto dôvodu boli predsedníctvom spoločnosti na základe návrhu veterinárnej sekcie schválené a odmenené až štyri práce vo veterinárskej sekcii:

Kšonžeková, Petra, Peter Bystrický, Silvia Vlčková, Vladimír Pätoprstý, Lucia Pulzová, Dagmar Mudroňová, Terézia Kubašková, Tomáš Csank, Ludmila Tkáčiková Exopolysaccharides of *Lactobacillus reuteri*: Their influence on adherence of *E.coli* to

epithelial cells and inflammatory response. In *Carbohydrate Polymers* 2016, 5(141): 10-19. (IF - 4,811)

Bronislava Víchová, Mária Horská, Lucia Blaňarová, Milan Švihran, Martin Andersson, Branislav Peťko. First molecular identification of *Babesia gibsoni* in dogs from Slovakia, central Europe. In *Ticks and Tick-borne Diseases*, 2016, 7, 54 - 59. (IF - 3,230)

Adriána Fečkaninová, Jana Koščová, Dagmar Mudroňová, Peter Popelka, Júlia Toropilová. The use of probiotic bacteria against *Aeromonas* infections in salmonid aquaculture. In *Aquaculture* 469 (2017) 1–8.

Monika Drážovská, Katarína Šiviková, Beáta Holečková, Ján Dianovský, Martina Galdíková, Viera Schwarzbacherová. Evaluation of potential genotoxic/cytotoxic effects induced by epoxiconazole and fenpropimorph-based fungicide in bovine lymphocytes in vitro. In *Journal of Environmental Science and Health, Part B. Pesticides, Food Contaminants, and Agricultural Wastes*. 2016, 51, 11, 769–776. (IF - 1,575)

(autor fotografie: Marian Prokeš)

Obr. 5 22. novembra 2017 v rámci spoločenského večera konferencie „Mladí vedci – bezpečnosť potravinového reťazca“ konanej v Košiciach, boli z rúk predsedu SSPLPVV prof. Ing. Jozefa Goliana, Dr. a predsedu veterinárskej sekcie doc. MVDr. Slavomíra Marcínčáka, PhD. autorom uvedených prác odovzdané diplomy a peňažné odmeny. Predseda spoločnosti poďakoval všetkým mladým vedeckým pracovníkom, ktorí sa prihlásili do súťaže a odmeneným zaželal veľa úspechov v ich ďalšej práci. Predseda veterinárskej sekcie vyslovil presvedčenie, že spoločnosť chce touto formou aj v budúcnosti propagovať výsledky mladých vedcov a motivovať ich k práci v oblasti vedy a výskumu.